

„INDUL A BUSZ” – VESZPRÉM MEGYE VOLÁN TÁRSASÁGAINAK HELYZETELEMZÉSE

Bevezető

A magyar tömegközlekedési rendszer helyzetének állapotáról valamint rossz kilátásairól nap mint nap lehet hallani a médiában. Gondoljunk csak a MÁV és BKV maguk előtt görgetett adósságállományára és konszolidációik utáni újratermelődésére (tervezett újbóli „adósság rendezésére”), vagy a MÁLEV állami támogatásának uniós megítélésére. Ezek mellett kevesebb szó esik a helyközi és távolsági közlekedésről nagyrészt biztosító Volán társaságokról, amelyek egy két kivételtől eltekintve a nagyobb városok helyi közlekedését is biztosítják.

Az ország 19 megyéjében 24 volán társaság működik, ez úgy lehetséges, hogy Veszprém és Heves megyében 3 társaság biztosítja a lakosság számára a buszközlekedést, míg Bács-Kiskunban kettő. Bács-Kiskun megyében félmilliót meghaladó lakosságszám (2011. január 1-jén: 524.841 fő) mellett működik a Bács Volán Zrt. bajai székhellyel és a Kunság Volán Zrt. kecskeméti központtal. A megyében a települések egyikében sem működik helyi közlekedési vállalat. A félmillió lakosságszámot meghaladó másik három megyében (Pest megyét nem számítva) csak egy-egy volán társaság működik. Pest megye kivétel, mivel nem rendelkezik saját céggel. A Volánbusz Zrt. budapesti székhellyel működik. Borsod-Abaúj-Zemplén és Hajdú-Bihar megye legnagyobb városai működtetnek saját közlekedési vállalatot, ami biztosítja a lakosság számára a településen történő közlekedést. Míg Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében csak egy volán társaság működik, amelynek központja Nyíregyházán található és a városnak külön vállalkozása nincs helyi közlekedés megvalósítására.

Érdekesnek tűnik tehát annak vizsgálata, hogy a két kisebb megyében működő három társaság milyen pozícióval is rendelkezik más egy megyés vállalatokhoz képest. Emellett eljátszva a gondolattal, hogy milyen lehetőség állna ellő egy cég egy megye vállalat számára, mind vagyon mind jövedelmezőség tekintetében. Hogy objektívebb képet kapjunk, ezért segítségül hívok olyan megyéket, ahol ez a koncepció működik és hasonló településstruktúrával és számmal, valamint lakossággal rendelkeznek. A két háromszereplős megye vizsgálatához, már annyi más megyét lehetne bevonni, hogy érdemesebb lenne a teljes buszközlekedési szektort vizsgálni, ami nagy kihívás, de jelen pillanatban túl nagy falat lenne. Ezért egy megyére szorítkozom, amelyik nem más, mint Veszprém megye, melyet jobban is ismerek, hiszen születésemtől kezdve otthonom.

Veszprém megye 9 kistérségének 217 településén 356.573 fő lakott január 1-jén, területe 4.493 km², a népsűrűsége 79,36 fő/km². Teljesen hasonló megye, ami mind lakosságszámban mind település számban és terület nagyságban megegyezne ezzel, sajnos nincs. Két megyét választottam ki, hogy össze tudjam hasonlítani a „képzeletbeli Veszprém megye” cégének adatait. Vas megye 9 kistérségre tagolódik, amelyben 216 település található, területe 3.336 km² lakossága 257.688 fő volt, ami 77,24 fő/km²-es népsűrűség. Ez a megye testesíti meg a hasonló településszámú és népsűrűségű hasonlítási alapot. Békés megyében 361.802 fő volt a népesség az év elején, ami így be tudja tölteni a lakosságszámban majdnem megegyező megye szerepét.

Az elemzéshez szükséges beszámolókat, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium keretei között működő Céginformációs és az elektronikus cégeljárásban közreműködő szolgálat honlapjáról szereztem be, melynek címe: <http://www.e-beszamolo.kim.gov.hu/>.

Kezdeti hipotézisek

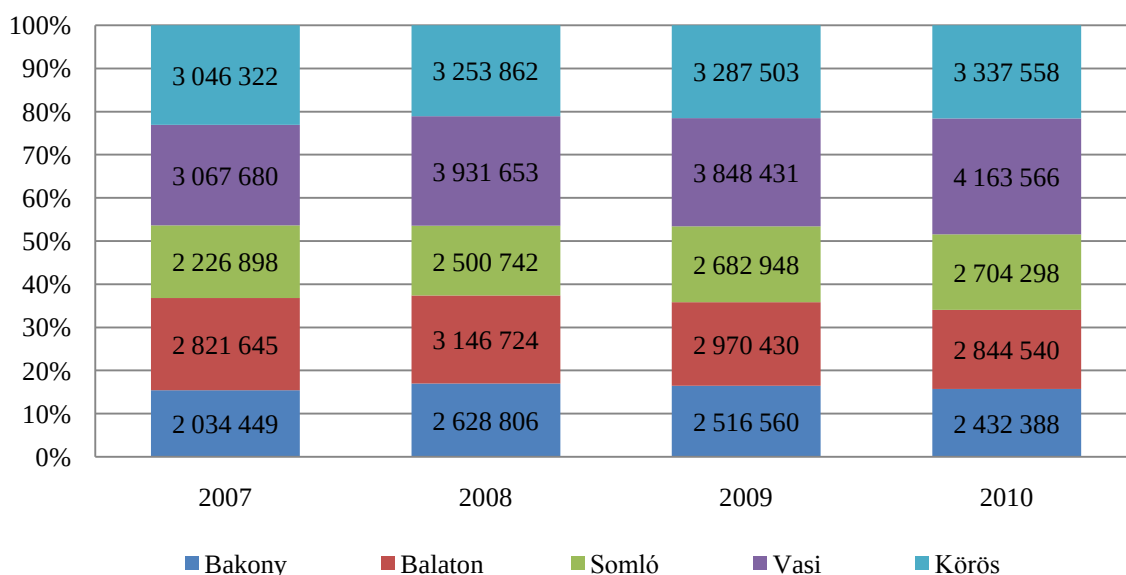
Feltevésekkel éltem a dolgozat megírásának kezdetén. H1: Valószínűsítettem, hogy a „képzett vállalat” vagyonszerkezete és nagysága megegyezik majd valamelyik másik megye vállalatának vagyonszerkezetével és méretével. H2: Minden vállalat tekintetében az elmúlt négy évre vonatkozóan romló gazdasági helyzetre, a jövedelmezőségi és nyereségességi szint mérséklődésre számítok. Mindenekelőtt az anyagköltségek jelentős megugrása, valamint az utazási kedvezmények rendszerének átalakítása miatt. A jegyár-növekedések hatására bizonyos fokú forgalomcsökkenést is elképzelhetőnek tartok. A romló helyzet miatt a vállalkozások részéről a költségcsökkentési útkeresésekre, különböző költségracionalizálási technikák megjelenésére is számítok.

H3: Az összevont vállalat tekintetében eltérő megoszlásra számítok az anyag jellegű ráfordításokon belül, valamint a három Veszprém-megyei cég esetében is várok egy bizonyos fokú eltérést a „megyés” társaságokhoz képest. H4: A személyi jellegű ráfordítások esetében nem számolok eltérő belső arányokkal. H5: Várakozásom szerint még a költségeken belül magas értékcsökkenési arány jelentkezik a három veszprémi vállalat és összevonásuk tekintetében. Az összevont cég esetében a költségpárhuzamosságok miatt, lehetségesnek tartom, hogy alacsonyabb költségekkel tudjon dolgozni, mint a társaságok önállóan. Ennek számszerűsítésére próbálkozást is teszek.

Mérlegelemzés

A három beszámoló négy évre vonatkozóan nyújtott vizsgálható információkat. Már az adatrögzítés közben látszott, hogy a kezdeti hipotéziseim közül jó néhányat a tényleges adatok felülírnak. Ezek közül az első, hogy a három cég együttes mérlegfőösszege nagyobb, mint a mintául választott két megye bármelyik társasága önállóan. Az **1. ábrán** látszik, hogy a Körös Volán és a Vasi Volán még együtt is kisebbek, mint a három Veszprém-megyei Volán volt a négy év bármelyikében.

1. ábra: Az öt társaság mérlegfőösszege és arányuk alakulása 2007-2010 (ezer Ft)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Először azt gondoltam, hogy ez annak a következménye lehet, hogy rosszul választottam meg a referencia megyéket, és ott valamilyen oknál fogva a buszközlekedés preferáltsága alacsonyabb. Ezért megvizsgáltam egy nagyobb megyét, amely minden tekintetben felülmúlja a vizsgálatban szereplőket. Miskolcnak és Debrecennek önálló közlekedési vállalata van, míg Bács-Kiskunban két Volán vállalat is tevékenykedik, ezért Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Volán társaságát vizsgáltam meg. A Szabolcs Volán mérlegfőösszege 2007. december 31-én 3,7 milliárd forint volt, 2008. év végére megemelkedett 4,9 milliárd Ft-ra, a következő két év végén pedig 5,1-5,2 milliárd Ft között alakult. Tegyük gyorsan az adatok mellé, hogy a lakosságszám a vizsgált időszak alatt 576 ezer és 555 ezer fő között mozgott, a területe pedig 5.936 km².

Ekkor egy másik speciális helyzetre gondoltam, talán a Balaton közelsége és turizmus miatt ekkora „méretűek” ezek a társaságok. Így megvizsgáltam azt a megyét, amely hasonló hosszúságban gondoskodik a Balaton-parti települések elérhetőségéről. Itt már kicsit nehezebb helyzetben voltam, mivel Somogy fővárosában önkormányzati tulajdonú vállalat biztosítja a helyi közlekedést a lakosoknak. De megoldásképp a Kapos Volán és Kaposvári Tömegközlekedési Zrt. mérlegfőösszegét összegeztem, az így kapott értékek a következők 2007-ben.: 3.816.133 ezer Ft, 2008. évben: 4.407.652 ezer Ft, 2009-ben: 4.737.276 ezer Ft, 2010.: 4.861.325 ezer Ft. Ezen adatok bármelyik évet figyelembe véve nem haladják meg a másik két legkisebb társaság együttes értékét. Úgy, hogy Somogy megye terület több mint 1.500 km²-rel nagyobb, lakossága pedig körülbelül 30-40 ezer fővel kisebb, mint Veszprém megyéé.

Nem lehet kizárni, hogy a turizmusnak és a hozzá kapcsolódó forgalomnak, valamilyen hatása van a társaságok méretére. De azt kijelenteni, hogy a méretbeli eltérést teljes egészét magyaráznák, nem lehet. Inkább az mondható el, hogy egy Volán vállalat mérete a tulajdonos döntésétől függ, amit befolyásolnak a területi viszonyok (méret és településszerkezet) és lakosságszám, valamint külső tényezők (pl. turizmus). Itt tenném hozzá, hogy a vállalatok személyforgalomból származó bevételét meghatározó vonalkiosztások sem a vállalat saját döntési hatáskörébe tartoznak, hanem alkuk eredménye. (Itt jegyezném meg zárójelen, hogy pl. BAZ megye volántársasága egy évet leszámítva, mindig magasabb eszközállománnyal rendelkezett, mint Veszprém megye, úgy hogy a Miskolc Városi Közlekedési Zrt.-vel még nem is számoltam.)

A vizsgált 5 társaság mérlegfőösszege a 2007-es 13.176 millióról 2010-re 15.482 millióra nőtt. Mindegyik vállalat 2010-es adata növekedést mutat 2007-hez képest, viszont a cégek egyénileg ettől eltérő utat jártak be ezen időszak alatt. A legnagyobb növekedést 2007-es bázishoz a Vasi Volán tud felmutatni, az ő mérlegfőösszege 35,7 százalékkal volt magasabb 2010-ben. A növekedése viszont nem volt folyamatos, mivel 2008-ról 2009-re 2 %-ot meghaladóan csökkent a mutató értéke. A legalacsonyabb növekedést a Balaton Volán mutatja fel ebben a viszonylatban, mivel a növekedése 0,8 % volt. Együttesen a három veszprémi vállalat mérlegfőösszege 2010-re 12,7 százalékkal növekedett 2007-hez képest, ami 4 százalékot meghaladó éves átlagos növekedésnek felel meg. Ezzel szemben az adatok ténylegesen egy kezdeti 2008-as nagy növekedés utáni két évben csökkentek. Ezen csökkenést a Bakony és Balaton mérlegfőösszegében bekövetkezett változás idézte elő, mivel ő adataik hasonló változást mutatnak, mint az összevont cég adata. A Somló Volán mérlegfőösszege minden évben, ha kis mértékben is növekedett.

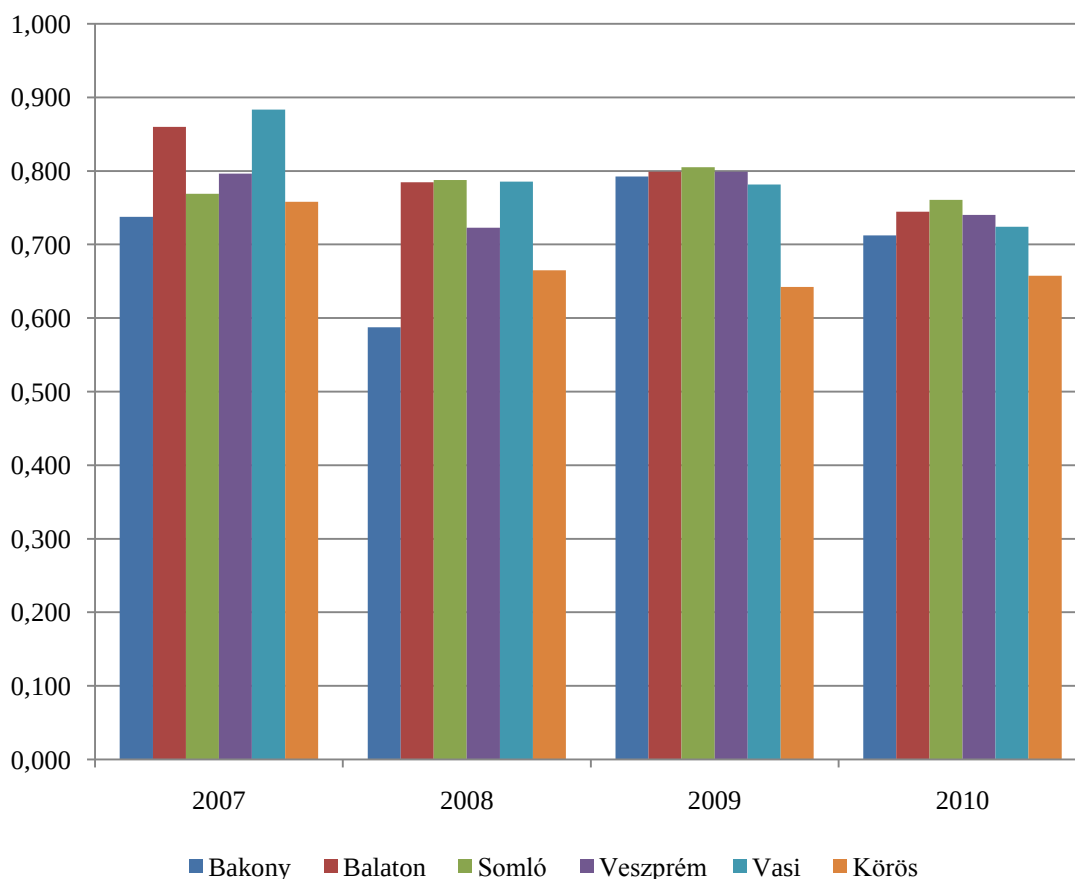
A mérlegfőösszegek változásainak tényszerű megállapításaiból viszont sok releváns és hasznos információt a tényleges előidézőkre vonatkozóan nem tudunk meg,

ezért a további változások vizsgálatában a mérleg aktíváinak és passzíváinak további elemzésére van szükség.

Eszközök vizsgálata

Az aktívák vizsgálatát először a vertikális mutatószámok meghatározásával és elemzésével kezdeném. A mutatószámok számításánál, a táblázatokban és ábrákban a vállalatok egyedi neveit használok a Volán megjelölés nélkül, a három cég összevont adatát pedig Veszprémnek nevezem. A **2. ábrán** az látható, hogy mekkora részarányt képviselnek a befektetett eszközök az összes aktívából.

2. ábra: Befektetett eszközök aránya (%)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A négy év folyamán az összes társaságot figyelembe véve a befektetett eszközök részaránya 88,3 és 58,7 százalék között alakult. Az arányváltozásokat egyrészt a forgóeszköz állomány nagymértékű változásai, valamint a tárgyi eszköz állomány amortizációt meghaladó vagy azt el nem érő mértékű visszapótlása eredményezte. A legnagyobb változásokat a Bakony Volán esetében láthatunk. A változások okai évről évre a következők voltak: Az arány 2007-es 73,8%-ról azért csökkent 2008-ra 58,7%-ra, mert megnövekedett a forgó eszközök - ezen belül is leginkább a pénzeszközök - értéke. Az arány 2009-es 79,3%-os állapotát egyrészt a tárgyi eszköz állomány megugrása, másrészt a forgó eszközök nominális értékének csökkenése befolyásolta. 2010-ben pedig egy ellentétes irányú mozgás – forgó eszközök mérlegértéke nőtt, tárgyi eszköz állomány csökkent – idézte elő a befektetett eszközök 71,2%-os arányát. Hogy jobban lássuk a folyamatokat, tovább kell ásni a mérlegcsoportok és mérleg sorok

összefüggéseibe. Az **1. táblázat** mutatja a befektetett eszközök fősorainak értékeit a vizsgált években.

1. táblázat: A befektetett eszközök alakulása (ezer Ft)

	2007			2008		
Megnevezés	immateriális javak	tárgyi eszk.	befektetett pénzügyi eszk.	immateriális javak	tárgyi eszk.	befektetett pénzügyi eszk.
Bakony	2 708	1 494 761	3 337	3 875	1 537 579	2 337
Balaton	27 808	2 337 707	60 393	18 516	2 390 538	60 090
Somló	22 803	1 537 258	152 718	16 939	1 799 260	153 029
Veszprém	53 319	5 369 726	216 448	39 330	5 727 377	215 456
Vasi	22 501	2 683 242	3 556	15 173	3 070 462	1 761
Körös	60 271	2 235 250	13 828	22 967	2 129 062	10 874
	2009			2010		
Megnevezés	immateriális javak	tárgyi eszk.	befektetett pénzügyi eszk.	immateriális javak	tárgyi eszk.	befektetett pénzügyi eszk.
Bakony	2 767	1 988 567	3 225	1 601	1 726 921	3 857
Balaton	10 948	2 303 484	58 266	5 851	2 053 372	58 401
Somló	12 600	1 994 329	153 487	8 469	1 896 101	152 438
Veszprém	26 315	6 286 380	214 978	15 921	5 676 394	214 696
Vasi	5 040	3 000 942	1 577	7 066	3 005 862	1 380
Körös	11 281	2 090 114	9 962	24 325	2 159 834	10 411

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A vállalkozások befektetett eszközeiből a tárgyi eszközök képviselik a legnagyobb arányt, és ez független attól, hogy a vállalkozás mekkora méretű. A vizsgált időszakban az immateriális javak állományának nagysága ingadozott. Ez és a tárgyi eszközök állományának változása az immateriális javak belső arányát a befektetett eszközökön belül hektikussá tette. Az arány így sem érte el egyetlen vállalat viszonylatában sem a 3 százalékot. Az időszak alatt általában az immateriális javakba történő új befektetés nem érte el a tárgyi eszközökbe történő beruházások növekedési ütemét, valamint az immateriális javak nettó értékének csökkenés meghaladta a tárgyi eszközök állományának csökkenését, ez együttesen csökkentőleg hatott az immateriális javak befektetett eszközökön belül elfoglalt arányára. A befektetett pénzügyi eszközök állománya stabilnak volt mondható a vizsgált időszakban, de minimális változások megfigyelhetők voltak. Ezt elsősorban az **Egyéb tartósan adott kölcsönök** állományának ingadozása idézte elő amellet, hogy megfigyelhető volt egy tartós részesedés csökkenés is, értékesítés és értékhelyesbítés miatt.

Az immateriális javak, mivel alacsony arányt képviselnek az összes befektetett eszközön belül, ezért csak röviden szólnék róluk. Az immateriális javakon belül a Vasi és Somló Volán csak **Vagyoni értékű jogokat** mutatott ki, míg a Körös Volán emellett kis arányban rendelkezett **Szellemi termékekkel**. A Bakony Volán könyveiben nettó értéken csak **Alapítás-átszervezés aktivált értéke** soron mutatott ki immateriális javakat. A Balaton Volán az eddig említett három jogcímen kívül még **Kísérleti fejlesztés aktivált értéke** soron is tartott nyilván javakat.

2. táblázat: A tárgyi eszközök megoszlása (%)

2007	Bakony	Balaton	Somló	Veszprém	Vasi	Körös
Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	23,11	28,34	17,97	23,91	28,55	26,29
Műszaki berendezések, gépek, járművek	72,04	65,76	79,43	71,42	70,24	65,96
Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	4,85	4,36	2,40	3,93	1,19	7,37
Tenyészállatok	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Beruházások, felújítások	0,00	1,55	0,21	0,73	0,02	0,38
Beruházásokra adott előlegek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2008	Bakony	Balaton	Somló	Veszprém	Vasi	Körös
Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	23,86	26,87	16,62	22,84	23,75	27,03
Műszaki berendezések, gépek, járművek	69,29	69,34	78,52	72,21	75,16	65,39
Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	5,19	3,79	2,81	3,86	0,92	7,40
Tenyészállatok	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Beruházások, felújítások	1,66	0,00	2,04	1,09	0,17	0,19
Beruházásokra adott előlegek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2009	Bakony	Balaton	Somló	Veszprém	Vasi	Körös
Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	20,06	27,42	17,21	21,85	23,51	30,87
Műszaki berendezések, gépek, járművek	76,95	68,54	79,98	74,83	75,65	61,67
Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	2,93	4,03	2,69	3,26	0,84	7,01
Tenyészállatok	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Beruházások, felújítások	0,07	0,01	0,12	0,06	0,00	0,39
Beruházásokra adott előlegek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05
Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2010	Bakony	Balaton	Somló	Veszprém	Vasi	Körös
Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	22,52	29,68	20,26	24,36	23,03	30,52
Műszaki berendezések, gépek, járművek	73,10	67,19	76,55	72,11	75,37	61,50
Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	3,48	3,12	2,36	2,97	0,93	7,57
Tenyészállatok	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Beruházások, felújítások	0,91	0,01	0,83	0,56	0,67	0,39
Beruházásokra adott előlegek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A tárgyi eszközök befektetett eszközökön belül aránya meghaladta 90 százalékot, egy esetet leszámítva, amikor csak 89,75 % volt az érték. A tárgyi eszköz belső arányának alakulását mutatja a **2. táblázat**. Látszik az adatokból, hogy elsősorban az alap tevékenységet támogató eszközökkel rendelkeznek a vállalkozások. Az utasok kiszolgálásához elsősorban járműparkra és hozzá kapcsolódó kiszolgáló épületekre, valamint pályaudvarokra van szükség, így magas az **Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok** és **Műszaki berendezések, gépek, járművek aránya**. Visszapótlásuk eltérő ütemben történik, általában nagyobb beruházások keretében, de ezek nagy részét az év folyamán aktiválják ezért nem jelenik meg a mérleg adatokban kiugró **Beruházások, felújítások** adatsor. Az **Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok** könyv szerinti értéke a Somló Volán esetében minden időszakban nőtt,

míg a Balaton Volán esetében a nettó érték minden évben csökkent, a harmadik vállalat esetében változó volt. Az összevont adatokban a Somló nagyobb növekedése ellensúlyozta a többi csökkenését, így minden évben nominális értékben növekedést mutat. A Vasi Volánnál ezen a mérlegsoron kimutatott érték minden évben csökkent, míg a Körös Volánnál az utolsó két évben növekedés volt megfigyelhető. Arányok alakulását elsősorban a tárgyi eszközök nagyságának változása befolyásolta, a nagyobb súlya miatt. Érdekes a Balaton Volán esete, ahol folyamatos nettó érték csökkenés mellett az utolsó két évben növekedést tapasztalhatunk, ami a nagyobb mértékű műszaki berendezés csökkenés eredménye.

A Műszaki berendezése, gépek, járművek aránya a Körös Volán esetében a legalacsonyabb, és a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent. A 2007-es 66 százalékról 2010-re 61,5 százalékra csökkent, ami egyrészt az ingatlanok növekedésének másrészt a műszaki nettó érték csökkenésének eredménye. Valamint ezen társaság esetében a legmagasabb az **Egyéb berendezések, felszerelések, járművek** aránya is, ami a 7 százalékot is meghaladja. 2010-ben pedig a három veszprémi vállalat együttes értékétől csak 5 millió forinttal maradt el. A beruházások értéke egyik záró időszakban sem érte el az 1 százalékot, a korábban említettek okán.

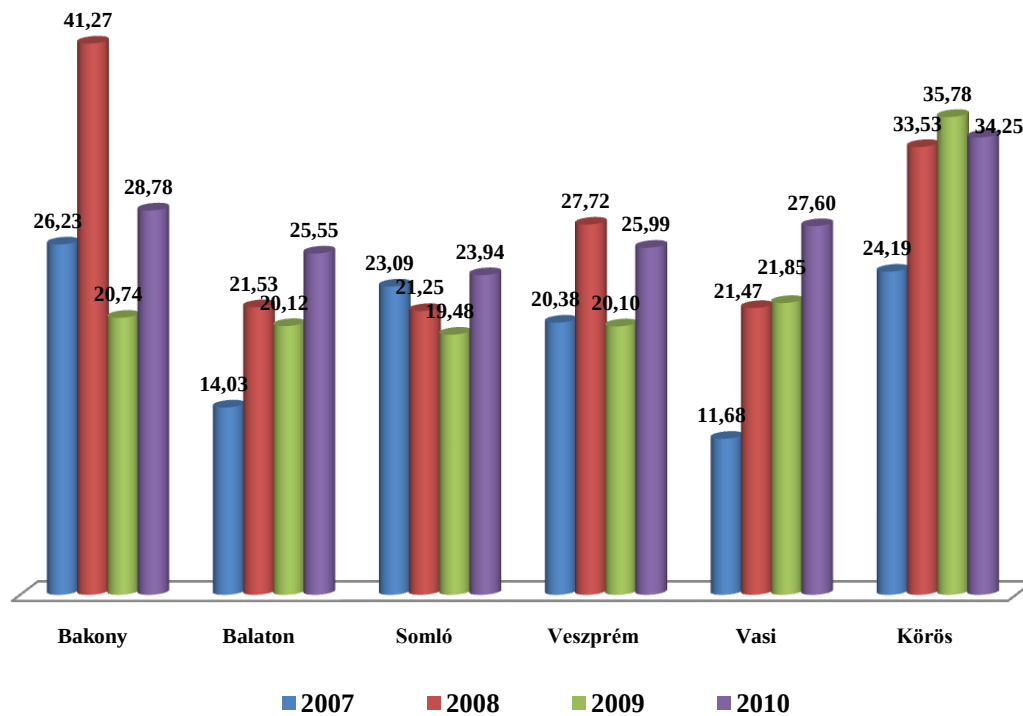
A befektetett pénzügyi eszközök aránya két vállalat esetében mondható „értékelhető” nagyságúnak, ezek a Somló (9-7% között) és a Balaton (2-3%). Mindkét vállalat rendelkezett kapcsolt vállalkozásban tartós részesedéssel. A Balaton 55.339 ezer forintnyi könyvszerinti értéken mutatja ki egyedüli tulajdonjogát a Balaton Volán Ipari Kft.-ben. A Somló Volán 100 százalékban tulajdonolja a Somló Volán 2006 Ipari, Közlekedési, Szolgáltató Kft.-t 149.910 ezer Ft törzstőkével, míg 532 ezer könyv szerinti értékű Bakonyi Erőmű Zrt. részvénnyel is rendelkezik a társaság. A többi társaság esetében elenyésző a befektetett eszközök aránya, elsősorban részesedések és **Egyéb tartósan adott kölcsönök** alkotják.

A vállalkozás tevékenységét tartósan szolgáló eszközök értékelés után, nézzük meg miként alakult a forgó eszközök helyzete. A teljes eszközoldalhoz viszonyítva a mérleg alapján azt mondhatnánk, hogy forgó eszközök a volán társaságok esetén kisebb szerepet töltenek be az alaptevékenység lebonyolításában. A megállapítás egyrészt igaz másrészt hamis. Igaz, mivel adott időpontban állományuk elmarad a tartós eszközök szintjétől (**3. ábra**), másrészt viszont, jelentős szerepet töltenek be a vállalkozás életében. Gondoljunk bele, hogy az üzemanyagok egy év folyamán, milyen jelentős költségkøozói a „termelésnek”.

Az arányok alakulásáról hasonlókat lehet mondani és megállapítani, mint a befektetett eszközök esetében. A hullámozás figyelhető meg az arány alakulásában, a nagyobb kilengéseket elsősorban a tárgyi eszközök nominális értékeinek változásai generálják, amit vagy tompítanak a forgó eszközök értékének változásai vagy még rá is segítenek. Jó példa erre a Bakony Volán, ahol a 2008-as hirtelen aránynövekedés (26,23%-ról 41,27%-ra változott) egy aránycsökkenés követett (20,74%-ra). Az arány hirtelen növekedése egy jelentő forgóeszköz gyarapodás (készlet, követelés és pénzeszköz) és minimális befektetett oldali emelkedés eredménye. Míg az arányvisszaesés, egy jelentős tárgyi eszköz visszapótlás és ezzel párhuzamosan fellépő pénzeszköz csökkenés következménye.

Az arányváltozásban egy növekvő trend azért megfigyelhető minden társaság esetében. Ez a növekedési jelenség egyaránt következik a csökkenő amortizáció ellensúlyozásból, valamint a követelési állomány növekedéséből. A forgó eszközök belső szerkezet alakulásának mélyebb vizsgálata azért más okokat is előhoz egyénileg.

3. ábra: A forgó eszközök arányának alakulása (%)

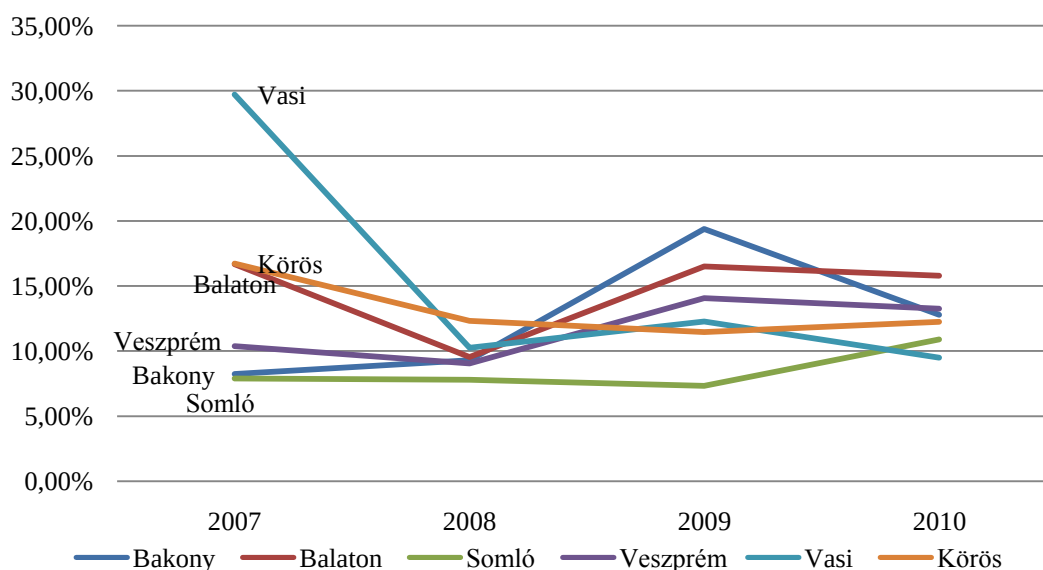

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A készletek a forgóeszközökön belüli arányának alakulását (4. ábra) befolyásolta a készletek értékének változása, valamint a többi forgóeszköz csoportban bekövetkezett változás. A legszélesebb spektrumban a Vasi Volán készletei mozogtak, a 2007-es 29,72 százalékos arány 2008-ra lecsökkent 10,26 százalékra, majd egy kis emelkedés (2009 12,28%) után 2010-re lement egészen 9,5 százalékra. Nominális értéken nézve 2008-ban és 2009-ben is csökkent a készletek könyv szerinti állománya, míg 2010-ben nőtt. De az arány ténylegesen 2009-ben nőtt, míg 2010-ben csökkent. Ami a forgó eszközök belső hektikus mozgásának eredménye. A Bakony Volán esete is jól tükrözi ezt, míg 2007-ről 2008-ra több mint megkétszereződött (44 m, 100 m Ft) a készletállomány, addig az arány alig 1 százalékponttal nőtt, míg 2009-ben nominálisan mérve már csökkent a készletállomány, addig az arány felment 19,4 százalékra.

Míg 2010-ben az azt megelőző évhez képest szinte semmit nem változott a készletek könyv szerinti értéke, addig az arány 12,8 százalékra csökkent. Ezt a négy éves folyamatot, nagyobb részt a pénzeszközök hullámozása, kisebb részt követelések állományváltozása okozta. A legstabilabbnak tűnő készletarányral rendelkező Somló Volán esetében, az arányváltozás nagyrészt a tényleges készletállomány változás hatására következett be, ami annak volt köszönhető, hogy a forgó eszközök és a készletek értéke sem mozgott nagy intervallumban, de ez nem mondható el a követelések és pénzeszközök könyv szerinti értékéről. Tehát a látszat stabilitás csak szerencsés együttállás következménye.

4. ábra: A készletek arányának alakulása a forgóeszközökön belül (%)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A készletek belső szerkezetének elemzését nem látom szükségesnek, mivel plusz információt nem szolgáltatna, lényegében anyagokról beszélünk, igaz a Vasi és Somló esetében Áruk is szerepelnek a mérlegben. A vasi társaság esetében minden évben a záró állomány értéke a 4 és 7 milliós tartományban alakult. A Somló Volán mérlegében csak 2009-ben és 2010-ben jelentkezik érték áruk soron, mely 3.055 ezer forint, amely felment következő évre 14.101. A többi cég árukat nem mutatott ki mérlegeikben.

3. táblázat: A követelések állományának és a forgó eszközökön belüli arányának alakulása (ezer Ft, %)

Cégek	2007		2008		2009		2010	
	Érték	Arány	Érték	Arány	Érték	Arány	Érték	Arány
Bakony	163 099	30,71%	248 282	23,08%	302 037	79,32%	274 039	47,76%
Balaton	290 264	76,18%	273 563	43,11%	382 913	75,64%	407 994	75,11%
Somló	228 175	44,96%	282 895	63,20%	399 623	82,61%	377 102	79,66%
Veszprém	681 538	48,01%	804 740	37,29%	1 084 573	79,12%	1 059 135	66,60%
Vasi	170 227	48,20%	295 857	39,59%	480 900	86,56%	566 971	71,75%
Körös	224 919	30,79%	194 962	21,04%	247 769	23,33%	310 615	27,43%

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A követelés állomány mind nagyságában mind arányában növekvő tendenciát mutat. A követelések könyv szerinti értéke minden vállalat viszonylatában nőtt 2009-ben és 2010-ben 2007-hez képest. Az arányok is hasonlóképpen alakultak, kivéve a Körös Volán adatait. A társaság mutatóinak illetően viselkedése, a pénzeszközök 2008-as jelentős növekedésének és az azt követő év további gyarapodásának a következménye, amit 2010-ben sem veszített el jelentősen.

A követelések könyv szerinti értékének növekedését elsősorban az **Egyéb követelések** sor gyarapodásával „hozható összefüggésbe”. Ezen belül a minisztériumi

által juttatandó IV. negyedéves költségtérítés okozta a 2009-es jelentős megugrást az egyéb követelés állományban, ami a követő évbe is magasan maradt. A **Követelés áruszállításból és szolgáltatásból** sor értéke a cégek nagy részénél „normál tartományban” mozgott a vizsgált időszakban, még olyan cég is volt, amely a válság ellenére csökkenteni tudta kintlévőségeit. A Vasi Volán az egyedüli, amely jelentős és folyamatos vevőállomány növekedést volt kénytelen „elszenvedni”. A december 31-én kimutatott vevőkövetelések nagy része, elsősorban jelentős szerződéses partnerekkel szemben állt fenn, amelyeket határidőre törlesztettek is. Nem jelentős követelést mutatott ki kapcsolt vállalkozással szemben a két Veszprém-megyei társaság, amelyek rendelkeztek kapcsolt vállalkozással.

Az értékpapírok között szót érdemlő tétel egy volt a 2007-es Bakony 53.476 ezer forint értékű **Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírja**. Emellett csak 2 millió forint könyv szerinti értéket el nem érő visszavásárolt saját részvény állományt mutattak ki a vállalkozások.

Eddig már sokat emlegetett **Pénzeszközök** következnek, amelyek mind a forgó eszközök belső szerkezetét, mind a teljes eszközoldali arányt nagyban befolyásolták változásaikkal a vizsgált időszakban. A **4. táblázatban** jól láthatók ezek a változások. Az adatok nem mutatnak stabil fizetőképességi helyzetet. A Balaton Volán esetében 2007-ről 2008-ra a leglikvidebb eszközök záró állománya tizenegyszereződött, majd a következő évben az előző évi 13 százalékára zsugorodott. Ezt nem az általános fizetőképességi helyzet javulása vagy romlása idézte elő, az folyamatosan rossz volt. Hogy tisztán lássunk, ki kell venni a tulajdonosok 2008. májusi alaptőke emelését az elemzésből, amit teljes egészében pénzben teljesítettek és 253 millió forint volt. A tulajdonosok által buszbeszerzési céllal jutatott tőke elkülönített számlára került, és itt is volt megtalálható 2008. december 31-én, felhasználására a következő év folyamán került sor. A vizsgált időszakban a működést jellemző pénzeszköz arány (forgó eszközökön belül) 10 százalék alattinak tekinthető. Érdeemes végignézni egyenként minden vállalatot, hogy pontos képet kapjunk és több más területre is rávilágítsunk.

4. táblázat: A pénzeszközök állományának és a forgó eszközökön belüli arányának alakulása (ezer Ft, %)

Cégek	2007		2008		2009		2010	
	Érték	Arány	Érték	Arány	Érték	Arány	Érték	Arány
Bakony	270 125	50,87%	726 043	67,49%	4 458	1,17%	224 773	39,17%
Balaton	27 033	7,09%	300 092	47,29%	39 009	7,71%	49 058	9,03%
Somló	239 256	47,14%	129 755	28,99%	48 646	10,06%	44 618	9,42%
Veszprém	536 414	37,79%	1 155 890	53,56%	92 113	6,72%	318 449	20,02%
Vasi	77 109	21,83%	374 349	50,09%	5 697	1,03%	148 159	18,75%
Körös	383 158	52,46%	617 280	66,62%	692 432	65,20%	682 954	60,31%

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Nézzük a Bakony Volán kiegészítő mellékleteit, hiszen a lényeges információk onnan nyerhetők ki. Mivel minden cég esetében tapasztalható eltérés a felépítésben és a szerkezetben, valamint a részletezettségi szint sem egyforma, ezért eltérő irányokból kell néha közelíteni. Például a Balaton egyik beszámolójában sincs cash flow kimutatás, de részletezett lista van a bankszámlákról, míg a Bakony esetében nincs ilyen lista, de pénzeszköz mérleget találunk. A társaság esetében jelentősen növekedett (168%-kal) a

pénzeszközök állománya 2007-ről 2008-ra, az arány növekedése elmaradva ettől csak 32,7 százalékkal növekedett. A jelentős növekedés egyrészt a szokásos működésből következett (416 millió Ft), valamint pénzügyi műveletekből (350,6 millió Ft), amit csökkentett a befektetési tevékenységből (Tárgyi eszközbe) származó pénzeszköz csökkenés. A pénzeszköz növekedés jelentős indikátorai közül a tőkeemelés (212 millió Ft) és a véglegesen kapott pénzeszközök (163 millió Ft) emelhető ki, amikkel a tulajdonosok egy jövőbeli befektetések forrását kívánták megalapozni szerintem. (igaz erről sok szó nem esik a kiegészítő mellékletben) Ezek a befektetések a következő év folyamán meg is valósultak, amik csökkentették a pénzeszköz állományt 785 millió forinttal. Emellett 2009-ben a szokásos tevékenység is csökkentette 95 millió forinttal a pénzeszköz állományt. A két csökkentő tényezővel szemben a pénzügyi műveletek növelték a pénzeszköz állományt 158,5 millió forinttal, ami hitel felvétel következménye (beruházási hitelként 180.708 ezer forint). 2010-ben a szokásos működésből származó pénzeszköz változás növelte a pénzeszköz állományt 374 millió forinttal, ami majdnem megfelelt az elszámolt amortizáció értékének (363 millió Ft). A további tárgyi eszköz befektetések és a hitelek törlesztése csökkentették a pénzeszközök nagyságát. A Bakony működése finanszírozási és likviditási szempontból ezen adatok alapján „egészségesebbnek” tűnik a Balaton működésénél. (Ahol a szokásos működésből származó pénzeszköz növekedés az amortizáció szintjét sem érheti el, cash flow kimutatás nélkül is ezt valószínűsítem)

A Somló Volán pénzállománya 2007-ről 2008-ra, majd 2009-re és 2010-re csökkent. Tehát a társaság esetében folyamatos pénzeszköz csökkenés volt megfigyelhető a négy év során. Ezen fizetőképesség romlás mögötti legfőbb ok a folyamatos intenzív befektetési tevékenység. A társaság esetében is sor került 2008. év folyamán egy tulajdonosi tőkeemelésre, ami 194 millióval növelte meg a jegyzett tőkét. A szokásos tevékenység mindegyik időszakban növelőleg hatott a teljes pénzeszköz állomány nagyságára. A befektetett eszközök beszerzése (nagyreszt tárgyi eszközök) következtében 2008-ban 538 millióval, 2009-ben 526,6 millióval, míg 2010-ben 215,5 millió forinttal csökkent a pénzeszköz. 2008-ban a tőkeemelés mellett jelentősen növelte a pénzállományt, hitel és kölcsön felvételével (116 millió Ft). 2009-ben további hitelfelvételre került sor, ami a pénzeszköz állományt növelt 311 millióval. 2010-ben a pénzügyi műveletek hatására is csökkent a pénzállomány, ami a törlesztések megkezdésének a következménye. A Somló mind pénzkészletben mind forgó eszközökön belül pénzeszköz arányban 2010-ben nagyon közel áll a Balaton Volánhoz. Míg a Somló ez idő alatt amortizációt meghaladóan tudta növelni tárgyi eszközeit, addig a Balaton Volán jelentős nettó befektetett eszköz csökkenést volt kénytelen elszenvedni.

A Vasi Volán Zrt. 2008-as pénzeszköz növekedése is nagyrészt a tulajdonos általi 304 millió forintos pénzben teljesített jegyzett tőke emelés következménye, hasonlóan a többi társasághoz elkülönített számlára és lekötésre került. A záró pénzeszköz állomány növekedése ennél alacsonyabb (297 millió Ft) volt, ami az elszámolási betét és pénztár csökkenés következménye. A 2008-as jelentős befektetési tevékenység (766 millió Ft) pénzeszköz csökkentő hatását, ellensúlyozta a szokásos működésből eredő pénzeszköz növekedés, valamint a véglegesen kapott pénzeszközök és a hitelfelvétel. 2009 végére a pénzeszközök az előző évi 1,5 százalékára zsugorodtak. A beruházásokhoz (357 millió Ft) a teljes egészében felhasználták a tőkeemelés során kapott pénzt. Hitelt és kölcsönt vettek fel a különbözet fedezésére, valamint a szokásos működésből eredő pénzeszköz csökkenés (likviditási problémák) ellentételezésére. De még így is pénzeszköz csökkenést szenvedtek el. 2010-ben az adott évi amortizációval

(455 millió Ft) szinte megegyező mértékű beruházásokat (465 millió Ft) hajtottak végre a társaságnál. A szokásos működésnek pénzeszköz növelő hatása (482 millió) mellett a hitelfelvétel valamint az előző évek feloldott támogatásainak hatására nőtt a pénzeszköz állomány.

A 2007 végén legjelentősebb pénzeszköz könyv szerinti értékkel rendelkező társasága a Körös Volán Zrt. volt, amely a vizsgált időszakban növelte pénzeszközeit. A működési cash flow negatív volt 2008-ban (55 millió Ft), amit tovább csökkentett a befektetési tevékenység 303,7 millió forinttal. Új beruházás 367 millió Ft volt, míg befektetett eszközök értékesítése 63,3 millió forintot tett ki. A pénzügyi tevékenység pozitív hatására nőtt meg a pénzeszköz állomány 2008 végére 234 millióval. Az év folyamán itt is lefolytatott tőkeemelés (221 millió Ft), valamint a véglegesen kapott pénzeszközök (376 millió Ft) hatására. 2009-ben a szokásos működésből eredő pénzeszköz csökkenés tovább nőtt (137 millió Ft), befektetett eszköz beszerzésre 417 millió forint értékben került sor. Amit a pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz növekedése (626 millió) kompenzált és még növelt is a pénzeszköz állományon (75 millió Ft). 2010-ben 9,5 millióval csökkent a pénzeszköz záró értéke, ami a működési cash flow-ból erdő csökkenés további növekedésének (203 millió Ft) és a befektetési tevékenységnek (490 millió Ft) valamint pénzügyi műveletek ellentétes irányú hatásának eredőjeként alakult ki.

5. táblázat: Az aktív időbeli elhatárolások, és az összes eszközhöz viszonyított valamint belső arányuk alakulása (ezer Ft, %)

Megnevezés	2007	arány	2008	arány	2009	arány	2010	arány
Bakony: Aktív időbeli elhatárolások	2 626	0,13%	9 198	0,35%	141 222	5,61%	126 207	5,19%
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	1 029	39,19%	7 877	85,64%	140 093	99,20%	122 291	96,90%
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	1 597	60,81%	1 321	14,36%	1 129	0,80%	3 916	3,10%
Halasztott ráfordítások								
Balaton: Aktív időbeli elhatárolások	14 706	0,52%	42 965	1,37%	91 468	3,08%	183 724	6,46%
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	14 041	95,48%	3 025	7,04%	52 919	57,86%	118 222	64,35%
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	665	4,52%	701	1,63%	615	0,67%	1 077	0,59%
Halasztott ráfordítások			39 239	91,33%	37 934	41,47%	64 425	35,07%
Somló: Aktív időbeli elhatárolások	6 613	0,30%	83 892	3,35%	38 775	1,45%	173 885	6,43%
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	2 508	37,93%	83 173	99,14%	37 621	97,02%	172 832	99,39%
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	4 105	62,07%	719	0,86%	1 154	2,98%	1 053	0,61%
Halasztott ráfordítások								
Vasi: Aktív időbeli elhatárolások	5 191	0,17%	96 893	2,46%	285 277	7,41%	359 060	8,62%
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	2 459	47,37%	14 785	15,26%	209 874	73,57%	215 783	60,10%
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	2 732	52,63%	2 500	2,58%	2 084	0,73%	2 429	0,68%
Halasztott ráfordítások			79 608	82,16%	73 319	25,70%	140 848	39,23%
Körös: Aktív időbeli elhatárolások	6 580	0,22%	164 370	5,05%	114 104	3,47%	10 575	0,32%
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	1 715	26,06%	160 744	97,79%	109 710	96,15%	6 954	65,76%
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	4 865	73,94%	3 626	2,21%	4 394	3,85%	3 621	34,24%
Halasztott ráfordítások								

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A pénzeszközök állományán belül a készpénz képezi a kisebb értéket, amit törvényi szabályozás és technológiai fejlődés is ez irányba visz. A készpénz állomány könyv szerinti értéke 229 ezer forint és 4.394 ezer forint között alakult. A legmagasabb aránnyal 2009-ben a Balaton Volán esetében rendelkezett a pénzeszközökön belül, ekkor az érték 11,26 százalék volt.

Az aktív időbeli elhatárolások értéke 2007 végén egyik cég esetében sem haladta meg a 15 milliót, az összes eszközhöz viszonyított arányban pedig a fél százalékot is csak a Balaton volán esetében haladta meg. A teljes aktív időbeli elhatárolás pedig a bevétel és költségek aktív időbeli elhatárolása között oszlott meg. 2008-ban az 5 vállalkozás egységes képe felbomlott. A Bakony az előző évben felírt intervallumon belül alakult. A Somló és Körös esetében jelentősen megugrott az aktív időbeli elhatárolás nagysága (2008-ra járó át nem utalt veszteségtérítés), ami maga után vont egy jelentő aránynövekedést. A Balaton és Vasi Volán esetében érték jelent meg a halasztott ráfordítások sorban, és egyből a legmagasabb arányt képviselte az elhatárolások között. Ez a devizában fennálló pénzügyi lízing tartozás átértékelése nyomán, pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként elszámolt nem realizált árfolyam különbözet. 2009-ben és 2010-ben a bevételek által nem fedezett költségek ellentételezésének járó részei növelték a bevételek aktív időbeli elhatárolása sort minden vállalat esetében. Ahol továbbra is szerepelt halasztott ráfordítás ott annak az indoka továbbra is a deviza alapú lízingszerződések.

Állami cégekről lévén szó nem csak az a kérdés, hogy mennyi és milyen megoszlású vagyonelemmel rendelkezi, hanem azt hogyan működteti és mi volt azoknak a tényleges forrása. Erre ad választ részben a passzívák elemzése.

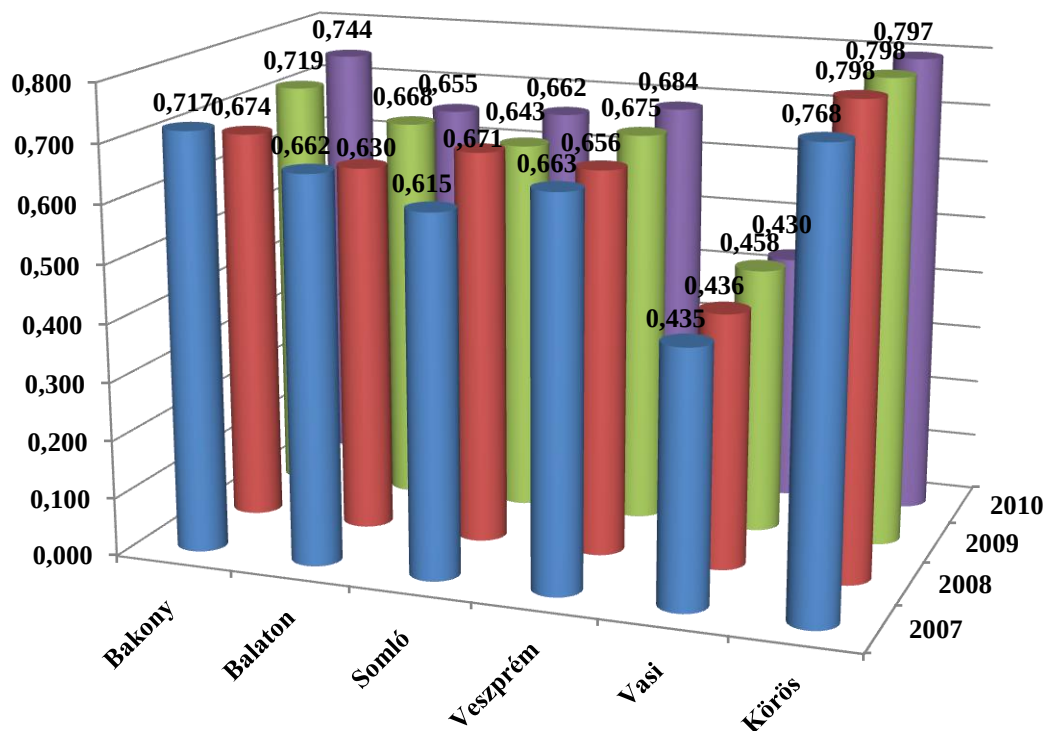
Források vizsgálata

A passzívák vizsgálatát is horizontális mutatókkal és tényleges értékek bemutatásával fogom kezdeni. A társaságok működése nagyjából „saját forrásból” valósul meg, kivéve a Vasi Volán, ahol a tőkeellátottság 50 százalék alatti. A legmagasabb saját tőke aránnyal minden időszakban a Körös Volán Zrt. rendelkezett, amely meghaladta 75%-ot is. A második legmagasabb aránnyal rendelkező Bakony Volán egyik időszakban sem érte el ezt az értéket. A többi vállalat elmaradt a két vállalkozástól. A Bakony esetében minden évben nőtt a saját tőke, de passzívákban belüli arány hullámzóan alakul. A 2008-as 312.595 ezer forintos növekedés ellenére a tőkeellátottság aránya 4,3 százalékponttal csökkent, amit a kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások növekedése okozott. Az összes vállalat esetében végrehajtottak 2008. folyamán egy jelentősebb jegyzett tőke emelést. Ez a Balaton Volán esetében nem ellensúlyozta a „mérleg szerinti veszteség” és többi forráselem növekedésének tőkeellátottság csökkentő hatását. Az összevont adatok esetében is ez a tendencia érvényesült, mivel a Somló Volán pozitív sajáttőke arányváltozás (61,5 %-ról 67,1 %-ra) nem kompenzálta a másik két cég aránycsökkenését.

A Vasi Volán esetében az arány szinte alig nőtt 0,1 százalékponttal, ez a saját tőke (378 millió) és többi passzíva szinte arányos növekedésének volt köszönhető. A Körös Volán esetében 2008-ban mind a saját tőke növekedett, mind a többi forráselem együttes összege csökkent, aminek hatására az érték 76,3%-ról 79,8%-ra nőtt. A következő évben, ha minimálisan is, az összes társaság saját tőkéje növekedett. Az arányok növekedése, és a Körös esetében a stagnálása volt megfigyelhető. Növelőleg hatott a tőkeellátottságra a többi forrás együttes összegének csökkenése. 2010-ben a Balaton Volán és összegzett fiktív társaság saját tőkéje is csökkent, de ez csak a létező

cég esetében okozott aránycsökkenést, mivel a két másik társaság forrásoldali átrendeződése ezt ellensúlyozta.

5. ábra: A tőkeellátottság arányának alakulása (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A saját tőke belső szerkezete és a benne bekövetkezett változások láthatók a **6. táblázatban**. A vizsgált időszakban a cégeknél se értékelési tartalék se jegyzett, de még be nem fizetett tőke nem volt az év végi állományba, ezért nem szerepelnek ezek a sorok a táblázatban. A jegyzett tőke képviseli minden cég esetében a legnagyobb arányt. Ez az a saját tőke elem, amelynek magas arányát nem mondhatjuk kedvezőnek. Két eset lehetséges az egyik, hogy a tulajdonosok folyamatosan kivesszik a vállalkozásból a képződött nyereséget, nem forgatják vissza (nem hagyják a cégben eredménytartalékként); a másik lehetőség, hogy nem is képződik eredménytartalék vagy csak minimális és a cég működéséhez folyamatos tulajdonosi pótbefizetés szükséges. Egyik lehetőség sem vetít előre prosperáló vállalatot, de míg az elsőben a tulajdonosok jövedelemre tesznek szert, addig a második esetben még további áldozatokat is kell hozniuk. Sajnos esetünkben a magas arány a tőkeemelés és az alacsony jövedelmezőség következménye. A legalacsonyabb jegyzett tőke aránnyal a Körös Volán rendelkezik, az értéke pedig szinte teljesen megegyezik a Balaton Volánéval. Ami elsősorban valószínűsítésem szerint egy hatékonyabb működésre, és ezzel párhuzamosan kisebb feltőkésítés eredménye. A hatékonyabb és jövedelmezőbb működést mutatja, hogy a legmagasabb eredménytartalékkal és eredménytartalék aránnyal is ez a társaság rendelkezik. 2007-ben és 2008-ban még a három veszprémi cég aggregált értékelési tartalékánál is magasabb volt a tartaléka, míg a későbbi években is csak kicsit maradt el tőle. A legrosszabb jegyzett tőke aránnyal a Vasi Volán

rendelkezett, ami egy fölött értéket is elért a magas felhalmozott veszteségek és adott évi veszteség miatt. A 2008-as jegyzett tőke emelések ellenére a Bakony, a Somló és a Vasi Volán esetében a jegyzett tőke arány csökkent 2007-hez képest. Míg a többi vállalat esetében nőtt a jegyzett tőke arány. A Balaton Volán esetében a 9 százalékpontos növekedéshez kellett még az adott 2008-as év veszteséges működése is. 2009-re mindegyik cég esetében csökkent a jegyzett tőke arány, ami az adott évi pozitív mérleg szerinti eredmények következménye. 2010-ben is folytatódott a tendencia, amelyik társaság pozitív eredménnyel zárta az évet, annak csökkent a jegyzett tőke arány míg, amelyik veszteséges lett annak nőtt.

6. táblázatban: A saját tőke belső szerkezetének alakulás (%)

Cégek	2007					2008				
	JT	TT	ET	LT	MSZE	JT	TT	ET	LT	MSZE
Bakony	73,71%	16,48%	5,01%	0,63%	4,17%	72,65%	13,63%	7,56%	0,46%	5,70%
Balaton	60,75%	17,83%	21,05%	0,34%	0,03%	69,97%	16,79%	18,03%	2,15%	-6,93%
Somló	76,41%	13,61%	7,67%	0,00%	2,31%	73,91%	11,11%	8,14%	0,00%	6,85%
Veszprém	69,35%	16,18%	12,16%	0,33%	1,98%	72,06%	14,00%	11,56%	0,93%	1,45%
Vasi	104,57%	29,08%	-12,73%	0,07%	-20,98%	99,12%	22,65%	-30,36%	4,15%	4,45%
Körös	48,84%	23,01%	26,09%	0,57%	1,49%	52,45%	20,80%	24,83%	0,48%	1,45%
Cégek	2009					2010				
	JT	TT	ET	LT	MSZE	JT	TT	ET	LT	MSZE
Bakony	71,07%	13,59%	12,96%	0,23%	2,14%	71,02%	13,80%	15,03%	0,08%	0,06%
Balaton	69,94%	16,78%	11,53%	1,71%	0,04%	74,44%	17,87%	11,76%	2,39%	-6,46%
Somló	71,66%	10,80%	14,57%	0,00%	2,97%	69,07%	10,41%	16,91%	0,00%	3,61%
Veszprém	70,85%	13,86%	12,95%	0,69%	1,64%	71,55%	14,08%	14,53%	0,84%	-1,00%
Vasi	96,20%	21,99%	-23,92%	2,79%	2,94%	94,55%	21,66%	-23,05%	5,14%	1,71%
Körös	51,87%	20,65%	25,50%	0,94%	1,05%	51,12%	20,42%	26,34%	0,71%	1,41%

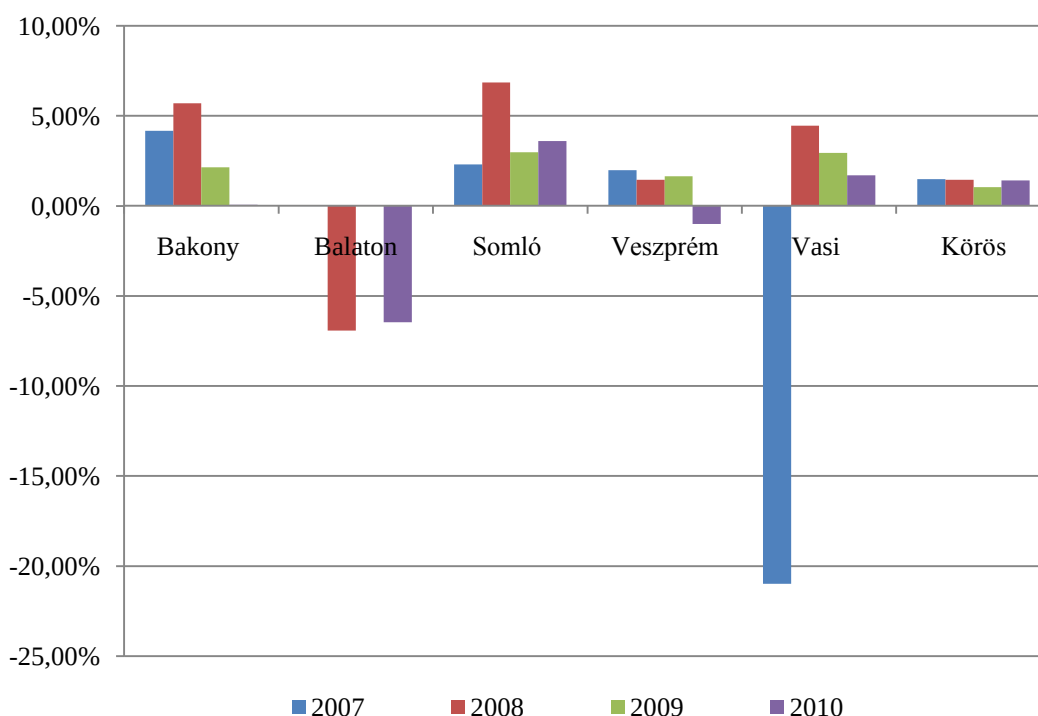
forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A vizsgált időszakban a tőketartalékok minimális nominális értékbeli növekedést mutattak, így az arányváltozásuk a többi tőkeelem nagyság változásának a következménye. Az eredménytartalék értékének és arányának mozgását a mérleg szerinti eredmény átvezetések és a kötelező lekötött tartalékok képzése befolyásolta. Magasabb lekötött tartalékkal rendelkező cégeknél a nem realizált, elhatárolt árfolyamveszteségek és az erre a célra képzett céltartalékok különbözetének összege van nagyrészt lekötve.

A vertikális mutatók közül, a tőke arányos mérleg szerinti eredmény (6. ábra) egyben egy jövedelmezőségi mutató is. Igaz nem tökéletes, de tudja érzékeltetni a vállalkozások jövedelmezőségének változását, mivel a mérlegben szereplő eredményt kifejező flow értéket osztjuk a saját tőkével. Mint jövedelmezőségi mutató hibája számomra több oldalról is megfogható, de mivel most nem ennek a tárgyalása a lényeg, csak a legszembeütőbbet említeném meg. A mérleg szerinti eredmény nem csak a képlet számlálójában kap helyet, hanem megváltoztatja a nevező értékét is, így nem nyújt tiszta képet. (A nyitó saját tőkével esetleg éves átlagos tőkével való osztást már jobban használható eredményhez vezet.)

A legmagasabb aránnyal a Somló Volán rendelkezett 2008-ban, a mutató értéke 6,85% volt. A legtöbb vállalkozás esetében szintén ez az év számított a legjobbnak, kivétel a Balaton Volán, akinél ez volt a legrosszabb év mind közül. A legrosszabb jövedelmezőségi mutatóval a Vasi Volán rendelkezett 21 százalékot majdnem elérő értékévé. Két évben csak a Balaton volt veszteséges, míg két évben szinte csak alig érte el a nulla mérleg szerinti eredményt. A négy év átlagában a legjobb eredményt a Somló Volán nyújtotta. A két nyereséges vállalkozás képes volt ellensúlyozni az aggregált társaság esetében 2008-ban a Balaton negatív eredményét, 2010-ben már erre nem voltak képesek a romló jövedelmezőségük miatt.

6. ábra: Saját tőke arányos mérleg szerinti eredmény (%)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A céltartalékok aránya két társaság esetében érte el egy-egy időszakban a 3,5 százalék körüli értéket. A Vasi Volán Zrt. a várható kötelezettségekre képezett minden időszakban céltartalékot, ennek legmagasabb összege 135 millió volt 2008-ban, ami a forrásoldal 3,44 százalékának felelt meg. A képzett céltartalék nagy része a munkavállalók által indított perrel kapcsolatban képezték. A Somló Volán esetében is 2008-ban volt a legmagasabb az arány 3,62 %, ami 90 millió forintnak felelt meg. Nagy részét (99,4%) várható költségekre képezték. A Bakony Volán jelentős céltartalékkal 2007 végén rendelkezett, amelyet nagyrészt felhasznált 2008-ban.

Az idegen forrásokra tekintve (7. táblázat) látszik, hogy a passzívákon belüli arányuk, és belső megoszlások is nagyban eltér a cégeknél. A táblázatra pillantva szerintem mindenkinek egyből szemet szúr a Körös Volán, mivel nincs hosszú távú kötelezettsége, stabil a kötelezettség állománya és a kötelezettség aránya is nagyon kedvező. Emellett nem figyelhető meg a többi cégre jellemző eladósodás. A Vasi Volán idegen forrásainak nagysága és passzívákon belüli aránya, meghaladta minden időszakban a saját tőkéjét, 2010-ben az arány az 50 százalékot is meghaladta. A hosszú

lejáratú kötelezettségek nagysága és aránya is nőtt 2007-hez képest. A kötelezettség állomány alakulása hullámzást mutat ezen felül.

7. táblázat: A hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek és a passzívákhoz viszonyított arányuk alakulása (ezer Ft, %)

Cégek	2007		2008		2009		2010	
	HLK	RLK	HLK	RLK	HLK	RLK	HLK	RLK
Bakony	18 800	296 386	0	542 796	123 530	438 495	90 590	399 757
Balaton	96 820	671 438	213 329	734 015	162 436	662 202	148 840	663 429
Somló	111 861	509 202	129 564	443 126	290 421	455 608	197 607	500 879
Veszprém	227 481	1 477 026	342 893	1 719 937	576 387	1 556 305	437 037	1 564 065
Vasi	400 904	1 004 796	624 560	1 124 586	722 721	1 126 946	830 262	1 278 690
Körös	0	460 467	0	398 004	0	447 408	0	423 339
Cégek	2007		2008		2009		2010	
	HLK	RLK	HLK	RLK	HLK	RLK	HLK	RLK
Bakony	0,92	14,57	0,00	20,65	4,91	17,42	3,72	16,43
Balaton	3,43	23,80	6,78	23,33	5,47	22,29	5,23	23,32
Somló	5,02	22,87	5,18	17,72	10,82	16,98	7,31	18,52
Veszprém	3,21	20,85	4,14	20,78	7,05	19,05	5,48	19,60
Vasi	13,07	32,75	15,89	28,60	18,78	29,28	19,94	30,71
Körös	0,00	15,12	0,00	12,23	0,00	13,61	0,00	12,68

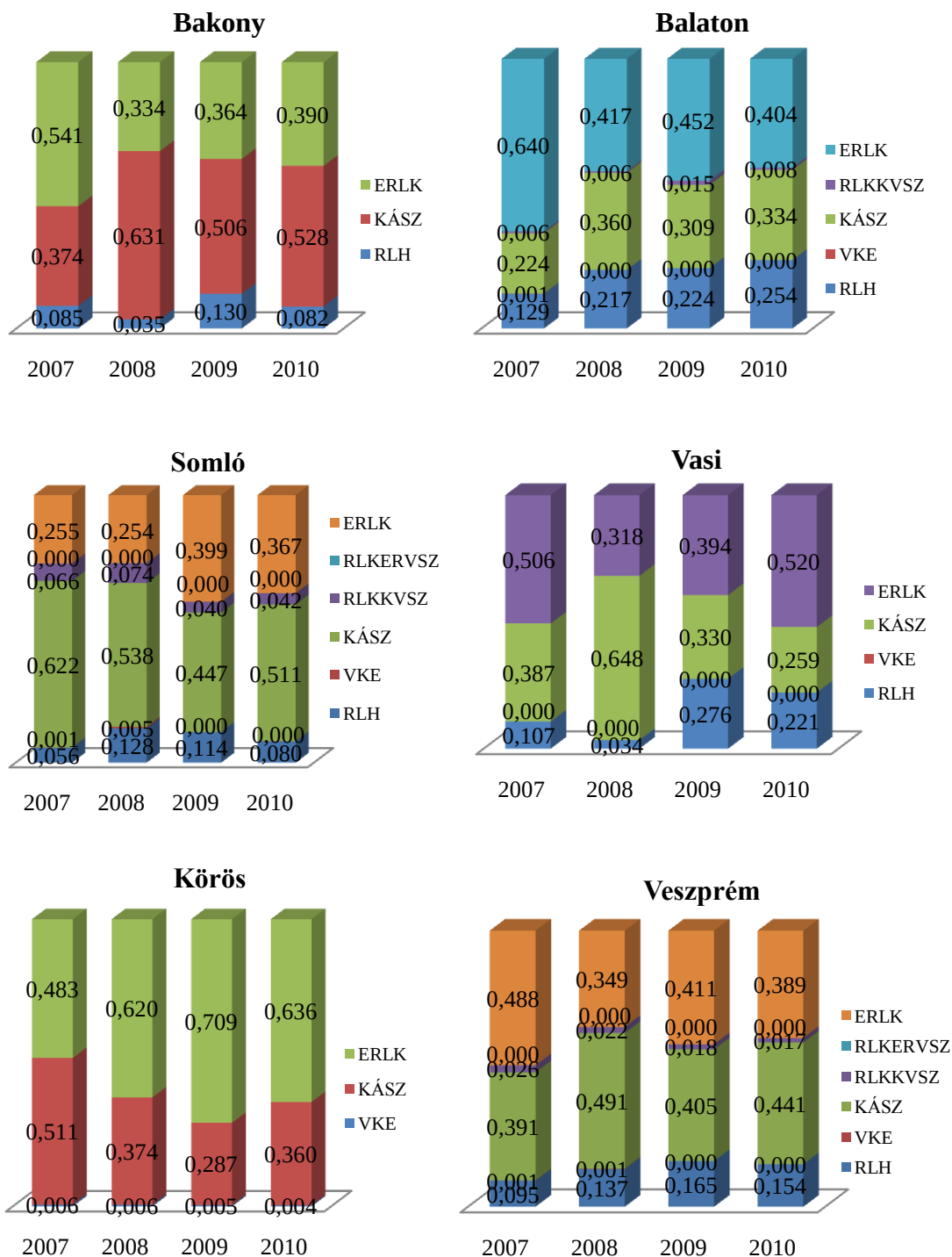
forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A Bakony Volán hosszú lejáratú idegen forrásai egy az egyben beruházási és fejlesztési hitelek minden időszakban. A Balaton Volán esetében 2007-ben 26,3 %-ban beruházás is fejlesztési hitel, 73,7%-ban pedig egyéb hosszú lejáratú kötelezettség. A következő évben teljes egészében egyéb hosszú lejáratú kötelezettség mérlegsor képviselte a hosszú lejáratú kötelezettségeket, és oda a következő évek lízingdíjai voltak elszámolva. A következő két évben is ez volt elszámolva hosszú lejáratú idegen forrásként, de ekkor már egyéb hosszú lejáratú hitelek soron szerepelt. A Somló Volán esetében minden időszakban a beruházási és fejlesztési hitel és az egyéb hosszú lejáratú kötelezettség között oszlott meg ez a forráskategória. A Somlónál a következő évek lízingdíjait az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek között számolták el. A belső arányok a következőként alakultak 2007: BFH (beruházási és fejlesztési hitel): 60,3%, EHLK (egyéb hosszú lejáratú kötelezettség): 39,7%; 2008: BFH: 81,9%, EHLK: 18,1%; 2009: BFH: 18,6%, EHLK: 81,4%; 2010: BFH: 7,1%, EHLK: 92,9%. Az összevont cég arányait a három cég alakulása befolyásolta. A Vasi Volán esetében is BFH és EHLK szerepelt a mérlegben, az eladósodásra svájci frankban került sor így az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek jelentős árfolyam veszteséget is tartalmaztak. A BFH aránya a 2007-es 23,8 százalékról 2010-re 0,6%-ra csökkent.

A rövid lejáratú kötelezettségek belső szerkezete látható a **7. ábrán** cégenkénti bontásban. A legmagasabb rövid lejáratú kötelezettség állománnyal a Vasi Volán rendelkezett, és állománya folyamatosan növekedett az időszak alatt. A nagyobb ütemben növekvő hosszú lejáratú kötelezettség állomány következtében a 2007-es 71,5%-os rövid lejáratú kötelezettség arány csökkenésnek indult és 2010-re 60,6%-ot ért el. A hosszú lejáratú idegen forrásokkal teljes egészében befektetett eszközöket

fedeztek. A rövid lejáratú kötelezettségek belső szerkezete az vizsgált időszakban átalakult. A cég esetében jelentő arányt képviselt az ERLK (egyéb rövid lejáratú kötelezettségek), a KÁSZ (kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból) és a RLH (rövid lejáratú hitelek).

7. ábra: A rövid lejáratú kötelezettségek megoszlása társaságonként

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A társaság esetében 2007-ben a legnagyobb arányt az ERLH képviselt 50,6 %-kal, ennek nagy része az ÁPV Zrt-től kapott rövid lejáratú kölcsön, a társadalombiztosítással szembeni tartozás és a lízingdíjak következő évben esedékes díja volt. A rövid lejáratú hitelek 10,7 %-ot tettek ki, míg szállítók 38,7 %-ot képviseltek. A könyvekben szerepelt még VKE (vevőktől kapott előlegek) 16 ezer forint értékben. 2008-ban a Szállítók aránya megnőtt 64,8-ra, amit a folyamatban lévő 400 milliót meghaladó autóbusz beszerzés generált. RLH aránya csökkent, mivel a BFH következő évi törlesztő részlet alacsonyabb lett. A ERLK közül az költségvetéssel szembeni befizetési kötelezettségek és lízingdíjak emelhetők ki. 2009-ben a szállítói tartozás „normalizálódott” míg az ERLK kis mértékben, a RLH pedig nagy mértékben növekedett, ez okozta az arányváltozásokat. A rövid lejáratú hitelek nagyobbik része 284,5 millió forint folyószámla hitel. A forgóeszköz hitelek megjelenése likviditási problémák miatt következett be. A következő évben a forgóeszköz hitel csökkenés nagyságával lett alacsonyabb a RLH állománya, a szállítók állománya minimális 30 millióval lett kisebb, a ERLK viszont megugrottak 49,5 %-kal lett magasabb az év végi záró állomány. Jelentősen nőttek a lízingtartozásból eredő kötelezettségek (árfolyamveszteségek miatt), valamint egy elnyert pályázat előleg kifizetése is növelte ezen kötelezettségek értékét.

A Körös Volán Zrt. esetében a rövid lejáratú kötelezettségek belső arányainak változása a normál ügymenettől függött. Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között költségvetési tartozást, dolgozókkal szembeni kötelezettséget mutatott ki. Az egyetlen szokatlanabb részlet talán 2009 végén munkaügyi per kapcsán kimutatott kötelezettség dolgozókkal szemben, valamint ennek közterhei. A többi arányváltozást a szállítói tartozások hullámozása okozta.

A Bakony Volán könyveiben kimutatott rövid lejáratú hitelek értékét a hosszú lejáratú hitelek közül átsorolásra kerültek BFH alkották, legmagasabb arányuk 2009-ben 13,4% volt. 2008-ban volt a legmagasabb az állománya a szállítóknak és az egyéb rövid lejáratú kötelezettségeknek is. A 2008-as megugrást a szállítók esetében az új autóbuszok beszerzése, az ERLK viszonylatában pedig az osztalék fizetési kötelezettség okozta. A többi évben az ERLK között dolgozókkal szembeni és költségvetéssel szembeni kötelezettséget találunk.

A Somló Volán esetében megjelenő kapcsolt vállalkozással szemben fennálló kötelezettség a Somló Volán 2006. Kft.-vel szemben állt fenn minden időszakban. A rövid lejáratú hitelek a beruházási fejlesztési hitelek következő évi törlesztő részletének átsorolása. Jelentős belső arányváltozást okozó esemény nem volt, a forint leértékelődés miatti lízing kötelezettség növekedés hatására nőtt meg az ERLK aránya.

A Balaton Volán Zrt.-nek működéséhez szüksége volt rövid lejáratú fizetési nehézségeket áthidaló hitel felvételére. A rövid lejáratú hitelként így folyószámla hitelt és 2008-ig beruházási és fejlesztési hitelek törlesztő részletét mutatott ki a társaság. A folyószámla hitelek nagysága és aránya az időszak alatt folyamatosan növekedett. Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek állománya és aránya is csökkent, lízingtartozások csökkenése is elősegítette a folyamatot. A fentebb leírt folyamatoknak megfelelően alakultak az összevont adatok is.

A forrásoldalon végezetül a passzív időbeli elhatárolásokra térnek ki, melynek alakulását mutatja a **8. táblázat**. A passzív időbeli elhatárolások összes passzívához viszonyított aránya egy esetet leszámítva 10 százalék alatt maradt. A halasztott bevételek képzik a passzív időbeli elhatárolások jelentősebb részét, ahol különféle célú fejlesztési juttatások, pályázatok és támogatások kerültek elszámolásra.

8. táblázat: A Passzív időbeli elhatárolások alakulása (ezer Ft, %)

Megnevezés	2007		2008		2009		2010	
	érték	arány	érték	arány	érték	arány	érték	arány
Bakony - PIE	185 043	0,091	295 104	0,112	138 186	0,055	132 292	0,054
BPIE	63 894	0,345	190 889	0,647	22 394	0,162	21 842	0,165
KRPIE	18 033	0,097	34 940	0,118	33 426	0,242	14 498	0,110
HB	103 116	0,557	69 275	0,235	82 366	0,596	95 952	0,725
Balaton - PIE	186 633	0,066	215 514	0,068	142 195	0,048	147 611	0,052
BPIE	15 701	0,084	38 752	0,180	14 489	0,102	8 362	0,057
KRPIE	10 069	0,054	25 863	0,120	6 188	0,044	14 521	0,098
HB	160 863	0,862	150 899	0,700	121 518	0,855	124 728	0,845
Somló - PIE	158 827	0,071	159 640	0,064	145 340	0,054	164 294	0,061
BPIE	40 291	0,254	36 191	0,227	33 545	0,231	33 020	0,201
KRPIE	28 373	0,179	35 584	0,223	39 265	0,270	43 064	0,262
HB	90 163	0,568	87 865	0,550	72 530	0,499	88 210	0,537
Veszprém - PIE	530 503	0,075	670 258	0,081	425 721	0,052	444 197	0,056
BPIE	119 886	0,226	265 832	0,397	70 428	0,165	63 224	0,142
KRPIE	56 475	0,106	96 387	0,144	78 879	0,185	72 083	0,162
HB	354 142	0,668	308 039	0,460	276 414	0,649	308 890	0,695
Vasi -PIE	281 015	0,092	334 977	0,085	194 707	0,051	182 135	0,044
BPIE	59 939	0,213	146 727	0,438	54 764	0,281	44 207	0,243
KRPIE	39 692	0,141	44 110	0,132	41 028	0,211	35 750	0,196
HB	181 384	0,645	144 140	0,430	98 915	0,508	102 178	0,561
Körös - PIE	231 471	0,076	249 147	0,077	216 826	0,066	255 010	0,076
BPIE	4 856	0,021	5 083	0,020	19 277	0,089	32 586	0,128
KRPIE	65 887	0,285	65 105	0,261	48 062	0,222	55 966	0,219
HB	160 728	0,694	178 959	0,718	149 487	0,689	166 458	0,653

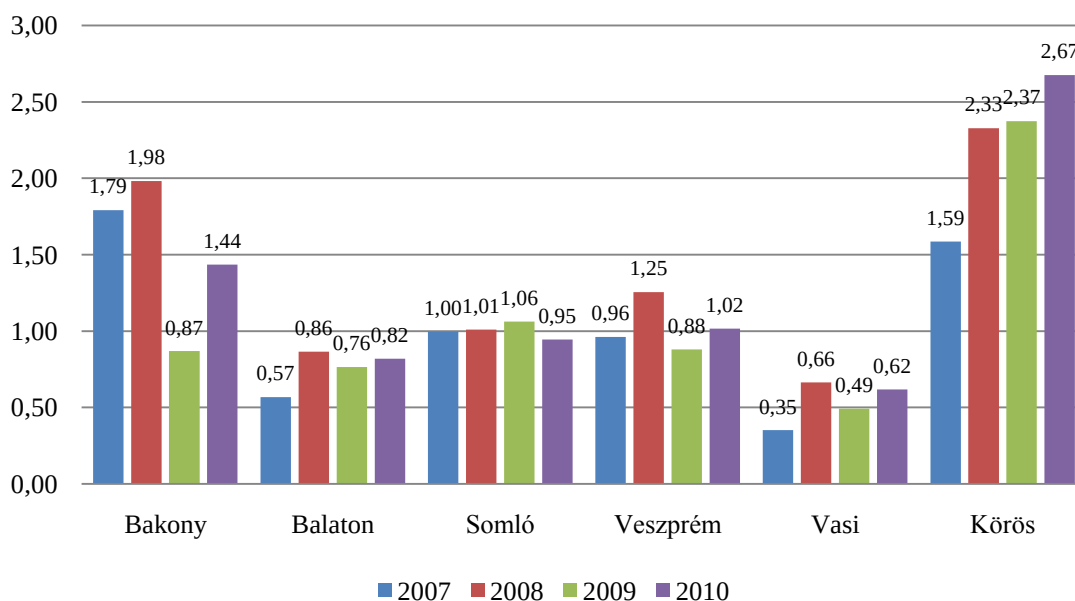
forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Horizontális mutatószámok

A vertikális eszköz- és forrásszerkezeti mutatók után, de még maradvány a mérleg adatok elemzésénél, rátérnek a mérleg horizontális mutatóinak analízisére. Ezek közül is azokkal kezdeném, amelyek jelentős információt szolgáltatnak arról, hogy a vállalkozás tudja-e rövid távú fizetési kötelezettségeit menedzselni, vagy szükségessé válik külső források bevonása a fizetőképesség fenntartásához. A likviditási mutatók adatokat nyújtanak a felhasználók számára az esetleges pénzügyi problémák időbeli felmerüléséről. Mivel az egyes kötelezettségek és követelések lejáratára vonatkozóan érték és intervallum adatok nem állnak rendelkezésre, nagyon pontos likviditási problémaelemzésre nincs lehetőség.

A likviditási ráták alakulása látható az 8. ábrán, rápillantva kitűnik, hogy a kritikusnak mondott 1-es értéket két cég egyetlen időszakában sem éri el. A Balaton Volán és a Vasi Volán rossz likviditási helyzetét jelzi az is, hogy mint láttuk forgóeszköz hitel felvételre kényszerültek tevékenységük zavartalan folytatása érdekében. (Ami szintén rontja a mutató értékét)

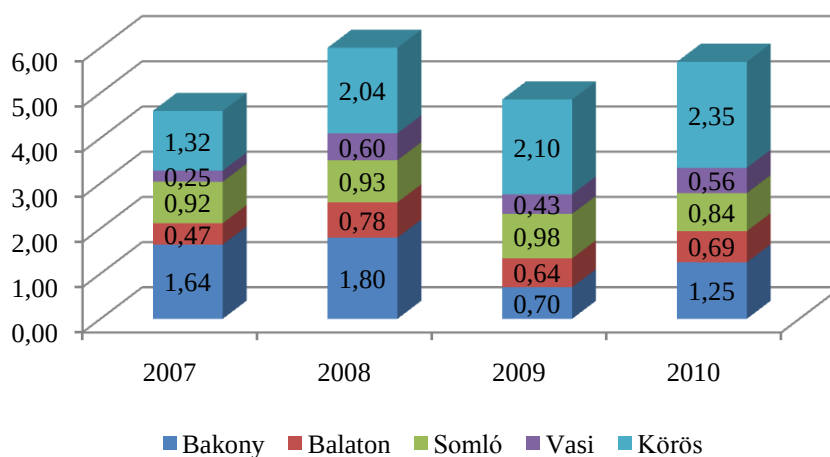
8. ábra: Likviditási ráta alakulása (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A Somló Volán Zrt. likviditási rátájának értékei a vizsgált időszakban stabilan 1 körül ingadoztak, három évben kicsit felette, 2010-ben pedig kicsit alatta volt a mutató értéke. 2007-ben a Bakony Volán mutatója volt a legmagasabb (1,79), ami tovább nőtt 2008 végére (1,98). A 2009-es „rossz” adat elsősorban a pénzeszközök állományának beruházások miatti megcsappanása miatt következett be. A következő év folyamán normalizálódott a helyzet. Az összevont veszprémi adatokban is tetten érhető a Bakony Volán 2009-es hirtelen likviditás romlása, ekkor a ráta értéke 0,9 alá csökkent. A legkiegyensúlyozottabb és legmagasabb likviditási rátával a Körös Volán rendelkezett, 2007-es 1,59-es értékről 2010-re 2,67-re nőtt a ráta értéke. Ez a stabil kötelezettség állományának és a növekvő forgóeszközök könyv szerint értékének volt köszönhető. A növekedés nagy része a 2008-ban megnövekedett és stabilizálódó pénzállományban érhető tetten.

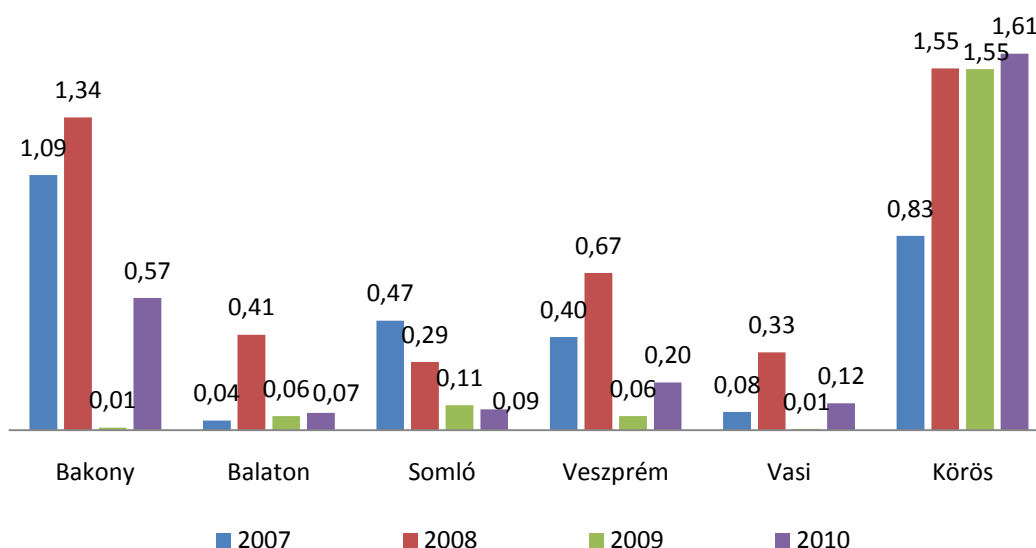
9. ábra: Likviditási gyorsráta alakulása (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A likviditási gyorsráták (9. ábra) is hasonlóan alakulnak, mint a likviditási rátával, mivel egyik társaságnak sem volt jelentős készlete. A pénzhányad mutató (10. ábra) a pénzeszközöket és értékpapírokat hasonlítja össze a rövid lejáratú kötelezettségekkel. Mivel az időszakban jelentősebb értékpapír mennyiséggel egyik társaság sem rendelkezett, ezért nagyrészt a mutató a pénzállomány/rövid lejáratú kötelezettség képletére redukálódik.

10. ábra: Pénzhányad alakulása (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A társaságok pénzhányad mutatóinak alakulása, valamint a változások mértéke jócskán eltér a likviditási rátától. 2008-as mutatónövekedés itt is megfigyelhető, de sokkal élesebben. A 2008-as jegyzett tőkeemelés hatásai érhetők itt számszerűen és képszerűen is tetten. A Vasi Volán és Balaton Volán likviditási problémái egyértelműen láthatók az ábrán, a tőkeemelést leszámítva nagyon alacsony a mutató értéke, így a biztonságos pénzügyi működés is veszélyben lehetne forgóeszköz hitel nélkül. A Somló Volán likviditási rátája nem árulkodik problémáról, ezzel szemben a pénzhányad alapján teljesen jól látszik, hogy rövid időn belül rákényszerülhet folyószámlahitel felvételére. A fentebb leírt Bakony Volán pénzeszköz csökkenés itt még markánsabban kirajzolódik. Míg a Körös Volán esetében korábban leírtak is alátámasztásra kerülnek.

A rövid távú finanszírozási képességet vizsgáló mutatókról térjünk át hosszú távra, és nézzük meg, hogy a horizontális mutatók milyen eladósodottsági szintet mutatnak. Már láttuk a vertikális mutatóknál, hogy jobban támaszkodnak működésük során a vállalkozások saját forrásra, mint idegen forrásokra. (Leszámítva a Vasi Volánt) A 9. táblázatban szereplő két mutató abban tér el, hogy míg az elsőben a befektetett eszközökhöz a saját tőkét hasonlítja, addig a másik mutató esetében a hosszú lejáratú és a hátrasorolt kötelezettséget és bevonja a mutató képzésébe. A mutató értéke ideális esetben 1 fölötti értéket vesz fel, ami azt jelenti, hogy a társaság működését hosszútávon szolgáló eszközök lejárat nélküli vagy hosszú távú forrásokból valósultak meg. Stabílan ezt a mutatóértéket csak a Körös Volán tudja felmutatni, valamint két időszakban a Bakony Volán.

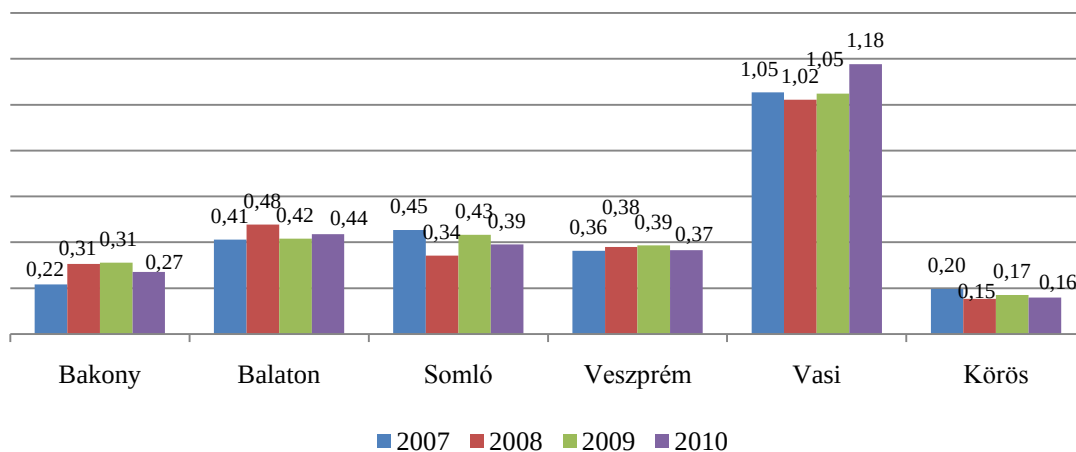
9. táblázat: A befektetett eszközök fedezetének alakulása (arányszám)

Megnevezés	BEFEKTETETT ESZKÖZÖK FEDEZETE I.				BEFEKTETETT ESZKÖZÖK FEDEZETE II.			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Bakony	0,97	1,15	0,91	1,04	0,98	1,15	0,97	1,10
Balaton	0,77	0,80	0,84	0,88	0,81	0,89	0,90	0,95
Somló	0,80	0,85	0,80	0,87	0,86	0,92	0,93	0,97
Veszprém	0,83	0,91	0,85	0,92	0,87	0,97	0,93	1,00
Vasi	0,49	0,55	0,59	0,59	0,64	0,76	0,83	0,87
Körös	1,01	1,20	1,24	1,21	1,01	1,20	1,24	1,21

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A Körös Volán két mutatóértéke között nincs eltérés, mivel hosszú lejáratú idegen forrással nem rendelkezett a vizsgált időszakban. A Vasi Volán saját tőkéje legjobb időszakban is csak 60 százalékban fedezi a befektetett eszközök állományát. A hosszú és lejárat nélküli források tekintetében már jobban áll a vállalkozás, ami a hosszú távú eladósodás következménye. De mint tudjuk ez az eladósodás devizában történt, tehát a hosszú lejáratú kötelezettség állomány növekedésének hátterében a forintgyengülés is állt. Tehát a II. mutató javulása ironikusan a forint értéktelenedés következménye is. A Balaton Volán 2009-es és 2010-es mutatója is megtévesztő lehet, javulást mutat, de ez annak a következménye, hogy az eszközállományt mindkét évben hagyták elamortizálódni.

11. ábra: A tőkeáttétel alakulása (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A társaságok helyzetét a tőkeáttétel mutató a Vasi Volánt leszámítva nem mutatja drasztikusnak. A mutató a rövid és hosszú lejáratú kötelezettségek értékét viszonyítja a saját tőkéhez. A Körös Volán ebben a tekintetben is kiemelkedik a többi vállalat közül, mivel stabil és alacsony valamint csökkenő értékkel rendelkezi. A három Veszprém megyében működő Volántársaság közül a Bakony mutatói a legjobbak, míg a Balatoné a legrosszabbak. A mutató mozgásai eltérnek cégenként, de az aggregált társaság esetében ez azt eredményezi, hogy stabilabb képet mutat a tőkeáttétele. A Vasi Volán esetében a romló adatokat a kötelezettség állomány saját tőkét meghaladó mértékű növekedése okozta, ami szintén visszavezethető a devizában történő eladósodásra valamint a forgóeszköz finanszírozási igény növekedésére.

Hogy finomítsunk a mutató értékén érdemes követelésállománnyal csökkenteni a kötelezettségeket, az így kapott nettó eladósodottság már kedvezőbb képet mutat a társaságok helyzetéről. A Körös Volán mutatója már szinte konvergál nullához, ami nagyon pozitív tulajdonság ezen paraméter esetében. Az adatok alakulása eltér a tőkeáttételtől, mivel itt egy harmadik paraméter mozgása is közrejátszik.

10. táblázat: A nettó eladósodottság alakulása (arányszám)

Megnevezés	2007	2008	2009	2010
Bakony	0,104	0,166	0,144	0,120
Balaton	0,256	0,340	0,223	0,217
Somló	0,287	0,173	0,201	0,180
Veszprém	0,218	0,232	0,190	0,172
Vasi	0,926	0,849	0,776	0,861
Körös	0,101	0,078	0,076	0,042

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Eddig az elemzés nagyrészt az adott időpontban rendelkezésre álló vagyон eszköz- és forrásoldali összetételének vizsgálatára korlátozódott, leszámítva a mérleg szerinti eredményt, amely az éves működés eredményhatását jeleníti meg a mérlegben. A vertikális és horizontális mutatók egy részének változása nagyban függ a gazdasági működés eredményességétől, az összképet figyelembe véve mindenre hatással van. Míg a mérleg szerinti eredmény egy sűrített „eszenciája” az éves gazdálkodásnak, addig a részletes éves működésről az eredménykimutatás szolgáltat információkat. Több évet megfigyelve az eredmény és vagyон adatokat párosítva már egész jól mérhető egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetének alakulása, valamint hatékonysága.

Eredmény, hatékonyság, jövedelmezőség

Ahhoz, hogy a hatékonyságot és jövedelmezőséget mérni tudjuk, meg kell ismerni legalább azokat a sorait az eredménykimutatásnak, amelyek a mutatószámok képzéséhez kellenek. És mi az első, amit megkérdeznek legkisebb vállalkozástól is: mennyi a bevétele? **11. táblázatban** láthatjuk az árbevétel alakulását évenként csoportonkénti bontásban változásokkal együtt.

11. táblázat: Értékesítés nettó árbevétele és alakulása (ezer Ft)

Cégek	2007	változás	2008	változás	2009	változás	2010
Bakony	3 144 284	98 340	3 242 624	-273 005	2 969 619	150 669	3 120 288
Balaton	3 626 209	143 357	3 769 566	-224 051	3 545 515	187 371	3 732 886
Somló	3 013 451	1 006 442	4 019 893	-423 467	3 596 426	365 359	3 961 785
Veszprém	9 783 944	1 248 139	11 032 083	-920 523	10 111 560	703 399	10 814 959
Vasi	3 760 048	-67 768	3 692 280	-278 591	3 413 689	192 959	3 606 648
Körös	4 241 371	-32 156	4 209 215	-262 293	3 946 922	68 626	4 015 548

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A személyszállítási alaptevékenységből származó bevétel is jól jöhet az elemzéshez, de azért már bele kell lapozni a cégek kiegészítő mellékleteibe. Az egyes társaságok eltérő bontásban szerepeltetik a mellékletben (pl. bel- és külföldi, helyi helyközi), ezért csak az személyfuvarozási összbevételt (**12. táblázat**) érdemes nézni.

(Alapvetően emiatt léteznek a társaságok). A társaságok közül csak a Balatonnak volt 2007-be export értékesítésből származó árbevétele, de az is elhanyagolható mértékű volt. A veszprémi vállalkozások értékesítés nettó árbevétele 2007-ről 2008-ra növekedett, legjelentősebben 33,39 százalékkal a Somló Volán árbevétele nőtt meg. Ez a jelentős növekedés elsősorban a belkereskedelmi tevékenységből származó növekedéséből következett. Az üzemanyag értékesítés megugrásának következtében az eladott árok beszerzési értéke is lökésszerűen növekedett meg ennek hatására. A két másik referenciaként használt társaság esetében már csökkent az értékesítés nettó árbevétele. 2009-es év minden vállalkozás esetében jelentős visszaesést hozott a bevételek alakulásába, a válság hatása itt tökéletesen utolérhető az adatokban. A legnagyobb visszaesést a Somló szenvedte el (10,5%), egyrészt az alaptevékenységből következően, másrészt a romló gazdasági helyzet miatt csökkent az üzemanyag-értékesítés volumene is. Legkevesbé a Balaton Volán bevételei estek vissza, amik a 2008-as érték 94,1 %-án álltak 2009-ben. A 2010-ben megfigyelhető növekedés sem volt elegendő ahhoz, hogy legalább a cégek a válság előtti év nominális bevételi adatait hozni tudják.

12. táblázat: Az autóbusz-közlekedésből származó nettó árbevétel és változása (ezer Ft)

Társaságok	2007	változás	2008	változás	2009	változás	2010
Bakony	2 644 704	-60 857	2 583 847	-201 159	2 382 688	100 851	2 483 539
Balaton	3 131 137	34 982	3 166 119	-144 889	3 021 230	170 061	3 191 291
Somló	2 083 139	66 138	2 149 277	-179 644	1 969 633	142 204	2 111 837
Veszprém	7 858 980	40 263	7 899 243	-525 692	7 373 551	413 116	7 786 667
Vasi	3 209 161	125 759	3 334 920	-102 098	3 232 822	216 844	3 449 666
Körös	4 150 513	-26 924	4 123 589	-255 930	3 867 659	79 898	3 947 557

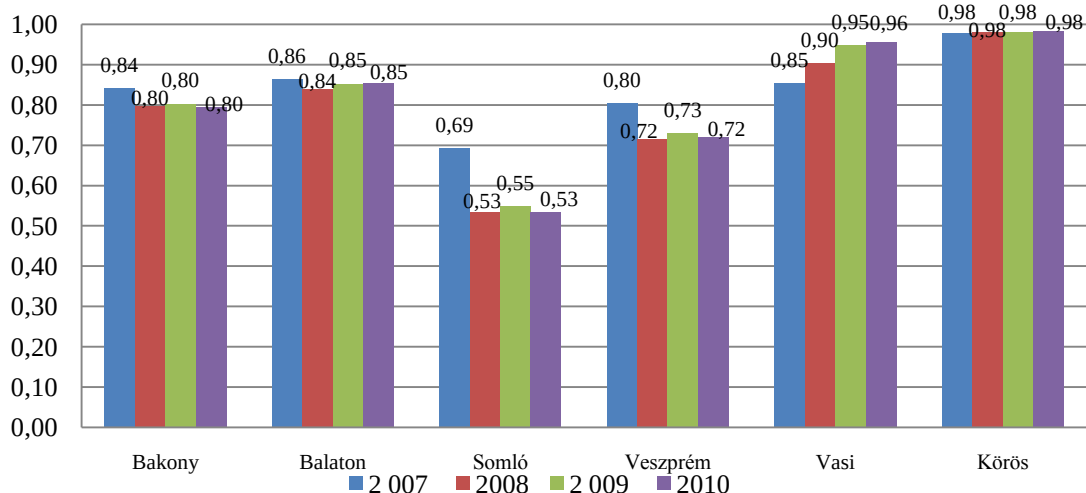
forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Az autóbusz-közlekedés bevételei kicsit másképp alakultak, mint az összes értékesítés nettó árbevétele. A válság kezdeti hatásai a Bakony adataiban már 2008-ban is érződtek, egy minimálisan csökkent a Körös Volán bevétele is. A Vasi volán adatai viszont 4 %-os növekedést mutattak 2008-ban, ami a legmagasabb volt. 2009-ben ebben a kategóriában is a Somló bevételei csökkentek legjobban, míg a Vasi volán szenvedte el az előző évhez képest a legkisebb csökkenést (3%). 2010-re a legjobban a Somló Volán buszközlekedésből származó bevétele nőtt meg az egy évvel korábbihoz képest, de a 7,2 %-os növekedés is kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a 2008-as nominális adatokat el tudja érni. Ez két vállalatnak sikerült, egyrészt a legkevesbé visszaeső Vasi Volánnak, másrészt a Balaton Volán Zrt.-nek, amely a válság csúcspontjában a második legkisebb bevétel visszaesést volt kénytelen elszenvedni.

Érdemes egy pillantást vetni az összes értékesítés nettó árbevétele és az alaptevékenységből származó értékesítési nettó árbevétel viszonyára (12. ábra). A legmagasabb alaptevékenységi eredménnyel a Körös Volán rendelkezik minden időszakban (98%), szinte más tevékenységből nincs is árbevétele. Ezt nagyrészt azért tudja megtenni, mivel nincs rákényszerítve más alternatív bevételi források felkutatására. A helyzete a többi társasághoz képest stabil. A legrosszabb helyzetben lévő Vasi Volán autóbusz-közlekedésből származó nettó árbevétele aránya folyamatosan növekedett az összes bevételen belül. Az egyéb tevékenységekből származó nettó árbevétel a válság hatására 2009-ben és 2010-ben is csökkent, valamint már 2008-ban is csökkenést mutatott, míg az alaptevékenység bevételei mind 2008-ban

mind 2009-ben növekedtek. A legalacsonyabb aránnyal ezen a téren a Somló Volán rendelkezik, amely keresi az egyéb tevékenységekben rejlő lehetőségeket. Jelentős az üzemanyag értékesítési bevétele. A Bakony Volán esetében is az alacsonyabb mutatót, az ez irányú lehetőségek kiaknázása okozta, igaz kisebb volumenben, mint megyei társa.

12. ábra: A buszközlekedésből származó nettó árbevétel aránya az összes árbevételből (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Az aktivált saját teljesítmények értéke elenyésző az alaptevékenységhez képest egyik vállalat esetében sem éri el az értékesítési nettó árbevétel 2 %-át. Az egyéb bevételek értéke masszív növekedést mutat évről évre. Ez nem is csoda, hiszen ide kerül elszámolásra a különböző (állami, önkormányzati) forrásból kapott veszteségek ellentételezésére szolgáló költségtérítés. Az egyéb bevételek jelentős hányadát ezek a tételek adják. A vállalkozás ráhatása ennek mértékére erősen kérdéses, részletes elemzésétől eltekintettem.

A költségek vizsgálatánál csak az eredménycsoportok elemzésére koncentrálok, mivel az eredménytételek esetében, pontos következtetések levonásához nem elegendők a kiegészítő melléklet információi, részletes főkönyvi kivonati információk alapján lenne lehetséges a szabatos elemzésük. A **13. táblázat** a négy évre vonatkozóan tartalmazza az anyagjellegű ráfordítások, a személyi jellegű ráfordítások és az értékesítési leírás sor adatát. A változások és a költségek belső arányainak alakulása is látható az táblázatba. Részletes elemzésre nincs szükség, de néhány érdekesebb és magyarázásra szoruló adatra érdemes kitérni.

Kezdjük talán a belső arányokkal. Már tudjuk, hogy a Körös Volán nagyrészt csak az alaptevékenységének teljesítésével foglalkozik. Az adatokból látszik, hogy ilyen társasági magatartáshoz más költség szerkezet dukál. Az anyagjellegű ráfordítások aránya az összes vállalkozás esetében a legalacsonyabb, például 2007-ben 36,31%. A legmagasabb aránnyal a Somló rendelkezik, már a korábban említett üzemanyag értékesítési tevékenysége következtében, valamint egy másik dolog miatt, amire a hatékonyság vizsgálatnál külön kitérek. A 2008-as üzemanyag értékesítés növekedés okozta egyrészt az év folyamán megfigyelt jelentős anyagjellegű ráfordítás aránynövekedést. A Vasi Volán aránya, a tevékenységek átcsoportosulása miatt közelít a Körös Volánra jellemző tartományhoz, de látszik teljesen nem sikerült csökkenteni a

felesleges költségkøzøkat. 2008-ban a Vasi Volán kivételével mindegyik cég esetében nőtt az anyagjellegű ráfordítások aránya, ez elsősorban az anyagköltségek megugrásának következménye, amit az üzemanyagok árának emelkedése okozott. A Vasi Volán esetében is nőtt az anyagköltség, de az igénybevett szolgáltatások csökkenésének következtében az anyag jellegű ráfordítások arány kis mértékben csökkent.

13. táblázat: A Költségek és arányuk alakulása a vizsgált időszakban (ezer Ft, %)

Bakony	2007	arány	változás	2008	arány	változás	2009	arány	változás	2010	arány
AJR	1 546 012	46,66	443 592	1 989 604	51,57	-248 000	1 741 604	47,12	68 317	1 809 921	47,70
SZJR	1 493 078	45,06	108 606	1 601 684	41,52	31 111	1 632 795	44,17	-10 749	1 622 046	42,75
ÉCS	274 105	8,27	-7 315	266 790	6,92	55 179	321 969	8,71	40 442	362 411	9,55
Balaton											
AJR	1 757 558	44,75	320 408	2 077 966	48,02	-155 521	1 922 445	44,92	195 483	2 117 928	47,10
SZJR	1 894 808	48,24	51 100	1 945 908	44,97	66 085	2 011 993	47,01	22 632	2 034 625	45,25
ÉCS	275 366	7,01	27 701	303 067	7,00	42 266	345 333	8,07	-1 368	343 965	7,65
Somló											
AJR	1 893 039	58,06	1 292 662	3 185 701	69,17	-451 280	2 734 421	65,03	308 202	3 042 623	66,99
SZJR	1 106 403	33,93	34 913	1 141 316	24,78	38 997	1 180 313	28,07	10 052	1 190 365	26,21
ÉCS	261 256	8,01	17 402	278 658	6,05	11 183	289 841	6,89	19 316	309 157	6,81
Veszprém											
AJR	5 196 609	49,48	2 056 662	7 253 271	56,71	-854 801	6 398 470	52,53	572 002	6 970 472	54,32
SZJR	4 494 289	42,80	194 619	4 688 908	36,66	136 193	4 825 101	39,61	21 935	4 847 036	37,77
ÉCS	810 727	7,72	37 788	848 515	6,63	108 628	957 143	7,86	58 390	1 015 533	7,91
Vasi											
AJR	2 048 136	47,73	55 406	2 103 542	47,17	-240 091	1 863 451	42,88	89 001	1 952 452	44,03
SZJR	1 894 499	44,15	87 032	1 981 531	44,43	68 556	2 050 087	47,17	-23 414	2 026 673	45,70
ÉCS	348 183	8,11	26 463	374 646	8,40	57 910	432 556	9,95	22 820	455 376	10,27
Körös											
AJR	1 661 007	36,31	209 085	1 870 092	38,76	-124 200	1 745 892	36,97	91 260	1 837 152	39,18
SZJR	2 421 668	52,93	24 146	2 445 814	50,69	63 552	2 509 366	53,14	-59 156	2 450 210	52,26
ÉCS	492 438	10,76	16 450	508 888	10,55	-41 700	467 188	9,89	-65 702	401 486	8,56

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A válság hatására érdekes módon csökkent az AJR állománya és aránya is, ami a visszaeső világ gazdasági kereslet olajár-csökkentő hatásának következménye, ami a cégek esetében is éreztette hatását. Az üzemanyag értékesítéssel is foglalkozó cégek visszaeső kereslettel szembesültek, ami csökkenő ELÁBÉ-ben ölt testet az eredménykimutatásban. A következő évben a jövedéki adó emelés és az olajár emelkedés együttes hatására, a társaságok éves szinten jelentő anyagköltség és így AJR állomány növekedést voltak kénytelenek elszenvedni.

Érdekes lehet a személyi jellegű ráfordítások esetében három cég 2010-es adata, ahol is azt látjuk, hogy az előző évhez képest csökkent a nominális nagysága. A Bakony esetében ez egyrészt bérátcsoportosítás (bérből cafetéria), valamint a bérterhek

csökkenésének eredménye. A Körös és Vasi Volán esetében is hasonló folyamatot láthatunk lejátszódni, de esetükbe a bérköltség csökkenés meghaladta a személyi jellegű egyéb kifizetések növekedését.

Az egyéb ráfordítások között a „szokásos üzletmentet” jellemző egyéb ráfordításokat találjuk. A válság és forintválság hatására megnőtt a céltartalék képzéssel összefüggő ráfordítások részaránya. Valamint változó intenzitással előfordulnak tárgyi eszköz értékesítéshez kapcsolódó nyilvántartási érték kivezetések.

A pénzügyi műveletek bevételei és ráfordításai nagyban függtek a vállalkozások pénzügyi helyzetétől. A tőkeemelés évében mindegyik vállalkozás esetében nőtt a pénzügyi bevétel, mivel a lekötött számlára helyezett pénzbeli hozzájárulást nem azonnal használták fel, így jelentősen megnőtt az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek nagysága. A Körös Volán esetében a bevétel növekedés a stabil pénzkészlet miatt a következő évben sem esett vissza. Az eladósodottság növekedésével nőtt a cégek pénzügyi ráfordításainak nagysága, ami elsősorban a folyószámla és beruházási hitelek után fizetett kamatok, valamint a deviza alapú lízingszerződések árfolyamvesztésének hatása.

A rendkívüli ráfordítások esetében magasabb értékeket két esetben találunk az eredménykimutatásokban. A Somló esetében a 2007-ben gazdasági társaságba bevitt vagyontárgyak értékei szerepelnek 33.482 ezer forint értékben. Ekkor a bevételi oldalon is megjelenik az alapító okiratban meghatározott bevitt vagyontárgyak értéke. A Vasi Volán esetében 2007-ben a Vasi Volán Járműipari Kft részére ellentételezés nélkül nyújtott szolgáltatások szerepelnek. A rendkívüli bevételek sor már magasabb értékeket mutat, itt feloldott támogatások bevételei, valamint különböző veszteség ellentételezések szerepelnek mérvadó értékkel. Néha eredmény előjelet fordító értékkel.

Az egyes eredménykategóriák évenkénti értékeit mutatja a **14. táblázat**. A válság minden eredménykategóriát befolyásolt, valamelyiket közvetlenül valamelyiket áttételesen is. Gondoljunk csak a pénzügyi műveletekre, ahol több oldalról is érezte a válság a hatását. Míg a visszaeső kereslet miatti árbevétel csökkenés hatása az egész eredménykimutatáson végiggyűrűzik. Elsősorban az eredménykimutatásban szereplő kategóriákat vizsgálom, valamint egy képzett eredménymutatót is használok, ami az EBITDA. A kamatfizetés, adózás és amortizáció előtti eredményt azért vontam be a vizsgálatba, mivel magas a befektetett eszközök részaránya és így realisabb képet kaphatunk a jövedelmezőség és hatékonyság alakulásáról.

Az adózás előtti eredményt azért hagytam ki a listából, mert jelentős adófizetési kötelezettséggel a vállalkozásoknak az időszak folyamán nem kellett szembenéznük, így nem tér el az adózott eredménytől. A mérleg szerinti eredmény is csak három esetben tér el az adózott eredménytől, amit az osztalékfizetés okozott.

A mérleg szerinti eredmény a Balaton, a Somló és a Körös Volán esetében is minden időszakban pozitív volt. A Körös Volán esetében ez minden időszakban a pénzügyi és rendkívüli műveletek eredményének volt köszönhető, 2007-ben és 2008-ban csak a rendkívüli műveletek bevételtöbblete fordította pozitívba az eredményt. Az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye, ha kis mértékben is, de minden időszakban negatív volt. Egyetlen társaság sem volt, melynek minden időszakban pozitív lett volna az eredménykimutatás első eredménykategóriája. A Somlónak 2007-ben, a Bakonynak 2008-ban, a Vasi Volánnak 2007-ben és 2008-ban sem sikerült az üzleti tevékenységét nyereségesen működtetnie. Érdekes, hogy mindegyik társaságnak sikerült ez válság legmélyebb évében 2009-ben. A Vasi Volánnak például jelentősen sikerült növelnie ezen eredménykategória nagyságát.

14. táblázat: A különböző eredménykategóriák alakulása (ezer Ft)

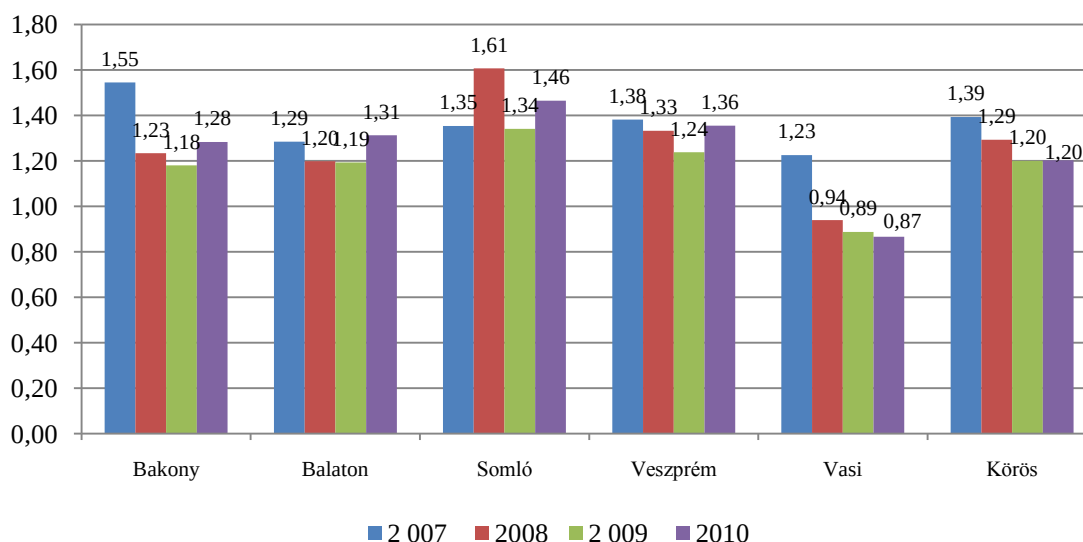
Megnevezés	Bakony						
	2007	változás	2008	változás	2009	változás	2010
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	16 511	-60 180	-43 669	48 666	4 997	5 988	10 985
Szokásos vállalkozási eredmény	26 401	-33 426	-7 025	25 950	18 925	-17 685	1 240
Adózott eredmény	60 800	79 519	140 319	-101 641	38 678	-37 538	1 140
Mérleg szerinti eredmény	60 800	40 245	101 045	-62 367	38 678	-37 538	1 140
EBITDA	290 616	-67 495	223 121	103 845	326 966	46 430	373 396
Megnevezés	Balaton						
	2007	változás	2008	változás	2009	változás	2010
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	4 916	-150 296	-145 380	20 516	-124 864	12 548	-112 316
Szokásos vállalkozási eredmény	-30 397	-140 897	-171 294	-11 636	-182 930	29 699	-153 231
Adózott eredmény	691	-137 987	-137 296	138 147	851	-121 105	-120 254
Mérleg szerinti eredmény	622	-137 918	-137 296	138 062	766	-121 020	-120 254
EBITDA	280 282	-122 595	157 687	62 782	220 469	11 180	231 649
Megnevezés	Somló						
	2007	változás	2008	változás	2009	változás	2010
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	-83 664	91 203	7 539	45 857	53 396	18 808	72 204
Szokásos vállalkozási eredmény	-98 150	111 706	13 556	22 365	35 921	1 942	37 863
Adózott eredmény	31 584	83 392	114 976	-63 720	51 256	13 297	64 553
Mérleg szerinti eredmény	31 584	83 392	114 976	-63 720	51 256	13 297	64 553
EBITDA	177 592	108 605	286 197	57 040	343 237	38 124	381 361
Megnevezés	Veszprém						
	2007	változás	2008	változás	2009	változás	2010
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	-62 237	-119 273	-181 510	115 039	-66 471	37 364	-29 107
Szokásos vállalkozási eredmény	-102 146	-62 617	-164 763	36 679	-128 084	13 976	-114 108
Adózott eredmény	93 075	24 924	117 999	-27 214	90 785	-145 326	-54 541
Mérleg szerinti eredmény	93 006	-14 281	78 725	11 975	90 700	-145 241	-54 541
EBITDA	748 490	-81 485	667 005	223 667	890 672	95 754	986 426
Megnevezés	Vasi						
	2007	változás	2008	változás	2009	változás	2010
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	-243 544	180 119	-63 425	167 624	104 199	-36 698	67 501
Szokásos vállalkozási eredmény	-293 977	179 097	-114 880	134 779	19 899	-38 603	-18 704
Adózott eredmény	-279 949	356 104	76 155	-24 288	51 867	-21 307	30 560
Mérleg szerinti eredmény	-279 949	356 104	76 155	-24 288	51 867	-21 307	30 560
EBITDA	104 639	206 582	311 221	225 534	536 755	-13 878	522 877
Megnevezés	Körös						
	2007	változás	2008	változás	2009	változás	2010
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	-33 469	-39 203	-72 672	47 408	-25 264	20 773	-4 491
Szokásos vállalkozási eredmény	-6 845	-33 020	-39 865	62 535	22 670	16 728	39 398
Adózott eredmény	34 951	2 652	37 603	-10 155	27 448	10 057	37 505
Mérleg szerinti eredmény	34 951	2 652	37 603	-10 155	27 448	10 057	37 505
EBITDA	458 969	-22 753	436 216	5 708	441 924	-44 929	396 995

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Az „aggregált társaság” üzemi (üzleti) tevékenység eredményét mindig negatívba fordította valamelyik társaság. 2007-ben a Somló Volán, 2008-tól kezdve pedig a Balaton Volán volt az. A szokásos vállalkozási eredmények a Körös kivételével általában csökkentek az üzemi eredményhez képest, ez a növekvő külső eladósodás eredménye. A növekvő kamatterhelés és az árfolyamveszteségek is negatívan hatottak ezen eredménykategóriára. Az EBITDA alakulása elsősorban a fentebb vázolt folyamatok következménye, igaz a Körös esetében a csökkenő amortizáció is közrejátszott. Az EBITDA az értékcsökkenési leírással növelt üzleti (üzemi) eredményt takar.

A hatékonyság elemzésekor az árbevétel arányos mutatókra koncentrálok, mivel a különböző termelési értékek információ korlátosság miatt nem jól és nem minden cég esetében számíthatók. De kísérletet teszek a munkavállalói hatékonyság alternatív mérésére is. Az eszközarányos árbevétel mutató **(13. ábra)** által kifejezett hatékonyság tekintetében a cégeket eltérő teljesítmény változások jellemzi. Ez egyrészt a mérlegfőösszegek változásának, valamint a csökkenő nettó árbevétel következménye, de a hatékonyság romlás nagyrészt a visszaeső bevételek eredménye.

13. ábra: Eszközhatékonyság (arányszám)

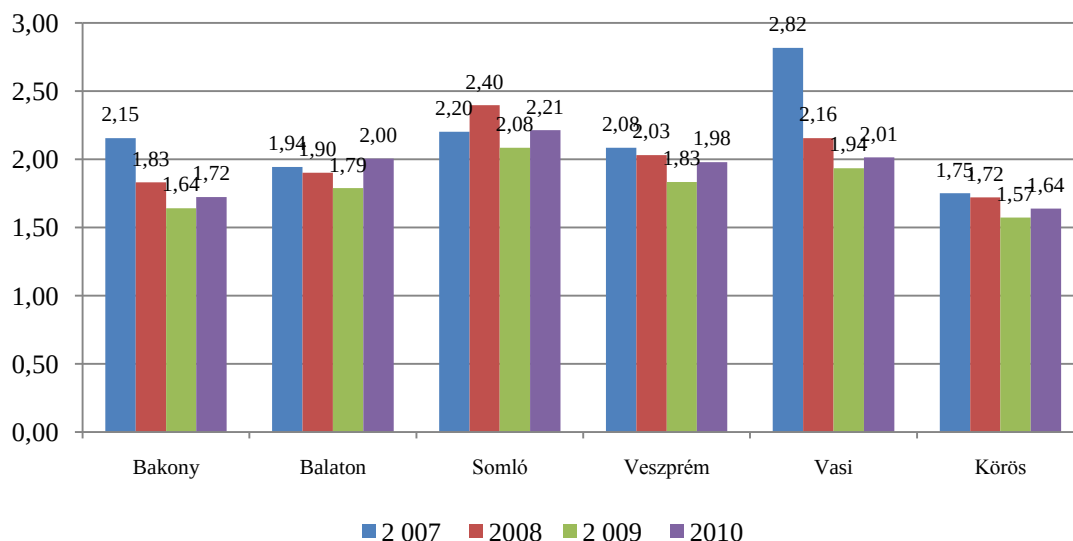
forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A legjobb helyzetben lévő Körös Volán és a legrosszabb helyzetben lévő Vasi Volán hatékonysága ezen a téren folyamatosan romlott. A Körös 1 forint eszközzel elért árbevétele kevésbé csökkent, mint a vasi társvállalatáé, ahol 1 forint alá csúszott már 2008-ban is az 1 forint eszközértékkel elért árbevétel értéke (0,94 Ft). A 2008-as csökkenés inkább az adott évben végrehajtott nagy beruházások eredménye, míg a következő évben tapasztalt csökkenés inkább a bevételkiesés eredménye, míg a 2010-es folyamat megint egy jelentősebb eszköznövekedés hatása. 2007-ben egy forint eszközértékkel 1,55 forint árbevételt sikerült elérnie a Bakony Volánnak, a következő évi visszaesés a pénzügyi eszközök növekedésével, míg a következő évi csökkenés a tárgyi eszközök növekedésével és csökkenő bevételekkel magyarázható. Az időszakban a Somló produkálta a legmagasabb mutató értéket 1,61-gyel, ami a megnövekedett üzemanyag értékesítés hatása.

A tulajdonosok vállalkozásba fektetett 1 forint tőkéjével elérhető nettó árbevételt mutatója a 14. ábra. Az összkep itt már csalókébb, hiszen a Vasi Volán kedvezőbbnek

tűnő helyzete, az eladósodottság hatására magasabb, valamint a negatív mérleg szerinti eredmény is elég felfelé mozdítja a mutató értékét. A Balaton Volán 2010-es nagy „hatékonyság növekedése” is egyrészt ennek köszönhető.

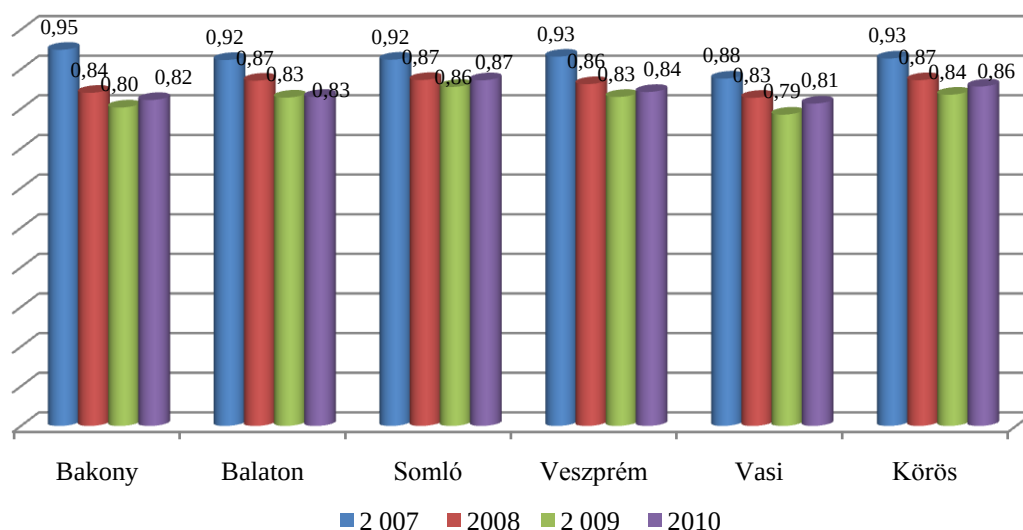
14. ábra: Tőkearányos árbevétel (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Eddig csak stock mutatókhoz hasonlítottunk az adott évben elért árbevételt, érdemes megnézni milyen lehetőségek vannak a flow mutatóval való arányosításra. A költségarányos nettó árbevétel mutató (15. ábra) jobban tükrözi az adott évi hatékonyságot, mint a fentebb látottak, hiszen nagyrészt befolyásolhatók a vezetés által. Igaz az értékcsökkenési leírás mértékének befolyásolására csak drasztikus eszközök állnak rendelkezésre, így azt tekinthetjük egy fixebb költség részeknek.

15. ábra: Költségarányos árbevétel (arányszám)

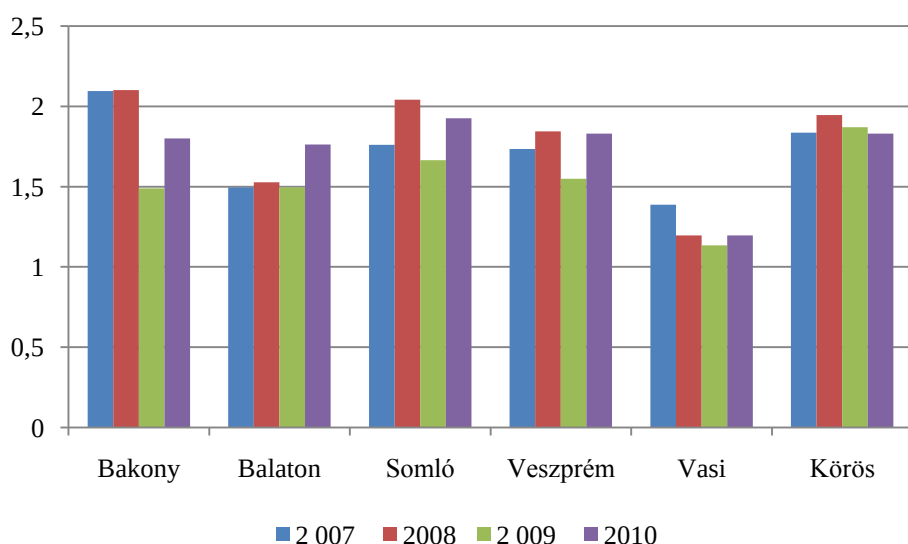
forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Jelentős különbség nem tapasztalható a cégek között a költség arányos árbevétel tekintetében. A Vasi Volán adatai kissé alacsonyabbak, a Körös és a Somlóé kissé

magasabbak az átlagnál. De ha belegondolunk, ez a néhány százalékpontos eltérés befolyásolhatja a nyereségesség határán mozgó cégek eredményét pozitív és negatív irányba is.

Érdemes megnézni a befektetett eszközarányos árbevétel (**16. ábra**) alakulását. A befektetett eszközök nagyrészt tárgyi eszközökből állnak, ezért ezeknek a kihasználását mutatja az arány. A Vasi Volán tárgyi eszköz állománya kevésbé hatékonyan működik, mint az összes többié. Ez a hatékonytalanság felesleges költségeket generálhat hosszú távon, ami oka lehet a rosszabb gazdasági helyzetnek. A Körös jobb kihasználása pedig a kedvezőbb pénzügyi helyzetét alapozhatja meg. A Veszprém megyei cégek esetében megfigyelt 2010 évi javulás egyrészt a növekvő bevételek másrészt a csökkenő tárgyi eszköz állomány következménye. A jegyzett tőke emelésből végrehajtott beruházások mindegyik cég esetében rontották a hatékonyságot mérő ezen mutatót.

16. ábra: Befektetett eszköz arányos árbevétel (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Mint említettem egy lehetőséget mutatok a munkavállalók hatékonyságának mérésére. Ehhez a személyi jellegű ráfordítások értékét hívom segítségül először. A hasonlítást pedig nemcsak az értékesítés nettó árbevételével, hanem az buszközlekedésből származó bevétellel szembe is elvégeztem (**15. táblázat**).

15. táblázat: A SZJR arányos árbevételek alakulása (arányszám)

Megnevezés	SZJR arányos árbevétel				SZJR arányos autóbusz közlekedési árbevétel			
	2 007	2008	2 009	2010	2 007	2008	2 009	2010
Bakony	2,11	2,02	1,82	1,92	1,77	1,61	1,46	1,53
Balaton	1,91	1,94	1,76	1,83	1,65	1,63	1,50	1,57
Somló	2,72	3,52	3,05	3,33	1,88	1,88	1,67	1,77
Veszprém	2,18	2,35	2,10	2,23	1,75	1,68	1,53	1,61
Vasi	1,98	1,86	1,67	1,78	1,69	1,68	1,58	1,70
Körös	1,75	1,72	1,57	1,64	1,71	1,69	1,54	1,61

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Mindkét dolgozói hatékonyságot mérő mutatószám tekintetében a Somló Volán eredménye kiemelkedő volt. A Körös esetében a két érték között az eltérés azért minimális, mert bevételei döntő hányada az alaptevékenységből származik. A Vasi Volán esetében a csökkenő különbségek, az alaptevékenység súlyának növekedésével magyarázható. A Somló esetében a 3 feletti értéket az üzemanyagok értékesítéséből származó bevételek hatékonyságjavítása eredményezte.

A munkavállalói hatékonyság szemléltetésére, nézzük meg még a **16. táblázatot** is, amely azt mutatja, hogy az adott cég 1 forint személyi jellegű ráfordítással mennyi befektetett eszközt és összes vagyont tud menedzselni.

16. táblázat: Munkavállalói hatékonyság (arányszám)

Megnevezés	Befektetett eszközök				Eszközök			
	2 007	2008	2 009	2010	2 007	2008	2 009	2010
Bakony	1,01	0,96	1,22	1,07	1,36	1,64	1,54	1,50
Balaton	1,28	1,27	1,18	1,04	1,49	1,62	1,48	1,40
Somló	1,55	1,73	1,83	1,73	2,01	2,19	2,27	2,27
Veszprém	1,25	1,28	1,35	1,22	1,58	1,77	1,69	1,65
Vasi	1,43	1,56	1,47	1,49	1,62	1,98	1,88	2,05
Körös	0,95	0,88	0,84	0,90	1,26	1,33	1,31	1,36

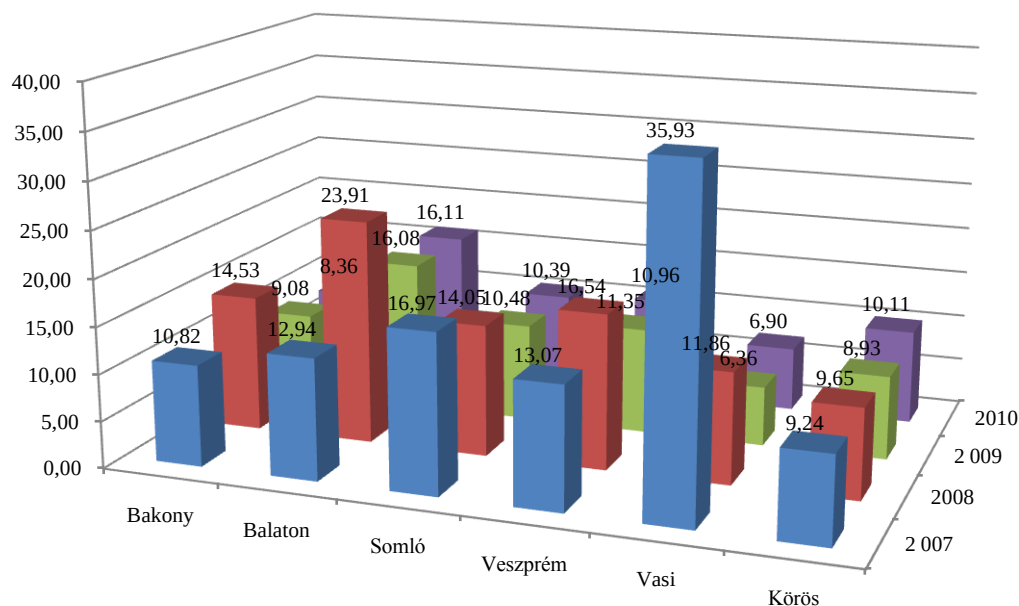
forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Itt is kiemelkedik a Somló Volán Zrt. mind a vagyon mind a befektetett eszközök területén. A legrosszabb helyzetű Vasi Volán is javítja ezen a területen hatékonyságát. Míg a legkevésbé hatékony ebben a vetületben a Körös Volán. Érdekes, hogy ilyen tág hatékonysági határok között lehet működtetni a cégeket, mind nyereségesség mind a tulajdonos oldaláról szemlélve. Az üzemi (üzleti) tevékenység eredményére ezen hatékonyság növekedés kifejti a pozitív hatását. A Körös, Balaton és Bakony esetében jelentős hatékonysági potenciálok lehetnek ezen a területen.

Az EBITDA-hoz való árbevétel viszonyításnak a magas tárgyi eszköz arány miatt van értelme (**17. ábra**), mivel így jobban összemérhetők a különböző tárgyi eszköz szinttel ellátott vállalkozások. A legstabilabb aránnyal a Körös Volán rendelkezik, amely 10 forint körüli értéken ingadozott a vizsgált időszakban. Tehát 1 forint adózás, kamatfizetés és amortizáció előtti eredményt 10 forint értékesítés nettó árbevételből termelt ki.

Érdekes, hogy a legjobb és legrosszabb mutatókat is a Vasi Volán produkálja, míg 2007-ben 35,93 forint kellett 1 forint EBITDA-hoz, addig 2009-ben és 2010-ben 7 forint alatti nettó árbevétel is elég volt. A rossz adat a 2007-es nagyon magas üzemi veszteség következménye, míg a javuló tendenciák mögött meghúzódik egy növekvő amortizáció, valamint az üzemi eredmény növekedése is. A veszprémi cégek közül a Bakony rendelkezik a legjobb ilyen mutatókkal, a Balaton rossz adatait az alaptevékenységek veszteségessége okozza.

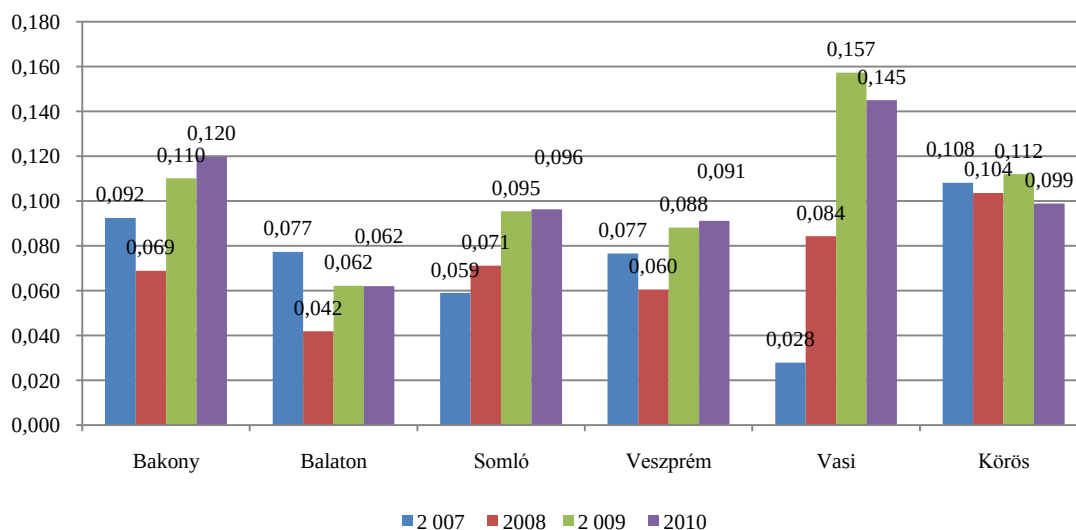
17. ábra: EBITDA arányos árbevétel (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

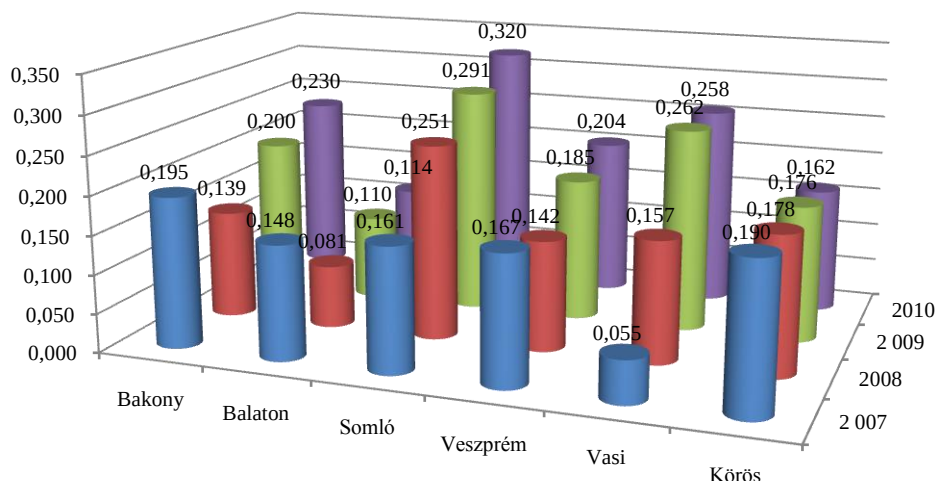
Az előbb bemutatott mutatóból képzett reciprokmutató az árbevétel arányos EBITDA, már jövedelmezőségi mutatók csoportjába sorolandó (**18. ábra**). A következtetések hasonlóak, a legkiegyensúlyozottabb jövedelmezőség a Körösé, 10 % EBITDA keletkezik árbevételeiből. A legmagasabb és legalacsonyabb jövedelmezőség pedig a Vasi Voláné az időszakban. Az EBITDA használatát itt is a magas tárgyi eszköz arány motiválja, a jövedelmezőség így jobban összemérhető.

18. ábra: Árbevétel arányos EBITDA (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

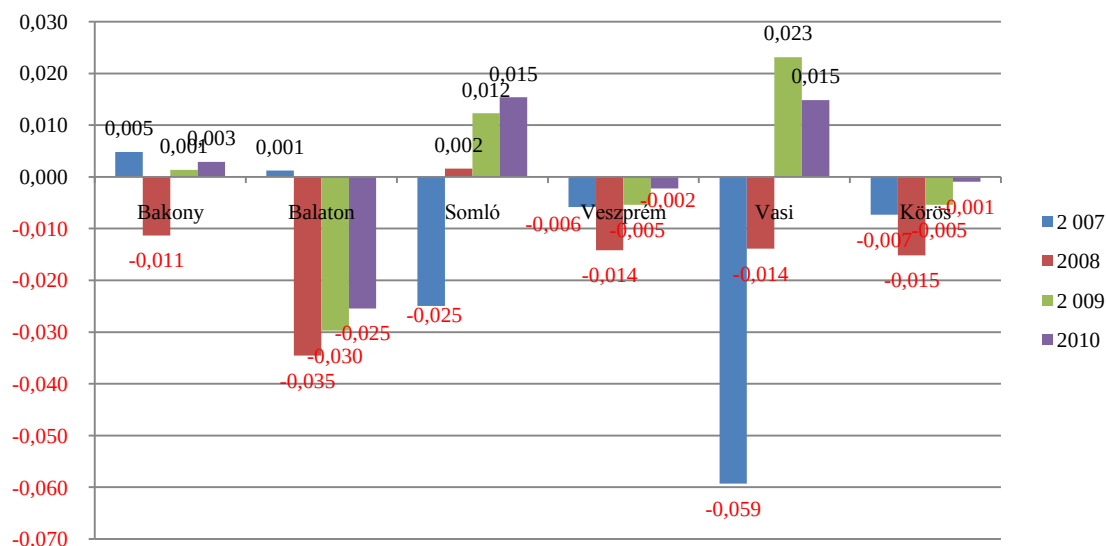
19. ábra: Személyi jellegű ráfordítás arányos EBITDA (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

Ha a hatékonyság mérésénél már használt személyi jellegű ráfordításhoz hasonlítjuk az EBITDA alakulását, akkor egy olyan jövedelmezési mutatót kapunk, amiben egyszerre jelenik meg az EBITDA termelő képesség, valamint a munkaerő-felhasználás hatékonysága. Ebben az esetben, mivel erőteljesen jelenik meg a Somló Volán hatékonyságelőnye, ami a saját javuló EBITDA termelési képességének (növekvő üzemi (üzleti) tevékenység eredménye) javulásával együtt a legmagasabb mutató értéket eredményezi. A személyi jellegű ráfordítások 32 %-ának megfelelő adózás, kamatfizetés és amortizáció előtti eredmény állít elő 2010-ben. A Vasi Volán itt is letről indul, és kicsit marad csak el az elsőtől. A legjobb EBITDA termelő képességhez a javuló SZJR hatékonyság növekedés párosult 2009-ben és 2010-ben.

20. ábra: Bevétel arányos eredmény I. (arányszám)

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A bevétel arányos eredmény I. mutató (20. ábra), az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét viszonyítja az értékesítési nettó árbevétel és az egyéb bevételek összegéhez.

Az üzemi jövedelemtermelő képesség vizsgálata is azt támasztja alá, amit az egyes eredménykategóriák vizsgálatánál láttunk. A vizsgált időszakban a cégek pozitív jövedelmezősége igen alacsony volt, legjobb 2,3 %-os jövedelmezőséggel a Vasi Volán rendelkezett 2009-ben. Általában elmondható, hogy a minimális jövedelmezőség és a veszteségek abszolút értékben számított alacsonyabb szintje a veszteség ellentételezések következménye.

Hipotézisek, vagyon, eredmény?

A társaságok részletes elemzését követően, érdemes visszatérni kezdeti hipotézisemre, megnézni mire számítottam jól és mire rosszul az elemzést megelőzően. Valamint a kezdeti vállalásom betartására is próbálkozást kellene tenni.

Az első feltevésem (H1) a vagyon nagyságra és belső összetételére vonatkozott, ami csak részben állta ki a vizsgálatok próbáját. Már hamar bebizonyosodott, hogy egy társaság mérete nem függ objektívnek hitt befolyásoló tényezőktől, hanem elsősorban tulajdonosi döntések folyománya. A vagyon belső szerkezetére vonatkozó vélelmem, már valamennyivel jobban igazolódni, látszott a kimutatások elemzése során. Minden vállalatnak működése biztosításához magas befektetett eszközállománnyal kellett rendelkeznie. Ez a magas befektetett eszközállomány, jórészt tárgyi eszközök formájában áll a vállalkozások rendelkezésére. Az eszköz oldali arányokban van némi eltérés, de javarészt a cégek befektetett eszközeinek aránya 70% és 80 % közötti tartományban mozgott. Ettől nagyban eltérő értékeket akkor tapasztalhattunk, ha a forgóeszközök nagyságában következett be ugrásszerű változás. A Körös utolsó három évben mért alacsonyabb befektetett eszköz arányát, a jelentős pénzeszközállománya okozta. A vagyon forrásának tekintetében a referenciául választott társaságok nagyban eltértek egymástól, míg a veszprémi társaságok inkább a két cég között foglaltak helyet. A Körös Volán 80 százalékos körüli saját tőke arányához képest, a Vasi Volán 45 százalékos alatti értékkel rendelkezett csak, míg a veszprémi cégek 60-75% közötti sávban mozogtak a négy év folyamán. Az idegen források belső szerkezete is nagyban eltért a vizsgálat tárgyát képező társaságoknál, míg a Körös egyáltalán nem szorult rá hosszú távú idegen forrásra, addig a Vasi Volán jelentős hosszú távú kötelezettség állománnyal rendelkezett, ami az összes kötelezettséghez képest is jelentős arányt képviselt. Emellett a rövidtávú eladósodásra is sor került több cég esetében, likviditási problémák miatt. Erre utaló jelek megjelentek néhány elemzés során, olyan cégnél is, ahol még forgóeszköz hitel felvételére nem került sor. Összességében elmondható, hogy várakozásaim csak részben teljesültek a vagyonnal kapcsolatban.

A második elképzelésem (H2) a jövedelmezőséghez kapcsolódott, és arra vonatkozóan fogalmaztam meg egy elég hosszú gondolatmentet. A jövedelmezőség nem várt eredményeket hozott, valamint nem mutatott egységes képet a vállalkozások esetében, jelentősen hullámozott. Igaz abban mindegyik cég megegyezik, hogy költségvetési „köldökszínór” nélkül jelentős veszteségek mellett működtek volna. A Somló, a Bakony és Vasi Volán is a legváltságosabb évben tudott pozitív üzemi (üzleti) eredményt elérni, a csökkenő bevételek ellenére is. A bevételek jelentősen csökkentek 2009-ben az előző évihez képest a válság hatására. Az alap és más tevékenységek bevételeire is negatívan hatott a válság. Ritka volt az a cég, hogy valamelyik kategóriában 2010-ben már elérte volna a 2008-as árbevételi adatokat. A csökkenő forgalomra vonatkozó várakozásaim, tehát bizonyítást nyertek. Amire viszonyt rosszul számítottam, hogy az anyagköltségek nem növekedtek meg a válság hatására, sőt inkább csökkentek a visszaeső olaj árak miatt. Az útkeresésre vonatkozó elképzelések is

megjelentek több vállalkozásnál, melyek hatásai láthatók a 2009-es adatok alakulásában is. Elsősorban kiegészítő tevékenységek, valamint a bérjellegű juttatások csökkentése került előtérbe.

Az anyagijellegű ráfordítások belső szerkezetének (H3.) eltérését igazolták az adatok, elsősorban ez az üzemanyag értékesítés, mint „egyéb” bevételt jelentő tevékenység következménye. A magasabb ELÁBÉ hatására csökkent az anyagköltségek aránya, ami csak szinte alaptevékenységet végző cég esetén a legnagyobb volt. A Körös Volán esetében jóval 70 százalék feletti volt az anyagköltség aránya az anyagijellegű ráfordításokon belül. A személyi jellegű ráfordítások arányának (H4) tekintetében nem volt tapasztalható különbség. Az értékcsökkenésre (H5) vonatkozó előérzésem nagyon nem teljesült.

A hipotézis felállításkor tettem egy olyan kijelentést, hogy az összevont társaság alacsonyabb költségszinttel tud dolgozni, mit az adott cégek. Ezt a vizsgálatok elvégzése után is fenntartom. Nagy valószínűséggel, mind a három fő költségnem esetében lehetne találni párhuzamosságokat és ezeket meg lehetne szüntetni. Gondoljunk bele, hogy egy cég adminisztrációjának (pénzügy, számvitel, étékesítés) zavartalan működéséhez szükséges egy bizonyos befektetett forrás (gépek, szoftverek stb.), amelyek szükség szerint nagyobb vállalkozást is kit tudnának szolgálni. Így kisebb befektetett eszközállománnyal is elláthatók lennének ezek a feladatok. Egyes anyagijellegű ráfordítások esetében is lehetőség lenne ezen párhuzamosságok megszüntetésére, pl. egy központi iroda fenntartásának folyó költségei. Sajnos ezen területek feltárására nem elegendők az éves beszámolóban szereplő adatok. Ilyen adatok megszerzéséhez és feldolgozásához tüzetesebb ismeretek kellenének a vállalkozásokról. Ami viszont számítható és számszerűsíthető az a munka hatékonysága, és ehhez elegendő csak a személyi jellegű ráfordításokat segítségül hívni.

Tehát, aki azt várta, hogy részletes költségneemi elemzések után, egy teljesen szétszedett, majd újjáépített eredménykimutatást fog kapni, csalódni fog. Csak a személyi jellegű ráfordítások racionálisának hatásait fogom nézni. Ehhez azonban három oldalról is lehet közelíteni. A legegyszerűbb és legdurvább megoldás, ha keresünk egy hasonló méretű Volán társaságot és megnézzük, hogy ők mekkora személyi jellegű ráfordítással képesek elvégezni feladataikat. Most már csak az a kérdés, hogy mi legyen a hasonló méret mérőszáma. (Igaz ekkor a cégek egyedi hatékonysága nagyban befolyásolja az eredményt) Mérlegfőösszeg, árbevétel, esetleg a saját tőke vagy a jegyzett tőke? Én azt hiszem, hogy a legjobb választás talán a befektetett eszközök nagysága lenne. Ez is durvának hat, de még mindig közel a legjobb megoldásnak tűnik az elemzések tükrében.

A másik megoldás ha, beleásunk a kiegészítő mellékletekbe szereplő adatokba és megpróbálunk azokból levonni olyan információkat, amivel meghatározható a cég optimális létszáma és bértömeg adata. És ilyenkor jön az, hogy az ember rádöbben arra, hogy ahány kiegészítő melléklet, annyi bontása lehetséges a vállalati létszám adatoknak. És végül csak a régi felbontást tudja alkalmazni, fizikai és nem fizikai. Itt jön elő egy plusz lehetőség, hogy az ember a számítások során tud két igazgatósággal és felügyelő bizottsággal, valamint néhány vezető tisztségviselővel korrigálni.

Harmadik megoldásként adódik, a vállalati élőmunka hatékonyság mérése és az abból számított kalkulációk. Alapvetően az a kérdés, hogy milyen hatékonyan tudja az adott vállalat a működő tőkéjét humán oldalról menedzselni (most nem folyok bele abba, hogy a dolgozók egy részét lehet tőkeként értékelni). Az én helyzetemben elég nehéz lenne a vállalkozási tevékenység érdekében használt eszközök pontos körét

meghatározni, ezért inkább valamelyik eszközoldali egység hatékonyságát tekintem. ebben az esetben is adódik a befektetett eszközök szerepének kiemelése. Mivel meghatározásra került már korábban egy arány, ami azt mutatta, hogy 1 forint személyi jellegű ráfordítás hány forint befektetett eszközt tud kezelni, ennek reciproka mutatójával a befektetett eszközök állományából meghatározható mennyi SZJR kell. A használt aránynak pedig a Somló Volán négy év mutatójából számított átlagot választottam ki, hiszen az övé volt a legjobb a vállalkozások közül.

Az 2010-es aggregált mérleget és eredménykimutatást fogom alapul venni és azt korrigálom. Először is az adott esetekben a céget jellemezhető személyi jellegű ráfordításokat határozom meg majd egy összefoglaló egyszerűsített eredménykimutatást is mellékelek. Az első eset hasonló vállalat keresésével kezdődött. Az összevont társaság mérlegében a befektetett eszközök állománya 5.907.011 ezer forint volt. Keresés közben ráakadtam a Tisza Volánra és az Alba Volánra. A Tiszának 6.538.960 ezer forint volt a befektetett eszközök könyv szerinti értéke, az Albának pedig 5.356.850. A két cég átlaga 5.942.905 ezer forint, ami már nem sokkal tér el a mi összevont vállalkozásunkétól. Az Alba volán személyi jellegű ráfordítása 2010-ben 3.759.898 ezer forint volt, a Tisza Voláné 4.392.343 ezer forint. Két értéket számítottam egy számtani és egy súlyozott számtani átlagot, ahol a befektetett eszközök értéke volt a súly. Az így kapott eredmény közül vettem a magasabbat, ami **4.107.305** ezer forint lett, melynek a veszprémi társaságra történő arányosításától eltekintettem (99,4%). A kapott értéket állítottam be a mérlegbe.

A kiegészítő melléklet áttanulmányozása mellett, segítségül hívható a 2009 évi CXXII. törvény, amely a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szól. A törvényben nevesített kötelező közzétételű információkból viszont a tényleges adott évi tényleges kifizetések nem határozhatók meg, mivel az alaphétt tartalmazzák és a maximális éves prémium mértékét az alaphétt százalékában. Azért néhány érdekes információval szolgálnak az embernek, ha végignézi őket. Míg a Balaton Volán vezérigazgatójának az alaphétt 858.000 Ft/hó addig a Bakonyénak 512.000, a prémium értéke 80% mindkettőjük esetében. A jelentős eltérések a többi vezető alaphétt között is. A legmagasabb vezetői bérszínvonallal a Balaton rendelkezik. A Bakony Volánnál 2010-folyamán az igazgatóságot megszüntették, a tagokat visszahívták, a Somló által közzétett adatokból is az olvasható ki, hogy esetükben sem működik már igazgatóság. A kiegészítő adatok alapján a Balaton esetében is erre lehet következtetni, mivel alacsonyabb volt a kifizetett díjazásuk, mint az előző évben. Mindegyik társaságnál hat tagból áll a felügyelő bizottság. A vezető beosztású alkalmazottakról is kevés és eltérő információ állt rendelkezésre.

A kiegészítő melléklet alapján a lehetséges bérterhelés meghatározása a következőképpen zajlott. Rendeztem a rendelkezésemre álló adatokat. Sajnos a hasonló felosztás, csak a Balaton és Somló Volán esetében jelent meg, de a kiegészítő melléklet táblázatában a Balaton Volán esetében csak a bérköltség került közlésre. A vezérigazgató teljes évi díjazására is csak náluk találunk információkat, ezért a költség leválasztásánál az ő adataikat használtam. Meghatároztam a fizikai és szellemi foglalkozásuk arányát, az összes foglalkoztatotthoz képest. Ahol külön volt szedve a részmunkaidős, azt fizikainak tekintettem az egyszerűség kedvéért, az állományon kívüliekkel nem számoltam. (Érdekes, hogy a Balaton volánál, jóval magas a munkásként nyilvántartottak aránya a teljes munkaidőben foglalkoztatottakon belül 25,1 % míg a Somlónál ez csak 12,32 % – a munkás nem autóbuszvezető és nem ellenőr) Az arány meghatározás után kiszámoltam az egy munkavállalóra jutó személyi jellegű ráfordítást fizikai és nem fizikai dolgozó bontásban. Mivel a Balaton a csoportokra jutó

SZJR-t nem adta meg ezért a személyi jellegű egyéb kifizetéseket és a bérjárulékokat a bérkifizetés arányában osztottam meg (kicsit hibás a felosztás az állományon kívüliek miatt). A fizika állományi létszámot szükségesnek tekintettem (de ez nem biztos, hogy így van, lásd. Balaton). A legalacsonyabb szellemi dolgozói aránnyal újraszámoltam a nem fizikaiak szükséges létszámát és meghatároztam a tényleges érték közötti különbözetet. Az átlagbér és a „nem szükséges” szellemi dolgozók alapján kiszámoltam az ez alapján megspórolható személyi jellegű ráfordítást. A Balaton esetében ez 22,3 fő és 108.366 ezer forint lett, míg a Somló esetében 3,2 fő és 14.132 ezer forint. Ezek után egyszerű módszerrel meghatároztam a két vezetőség leválasztásából eredő SZJR nyereséget. A kiegészítő mellékletek tartalmazták az év folyamán megszűnt igazgatóságok, a felügyelőbizottság és a vezérigazgató számára kifizetett díjazást. A vezető díjazása számításom szerint a személyi jellegű egyéb kifizetéseket is tartalmazta. A Balaton Volánál az vezérigazgató díjazása 2010-ben 20.208 ezer forint volt, a Somlónál az vezérigazgató 22.494 ezer forintot kapott. Az igazgatóság tiszteletdíja 3.093 és 3.255 ezer forint volt, míg az FB díjazása 4.370 és 4.416 ezer forint. Innentől már csak, durva számításokkal határoztam meg a leválasztás ráfordítás csökkenését, és jóval alá becsültem szerintem. A vezető beosztásúaknál nem számoltam a prémium lehetőségével és a számított béreket csak tb járulékkal korrigáltam (1,27-es szorzó). Így a vezetőségekkel elérhető „spórolás” mértéke 176.162 ezer forint. Az összes ráfordítás csökkenés a cégeknél, ami a vezető beosztású és a felesleges szellemi állományú alkalmazottakkal elérhető lett volna 2010-ben 298.660 ezer forint. Így az új eredménykimutatásba 4.847.036 ezer személyi jellegű ráfordítás helyett **4.548.376 ezret** írhatok be. Az és még a lehetséges csökkenések egész tárházával nem is kalkuláltam.

A Somló Volán 1 forint személyi jellegű kifizetésből 1,708 forint befektetett eszközt tudott menedzselni a négy év átlagában. A befektetett eszközök könyv szerinti értéke 2010-ben 5.907.011 ezer forint volt. Ha ezt a mutató reciprokjával megszorozzuk megkapjuk a szükséges SZJR nagyságot, ami 3.458.437 ezer forint lenne. Az összevont vállalat lehetséges 2010-es üzemi eredményeit mutatja a **17. táblázat**, ha visszapillantunk az összevont tényleges eredményre (-29,107 ezer forint) láthatjuk, hogy jelentős eredményt javító potenciál van a cégek összevonásában munkaerő felhasználás oldalán.

17. táblázat: Az alternatív ráfordítás megtakarítás alapján számított eredmények (ezer Ft)

Megnevezés	Más cégek alapján számított	Kieg és közzététel alapján számított	SZJR hatékonyság alapján számított
Belföldi értékesítés nettó árbevétele	10 814 959		
Export értékesítés nettó árbevétele	0		
Értékesítés nettó árbevétele	10 814 959		
Aktivált saját teljesítmények értéke	43 381		
Egyéb bevételek	2 122 774		
Anyagjellegű ráfordítások	6 970 472		
Személyi jellegű ráfordítások	4 107 305	4 548 376	3 458 437
Értékcsökkenési leírás	1 015 533		
Egyéb ráfordítások	177 180		
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	710 624	269 553	1 359 492

forrás: www.e-beszamolo.kim.gov.hu saját szerk.

A munkaerő felhasználás ráfordításai terén nem csak összevonás esetén érzékelek megtakarítási lehetőségeket. Szerintem az önállóan működő cégek is tudnának lefaragni költségeket.

Az összevonás mérlegre gyakorolt hatásának megbecsülése és számítása az eredménykimutatáshoz képest jóval bonyolultabb és nehezebb lenne, hiszen szinte minden mindennel kölcsönhatásba lehet. Ezért egy alternatív mérleg felállításánál nem rugaszkodhatom el ennyire a lehetőségek talajától. Elsősorban a fizetőképességre koncentrálna látom a mérleg módosításnak esélyét. A Balaton Volán likviditási problémáit enyhítő forgóeszköz hitel (168 millió Ft) szükségességét vagy nagyságát csökkenthetné az összevonás. Így a pénzeszköz csökkenés és kötelezettség állomány csökkenés a mérleg főösszeg csökkenését idézné elő. Költségszerkezet változás hatására bekövetkező mérlegváltozások számszerűsítéséhez vagy több főkönyvi kivonati és napi szintű ismeretre, vagy nagyfokú becslésekre lenne szükség, ami pedig már tényleg a fikció határát súrolná.

Összegzés

A lefolytatott elemzések alapján a következő állapíthatók meg. A volán társaságok eltérő helyzetben vannak egymáshoz képest, de mindegyikük nagyban függ a költség ellentételezési rendszertől. A cégek összevonásában jelentős nagyságú költségmegtakarítási potenciál van. De ez önállóan működő társaságok is sokat tehetnének saját működésük racionalizálása érdekében. A vállalkozások helyzete függ saját vezetőik rátermettségétől, de mindemellett nagyban függ a vonalelosztástól is. Az alaptevékenységen túlmenő lehetőségek keresése eltérő mértékben jellemzi a vállalatokat. A hatékonyság mértéke és a javítása lehet következetes munka, vagy az élet szülte kényszer következménye.

Irodalomjegyzék:

Adorján Csaba – Bába Ágnes – Lukács János – Mikáczó Éva – Róth József (2005): Üzemgazdasági Számvitel. Budapest, SALDO

Baricz Rezső (1994): Mérlegtan. Budapest, AULA

Béhm Imre (1998): Vállalkozások megítélése. Budapest, Perfekt

Birher Ilona – Pucsek József – Sándor Lászlóné – Sztanó Imre (2007): A vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése. Budapest, Perfekt

Bíró Tibor – Pucsek József – Sztanó Imre (2001): Vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest, Perfekt

Bordáné Rabóczki Mária (1986): Nyereségtervezés és –elemzés –vállalatvezetés. Budapest, KJK

Bordáné Rabóczki Mária (1990): A gazdasági társaságok pénzügyi megítélése. Budapest, KJK

Chikán Attila (2005): Vállalatgazdaságtan. Budapest, AULA

Éva Katalin – Himber Péter – Kovácsné Soós Piroska (1999): Számvitel-elemzés I-II. Budapest, Perfekt

Illés Mária (1996): Vezetői Gazdaságtan (kézirat). Budapest, BKE KELPRINT

Otto H. Jacobs – Andreas Oestreicher (2000): Mérlegelmzés. Budapest, KOSSUTH

Robert S. Kaplan – Anthony A. Atkinson (2003): Vezetői üzleti gazdaságtan – Haladó vezetői számvitel. Budapest, Penem

Kardos Barbara – Sztanó Imre – Veress Attila (2007): A vezetői számvitel alapjai. Budapest, SALDO

Katits Etelka (2002): Üzleti ismeretek nem csak közgazdászoknak. Budapest, SALDO

Róth József – Adorján Csaba – Lukács János – Veit József (2008): Pénzügyi számvitel. Budapest, MKK OK Kft.

Róth József – Adorján Csaba – Lukács János – Veit József (2009): Számviteli esettanulmányok 2009. Budapest, MKK OK Kft.

Sztanó Imre – Stutus Imre – Szirmai Andrea – Korom Erik (2000): A vezetői számvitel alapismeretei I-II kötet. Budapest, BGF PSZFK

Virág Miklós (2001): Pénzügyi elemzés csődelőrejelzés. Budapest, KOSSUTH

Függelék:

Bakony Volán		Mérleg (Eszközök)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	ESZKÖZÖK				
A.	Befektetett eszközök	1 500 806	1 543 791	1 994 559	1 732 379
<i>I.</i>	<i>Immateriális javak</i>	<i>2 708</i>	<i>3 875</i>	<i>2 767</i>	<i>1 601</i>
1.	Alapítás-átszervezés aktivált értéke	2 708	3 875	2 767	1 601
2.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke				
3.	Vagyoni értékű jogok				
4.	Szellemi termékek				
5.	Üzleti vagy cégérték				
6.	Immateriális javakra adott előlegek				
7.	Immateriális javak értékhelyesbítése				
<i>II.</i>	<i>Tárgyi eszközök</i>	<i>1 494 761</i>	<i>1 537 579</i>	<i>1 988 567</i>	<i>1 726 921</i>
1.	Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	345 423	366 794	398 809	388 869
2.	Műszaki berendezések, gépek, járművek	1 076 788	1 065 439	1 530 120	1 262 367
3.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	72 550	79 748	58 333	60 019
4.	Tenyészállatok				
5.	Beruházások, felújítások		25 598	1 305	15 666
6.	Beruházásokra adott előlegek				
7.	Tárgyi eszközök értékhelyesbítése				
<i>III.</i>	<i>Befektetett pénzügyi eszközök</i>	<i>3 337</i>	<i>2 337</i>	<i>3 225</i>	<i>3 857</i>
1.	Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban				
2.	Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban				
3.	Egyéb tartós részesedés	200	200	38	38
4.	Tartósan adott kölcsön egyéb rész. visz. váll-ban				
5.	Egyéb tartósan adott kölcsön	3 137	2 137	3 187	3 819
6.	Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír				
7.	Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése				
B.	Forgóeszközök	531 017	1 075 817	380 779	573 802
<i>I.</i>	<i>Készletek</i>	<i>43 865</i>	<i>100 132</i>	<i>73 844</i>	<i>73 490</i>
1.	Anyagok	43 865	100 132	73 844	73 490
2.	Befejezetlen termelés és félkész termékek				
3.	Növedékek-, hízó- és egyéb állatok				
4.	Késztermékek				
5.	Áruk				
6.	Készletekre adott előlegek				
<i>II.</i>	<i>Követelések</i>	<i>163 099</i>	<i>248 282</i>	<i>302 037</i>	<i>274 039</i>
1.	Követelések áruszáll-ból és szolg-ból (vevők)	34 311	34 281	41 318	42 427
2.	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben				
3.	Követelések egyéb rész. visz. váll-sal szemben				
4.	Váltókövetelések				
5.	Egyéb követelések	128 788	214 001	260 719	231 612
6.	Követelések értékelési különbözete				
7.	Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete				
<i>III.</i>	<i>Értékpapírok</i>	<i>53 928</i>	<i>1 360</i>	<i>440</i>	<i>1 500</i>
1.	Részesedés kapcsolt vállalkozásban				
2.	Egyéb részesedés				
3.	Saját részvények, saját üzletrészek	450	1 360	440	1 500
4.	Forgatási célú hitelviszonyt meg. értékpapírok	53 478			
5.	Értékpapírok értékelési különbözete				
<i>IV.</i>	<i>Pénzeszközök</i>	<i>270 125</i>	<i>726 043</i>	<i>4 458</i>	<i>224 773</i>
1.	Pénztár, csekkek	330	229	296	274
2.	Bankbetétek	269 795	725 814	4 162	224 499
C.	Aktív időbeli elhatárolások	2 626	9 198	141 222	126 207
1.	Bevételek aktív időbeli elhatárolása	1 029	7 877	140 093	122 291
2.	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	1 597	1 321	1 129	3 916
3.	Halasztott ráfordítások				
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2 034 449	2 628 806	2 516 560	2 432 388

Bakony Volán		Mérleg (Források)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	FORRÁSOK				
D.	Saját tőke	1 459 220	1 771 815	1 809 049	1 809 749
I.	Jegyzett tőke	1 075 590	1 287 140	1 285 780	1 285 340
	Ebből: visszavás. tul. rész. névértéken	450	1 360	440	1 500
II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke				
III.	Tőketartalék	240 454	241 571	245 891	249 691
IV.	Eredménytartalék	73 139	133 939	234 460	272 078
V.	Lekötött tartalék	9 237	8 120	4 240	1 500
VI.	Értékelési tartalék	-	-	-	-
	1. Érték helyesbítés értékelési tartaléka				
	2 Valós értékelés értékelési tartaléka				
VII.	Mérleg szerinti eredmény	60 800	101 045	38 678	1 140
E.	Céltartalékok	75 000	19 091	7 300	-
1.	Céltartalék a várható kötelezettségekre				
2.	Céltartalék a jövőbeni költségekre	75 000	19 091	7 300	
3.	Egyéb céltartalék				
F.	Kötelezettségek	315 186	542 796	562 025	490 347
I.	Hátrasorolt kötelezettségek	-	-	-	-
1.	Hátrasor. köt. kapcsolt váll.-sal szemben				
2.	Hátrasor. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
3.	Hátrasor. köt. egyéb gazdálkodóval szemben				
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	18 800	-	123 530	90 590
1.	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök				
2.	Átváltoztatható kötvények				
3.	Tartozások kötvénykibocsátásból				
4.	Beruházási és fejlesztési hitelek	18 800		123 530	90 590
5.	Egyéb hosszú lejáratú hitelek				
6.	Tartós köt. kapcsolt váll.-sal szemben				
7.	Tartós köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
8.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek				
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	296 386	542 796	438 495	399 757
1.	Rövid lejáratú kölcsönök				
	-ebből: az átváltoztatható kötvények				
2.	Rövid lejáratú hitelek	25 200	18 800	57 178	32 940
3.	Vevőktől kapott előlegek				
4.	Köt. áruszáll.-ból és szolg.-ból (szállítók)	110 723	342 615	221 916	210 988
5.	Váltótatozások				
6.	Rövid lejáratú köt. kapcsolt váll.-sal szemben				
7.	Rövid lej. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
8.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	160 463	181 381	159 401	155 829
9.	Kötelezettségek értékelési különbözete				
10.	Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete				
G.	Passzív időbeli elhatárolások	185 043	295 104	138 186	132 292
1.	Bevételek passzív időbeli elhatárolása	63 894	190 889	22 394	21 842
2.	Költségek, ráfordítások passzív id. elhatárolása	18 033	34 940	33 426	14 498
3.	Halasztott bevételek	103 116	69 275	82 366	95 952
	FORRÁS ÖSSZESEN	2 034 449	2 628 806	2 516 560	2 432 388

Bakony Volán		Eredménykimutatás ("A" változat)			
Kód	Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010
01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	3 144 284	3 242 624	2 969 619	3 120 288
02.	Export értékesítés nettó árbevétele	-			
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	3 144 284	3 242 624	2 969 619	3 120 288
03.	Saját termelésű készletek állományváltozása				
04.	Saját előállítású eszközök aktivált értéke	17 752	3 306	24 811	20 577
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke (03+04)	17 752	3 306	24 811	20 557
III.	Egyéb bevételek	268 670	612 989	739 874	712 418
	Ebből: visszaírt értékvesztés				
05.	Anyagköltség	899 043	1 093 777	962 995	1 027 933
06.	Igénybe vett szolgáltatások értéke	195 344	295 910	248 698	198 747
07.	Egyéb szolgáltatások értéke	31 918	33 405	38 592	39 579
08.	Eladott áruk beszerzési értéke	419 707	566 512	491 319	543 662
09.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke				
IV.	Anyagjellegű ráfordítások (05+...+09)	1 546 012	1 989 604	1 741 604	1 809 921
10.	Bérek	976 943	1 000 474	1 041 461	1 027 636
11.	Személyi jellegű egyéb kifizetések	175 499	237 491	222 027	238 589
12.	Bérfizetések	340 636	363 719	369 307	355 821
V.	Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	1 493 078	1 601 684	1 632 795	1 622 046
VI.	Értékcsökkenési leírás	274 105	266 790	321 969	362 411
VII.	Egyéb ráfordítások	101 000	44 510	32 939	47 900
	Ebből: értékvesztés	676	546		
A.	Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	16 511	<43 669>	4 997	10 985
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	7			
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
15.	Bef. pénzügyi eszközök kamatai, árf. nyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamattjell. bev.	15 225	39 944	18 429	3 504
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	53	114	17	14
	Ebből: Értékelési különbözet				
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei (13+...+17)	15 285	40 058	18 446	3 518
18.	Bef. pénzügyi eszközök árfolyamvesztése				
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott				
19.	Fizetendő kamatok és kamattjell. ráfordítások	5 321	3 204	3 969	13 138
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott				
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékv.				
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	74	210	549	125
	Ebből: Értékelési különbözet				
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+...+21)	5 395	3 414	4 518	13 263
B.	Pénzügyi műveletek eredménye	9 890	36 644	13 928	<9 745>
C.	Szokásos vállalkozási eredmény	26 401	<7 025>	18 925	1 240
X.	Rendkívüli bevételek	36 936	147 344	19 753	
XI.	Rendkívüli ráfordítások	2			100
D.	Rendkívüli eredmény	36 934	147 344	19 753	<100>
E.	Adózás előtti eredmény	63 335	140 319	38 678	1 140
XII.	Adófizetési kötelezettség	2 535			
F.	Adózott eredmény	60 800	140 319	38 678	1 140
22.	Eredménytart. igénybev. osztalékra, részesedésre				
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés		39 274		
G.	Mérleg szerinti eredmény	60 800	101 045	38 678	1 140

Balaton Volán		Mérleg (Eszközök)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	ESZKÖZÖK				
A.	Befektetett eszközök	2 425 908	2 469 144	2 372 698	2 117 624
<i>I.</i>	<i>Immateriális javak</i>	<i>27 808</i>	<i>18 516</i>	<i>10 948</i>	<i>5 851</i>
1.	Alapítás-átszervezés aktivált értéke	396		3 230	2 092
2.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	5 726	4 448	6 559	3 271
3.	Vagyoni értékű jogok	17 092	11 161	1 159	488
4.	Szellemi termékek	4 594	2 907		
5.	Üzleti vagy cégérték				
6.	Immateriális javakra adott előlegek				
7.	Immateriális javak értékhelyesbítése				
<i>II.</i>	<i>Tárgyi eszközök</i>	<i>2 337 707</i>	<i>2 390 538</i>	<i>2 303 484</i>	<i>2 053 372</i>
1.	Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	662 535	642 303	631 643	609 498
2.	Műszaki berendezések, gépek, járművek	1 537 194	1 657 558	1 578 819	1 379 658
3.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	101 817	90 677	92 868	64 062
4.	Tenyészállatok				
5.	Beruházások, felújítások	36 161		154	154
6.	Beruházásokra adott előlegek				
7.	Tárgyi eszközök értékhelyesbítése				
<i>III.</i>	<i>Befektetett pénzügyi eszközök</i>	<i>60 393</i>	<i>60 090</i>	<i>58 266</i>	<i>58 401</i>
1.	Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	55 339	55 339	55 339	55 339
2.	Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban				
3.	Egyéb tartós részesedés	200	225	63	38
4.	Tartósan adott kölcsön egyéb rész. vizs. váll-ban				
5.	Egyéb tartósan adott kölcsön	4 854	4 526	2 864	3 024
6.	Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír				
7.	Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése				
B.	Forgóeszközök	381 031	634 615	506 264	543 192
<i>I.</i>	<i>Készletek</i>	<i>63 561</i>	<i>60 677</i>	<i>83 622</i>	<i>85 810</i>
1.	Anyagok	62 713	60 663	83 622	85 648
2.	Befejezetlen termelés és félkész termékek				
3.	Növénydekek-, hízó- és egyéb állatok				
4.	Késztermékek				
5.	Áruk				
6.	Készletekre adott előlegek	848	14		162
<i>II.</i>	<i>Követelések</i>	<i>290 264</i>	<i>273 563</i>	<i>382 913</i>	<i>407 994</i>
1.	Követelések áruszáll-ból és szolg-ból (vevők)	62 177	51 960	44 785	55 649
2.	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	151	2 068	1 156	1 209
3.	Követelések egyéb rész. vizs. váll-sal szemben				
4.	Váltókövetelések				
5.	Egyéb követelések	227 936	219 535	336 972	351 136
6.	Követelések értékelési különbözete				
7.	Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete				
<i>III.</i>	<i>Értékpapírok</i>	<i>173</i>	<i>283</i>	<i>720</i>	<i>330</i>
1.	Részesedés kapcsolt vállalkozásban				
2.	Egyéb részesedés				
3.	Saját részvények, saját üzletrészek	173	283	720	330
4.	Forgatási célú hitelviszonyt meggt. értékpapírok				
5.	Értékpapírok értékelési különbözete				
<i>IV.</i>	<i>Pénzeszközök</i>	<i>27 033</i>	<i>300 092</i>	<i>39 009</i>	<i>49 058</i>
1.	Pénztár, csekkok	1 507	1 421	4 394	1 156
2.	Bankbetétek	25 526	298 671	34 615	47 902
C.	Aktív időbeli elhatárolások	14 706	42 965	91 468	183 724
1.	Bevételek aktív időbeli elhatárolása	14 041	3 025	52 919	118 222
2.	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	665	701	615	1 077
3.	Halasztott ráfordítások		39 239	37 934	64 425
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2 821 645	3 146 724	2 970 430	2 844 540

Balaton Volán		Mérleg (Források)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	FORRÁSOK				
D.	Saját tőke	1 866 754	1 982 458	1 983 224	1 862 251
I.	Jegyzett tőke	1 134 040	1 387 040	1 387 040	1 386 320
	Ebből: visszavás. tul. rész. névértéken			-	
II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke				
III.	Tőketartalék	332 793	332 793	332 793	332 793
IV.	Eredménytartalék	393 003	357 360	228 649	218 953
V.	Lekötött tartalék	6 296	42 561	33 976	44 439
VI.	Értékelési tartalék	-	-	-	-
	1. Érték helyesbítés értékelési tartaléka				
	2 Valós értékelés értékelési tartaléka				
VII.	Mérleg szerinti eredmény	622	<137 296>	766	<120 254>
E.	Céltartalékok	-	1 408	20 373	22 409
1.	Céltartalék a várható kötelezettségekre				
2.	Céltartalék a jövőbeni költségekre			12 465	
3.	Egyéb céltartalék		1 408	7 908	22 409
F.	Kötelezettségek	768 258	947 344	824 638	812 269
I.	Hátrasorolt kötelezettségek	-	-	-	-
1.	Hátrasor. köt. kapcsol. váll.-sal szemben				
2.	Hátrasor. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
3.	Hátrasor. köt. egyéb gazdálkodóval szemben				
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	96 820	213 329	162 436	148 840
1.	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök				
2.	Átváltoztatható kötvények				
3.	Tartozások kötvénykibocsátásból				
4.	Beruházási és fejlesztési hitelek	25 500			
5.	Egyéb hosszú lejáratú hitelek			162 436	148 840
6.	Tartós köt. kapcsol. váll.-sal szemben				
7.	Tartós köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
8.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	71 320	213 329		
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	671 438	734 015	662 202	663 429
1.	Rövid lejáratú kölcsönök				
	-ebből: az átváltoztatható kötvények				
2.	Rövid lejáratú hitelek	86 556	159 322	148 125	168 206
3.	Vevőktől kapott előlegek	376	55		30
4.	Köt. áruszáll.-ból és szolg.-ból (szállítók)	150 196	264 097	204 607	221 872
5.	Váltótatozások				
6.	Rövid lejáratú köt. kapcsol. váll.-sal szemben	4 340	4 180	10 101	5 107
7.	Rövid lej. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
8.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	429 970	306 361	299 369	268 214
9.	Kötelezettségek értékelési különbözete				
10.	Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete				
G.	Passzív időbeli elhatárolások	186 633	215 514	142 195	147 611
1.	Bevételek passzív időbeli elhatárolása	15 701	38 752	14 489	8 362
2.	Költségek, ráfordítások passzív id. elhatárolása	10 069	25 863	6 188	14 521
3.	Halasztott bevételek	160 863	150 899	121 518	124 728

Balaton Volán		Eredménykimutatás ("A" változat)			
Kód	Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010
01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	3 624 723	3 769 566	3 545 515	3 732 886
02.	Export értékesítés nettó árbevétele	1 486			
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	3 626 209	3 769 566	3 545 515	3 732 886
03.	Saját termelésű készletek állományváltozása				
04.	Saját előállítású eszközök aktivált értéke	11 681	-	1 885	93
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke (03+04)	11 681	-	1 885	93
III.	Egyéb bevételek	316 595	436 555	652 281	685 300
	Ebből: visszaírt értékvesztés				664
05.	Anyagköltség	1 042 694	1 244 121	1 090 464	1 259 562
06.	Igénybe vett szolgáltatások értéke	176 101	173 744	172 895	171 536
07.	Egyéb szolgáltatások értéke	31 232	28 079	38 514	38 033
08.	Eladott áruk beszerzési értéke	368 437	447 226	380 276	395 933
09.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	139 094	184 796	240 296	252 864
IV.	Anyagjellegű ráfordítások (05+...+09)	1 757 558	2 077 966	1 922 445	2 117 928
10.	Bérek	1 291 043	1 296 758	1 350 002	1 368 811
11.	Személyi jellegű egyéb kifizetések	155 106	179 618	178 537	197 720
12.	Bérfizetések	448 659	469 532	483 454	468 094
V.	Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	1 894 808	1 945 908	2 011 993	2 034 625
VI.	Értékcsökkenési leírás	275 366	303 067	345 333	343 965
VII.	Egyéb ráfordítások	21 837	24 560	44 774	34 077
	Ebből: értékvesztés				
A.	Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	4 916	<145 380>	<124 864>	<112 316>
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	7			
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
15.	Bef. pénzügyi eszközök kamatai, árf. nyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamattjell. bev.	9 270	12 227	3 107	249
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	2 882	2 969	579	63
	Ebből: Értékelési különbözet				
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei (13+...+17)	12 159	15 196	3 686	312
18.	Bef. pénzügyi eszközök árfolyamvesztesége				18
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott				
19.	Fizetendő kamatok és kamattjell. ráfordítások	47 060	39 047	51 778	26 611
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott				
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékv.			162	
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	412	2 063	9 812	14 598
	Ebből: Értékelési különbözet				
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+...+21)	47 472	41 110	61 752	41 227
B.	Pénzügyi műveletek eredménye	<35 313>	<25 914>	<58 066>	<40 915>
C.	Szokásos vállalkozási eredmény	<30 397>	<171 294>	<182 930>	<153 231>
X.	Rendkívüli bevételek	31 088	33 998	183 781	33 801
XI.	Rendkívüli ráfordítások				824
D.	Rendkívüli eredmény	31 088	33 998	183 781	32 977
E.	Adózás előtti eredmény	691	<137 296>	851	<120 254>
XII.	Adófizetési kötelezettség				
F.	Adózott eredmény	691	<137 296>	851	<120 254>
22.	Eredménytart. igénybev. osztalékra, részesedésre				
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés	69		85	
G.	Mérleg szerinti eredmény	622	<137 296>	766	<120 254>

Somló Volán		Mérleg (Eszközök)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	ESZKÖZÖK				
A.	Befektetett eszközök	1 712 779	1 969 228	2 160 416	2 057 008
<i>I.</i>	<i>Immateriális javak</i>	22 803	16 939	12 600	8 469
1.	Alapítás-átszervezés aktivált értéke				
2.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke				
3.	Vagyoni értékű jogok	22 803	16 939	12 600	8 469
4.	Szellemi termékek				
5.	Üzleti vagy cégérték				
6.	Immateriális javakra adott előlegek				
7.	Immateriális javak értékhelyesbítése				
<i>II.</i>	<i>Tárgyi eszközök</i>	1 537 258	1 799 260	1 994 329	1 896 101
1.	Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	276 210	299 089	343 300	384 146
2.	Műszaki berendezések, gépek, járművek	1 221 027	1 412 841	1 595 086	1 451 476
3.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	36 849	50 571	53 592	44 682
4.	Tenyészállatok				
5.	Beruházások, felújítások	3 172	36 759	2 351	15 797
6.	Beruházásokra adott előlegek				
7.	Tárgyi eszközök értékhelyesbítése				
<i>III.</i>	<i>Befektetett pénzügyi eszközök</i>	152 718	153 029	153 487	152 438
1.	Tarós részesedés kapcsolt vállalkozásban	149 910	149 910	149 910	149 910
2.	Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban				
3.	Egyéb tartós részesedés	532	532	532	532
4.	Tartósan adott kölcsön egyéb rész. visz. váll-ban				
5.	Egyéb tartósan adott kölcsön	2 276	2 587	3 045	1 996
6.	Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír				
7.	Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése				
B.	Forgóeszközök	507 506	447 622	483 757	473 405
<i>I.</i>	<i>Készletek</i>	40 075	34 972	35 488	51 685
1.	Anyagok	39 860	34 972	32 433	37 391
2.	Befejezetlen termelés és félkész termékek				
3.	Növények-, hízó- és egyéb állatok				
4.	Késztermékek				
5.	Áruk			3 055	14 101
6.	Készletekre adott előlegek	215			193
<i>II.</i>	<i>Követelések</i>	228 175	282 895	399 623	377 102
1.	Követelések áruszáll-ból és szolg-ból (vevők)	78 291	65 033	71 577	87 391
2.	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	4 056	5 600	2 747	497
3.	Követelések egyéb rész. visz. váll-sal szemben		641		
4.	Váltókövetelések				
5.	Egyéb követelések	145 828	211 621	325 299	289 214
6.	Követelések értékelési különbözete				
7.	Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete				
<i>III.</i>	<i>Értékpapírok</i>	-	-	-	-
1.	Részesedés kapcsolt vállalkozásban				
2.	Egyéb részesedés				
3.	Saját részvények, saját üzletrészek				
4.	Forgatási célú hitelviszonyt meg. értékpapírok				
5.	Értékpapírok értékelési különbözete				
<i>IV.</i>	<i>Pénzeszközök</i>	239 256	129 755	48 646	44 618
1.	Pénztár, csekkek	875	1 084	988	3 480
2.	Bankbetétek	238 381	128 671	47 658	41 138
C.	Aktív időbeli elhatárolások	6 613	83 892	38 775	173 885
1.	Bevételek aktív időbeli elhatárolása	2 508	83 173	37 621	172 832
2.	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	4 105	719	1 154	1 053
3.	Halasztott ráfordítások			-	
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2 226 898	2 500 742	2 682 948	2 704 298

Somló Volán		Mérleg (Források)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	FORRÁSOK				
D.	Saját tőke	1 369 027	1 678 003	1 725 780	1 790 213
I.	Jegyzett tőke	1 046 130	1 240 130	1 236 650	1 236 530
	Ebből: visszavás. tul. rész. névértéken			-	
II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke				
III.	Tőketartalék	186 360	186 360	186 360	186 360
IV.	Eredménytartalék	104 953	136 537	251 514	302 770
V.	Lekötött tartalék				
VI.	Értékelési tartalék	-	-	-	-
	1. Érték helyesbítés értékelési tartaléka				
	2. Valós értékelés értékelési tartaléka				
VII.	Mérleg szerinti eredmény	31 584	114 976	51 256	64 553
E.	Céltartalékok	77 981	90 409	65 799	51 305
1.	Céltartalék a várható kötelezettségekre	4 481	511	5 083	360
2.	Céltartalék a jövőbeni költségekre	73 500	89 898	60 716	50 945
3.	Egyéb céltartalék				
F.	Kötelezettségek	621 063	572 690	746 029	698 486
I.	Hátrasorolt kötelezettségek	-	-	-	-
1.	Hátrasor. köt. kapcsolt váll.-sal szemben				
2.	Hátrasor. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
3.	Hátrasor. köt. egyéb gazdálkodóval szemben				
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	111 861	129 564	290 421	197 607
1.	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök				
2.	Átváltoztatható kötvények				
3.	Tartozások kötvénykibocsátásból				
4.	Beruházási és fejlesztési hitelek	67 497	106 067	53 997	14 000
5.	Egyéb hosszú lejáratú hitelek				
6.	Tartós köt. kapcsolt váll.-sal szemben				
7.	Tartós köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
8.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	44 364	23 497	236 424	183 607
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	509 202	443 126	455 608	500 879
1.	Rövid lejáratú kölcsönök				
	-ebből: az átváltoztatható kötvények				
2.	Rövid lejáratú hitelek	28 440	56 830	52 070	39 997
3.	Vevőktől kapott előlegek	375	2 417	17	67
4.	Köt. áruszáll.-ból és szolg.-ból (szállítók)	316 953	238 287	203 607	256 191
5.	Váltótatozások				
6.	Rövid lejáratú köt. kapcsolt váll.-sal szemben	33 357	32 946	18 306	20 889
7.	Rövid lej. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben		81		
8.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	130 077	112 565	181 608	183 735
9.	Kötelezettségek értékelési különbözete				
10.	Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete				
G.	Passzív időbeli elhatárolások	158 827	159 640	145 340	164 294
1.	Bevételek passzív időbeli elhatárolása	40 291	36 191	33 545	33 020
2.	Költségek, ráfordítások passzív id. elhatárolása	28 373	35 584	39 265	43 064
3.	Halasztott bevételek	90 163	87 865	72 530	88 210
	FORRÁS ÖSSZESEN	2 226 898	2 500 742	2 682 948	2 704 298

Somló Volán		Eredménykimutatás ("A" változat)			
Kód	Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010
01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	3 013 451	4 019 893	3 596 426	3 961 785
02.	Export értékesítés nettó árbevétele				
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	3 013 451	4 019 893	3 596 426	3 961 785
03.	Saját termelésű készletek állományváltozása				
04.	Saját előállítású eszközök aktivált értéke	10 393	10 230		22 711
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke (03+04)	10 393	10 230	-	22 711
III.	Egyéb bevételek	336 042	700 243	749 137	725 056
	Ebből: visszaírt értékvesztés	1 318	5 520	987	567
05.	Anyagköltség	704 364	938 345	760 052	807 401
06.	Igénybe vett szolgáltatások értéke	363 580	508 421	479 464	518 769
07.	Egyéb szolgáltatások értéke	27 786	34 515	34 877	38 743
08.	Eladott áruk beszerzési értéke	797 309	1 704 420	1 460 028	1 677 710
09.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke				
IV.	Anyagjellegű ráfordítások (05+...+09)	1 893 039	3 185 701	2 734 421	3 042 623
10.	Bérek	731 883	747 659	783 761	782 017
11.	Személyi jellegű egyéb kifizetések	118 953	120 782	110 121	129 682
12.	Bérfizetések	255 567	272 875	286 431	278 666
V.	Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	1 106 403	1 141 316	1 180 313	1 190 365
VI.	Értékcsökkenési leírás	261 256	278 658	289 841	309 157
VII.	Egyéb ráfordítások	182 852	117 152	87 592	95 203
	Ebből: értékvesztés	6 571	7 165	6 006	10 515
A.	Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	<83 664>	7 539	53 396	72 204
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	1 000			154
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
15.	Bef. pénzügyi eszközök kamatai, árf. nyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamattjell. bev.	8 189	18 868	7 382	2 156
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	686	3 423	352	640
	Ebből: Értékelési különbözet				
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei (13+...+17)	9 875	22 291	7 734	2 950
18.	Bef. pénzügyi eszközök árfolyamvesztesége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott				
19.	Fizetendő kamatok és kamattjell. ráfordítások	23 213	16 009	24 948	36 920
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott				
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékv.				
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	1 148	265	261	371
	Ebből: Értékelési különbözet				
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+...+21)	24 361	16 274	25 209	37 291
B.	Pénzügyi műveletek eredménye	<14 486>	6 017	<17 475>	<34 341>
C.	Szokásos vállalkozási eredmény	<98 150>	13 556	35 921	37 863
X.	Rendkívüli bevételek	163 216	101 420	15 335	26 690
XI.	Rendkívüli ráfordítások	33 482			-
D.	Rendkívüli eredmény	129 734	101 420	15 335	26 690
E.	Adózás előtti eredmény	31 584	114 976	51 256	64 553
XII.	Adófizetési kötelezettség				
F.	Adózott eredmény	31 584	114 976	51 256	64 553
22.	Eredménytart. igénybev. osztalékra, részesedésre				
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés				
G.	Mérleg szerinti eredmény	31 584	114 976	51 256	64 553

Veszprém		Mérleg (Eszközök)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	ESZKÖZÖK				
A.	Befektetett eszközök	5 639 493	5 982 163	6 527 673	5 907 011
<i>I.</i>	<i>Immateriális javak</i>	<i>53 319</i>	<i>39 330</i>	<i>26 315</i>	<i>15 921</i>
1.	Alapítás-átszervezés aktivált értéke	3 104	3 875	5 997	3 693
2.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	5 726	4 448	6 559	3 271
3.	Vagyoni értékű jogok	39 895	28 100	13 759	8 957
4.	Szellemi termékek	4 594	2 907	-	-
5.	Üzleti vagy cégérték	-	-	-	-
6.	Immateriális javakra adott előlegek	-	-	-	-
7.	Immateriális javak értékhelyesbítése	-	-	-	-
<i>II.</i>	<i>Tárgyi eszközök</i>	<i>5 369 726</i>	<i>5 727 377</i>	<i>6 286 380</i>	<i>5 676 394</i>
1.	Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	1 284 168	1 308 186	1 373 752	1 382 513
2.	Műszaki berendezések, gépek, járművek	3 835 009	4 135 838	4 704 025	4 093 501
3.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	211 216	220 996	204 793	168 763
4.	Tenyészállatok	-	-	-	-
5.	Beruházások, felújítások	39 333	62 357	3 810	31 617
6.	Beruházásokra adott előlegek	-	-	-	-
7.	Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	-	-	-	-
<i>III.</i>	<i>Befektetett pénzügyi eszközök</i>	<i>216 448</i>	<i>215 456</i>	<i>214 978</i>	<i>214 696</i>
1.	Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	205 249	205 249	205 249	205 249
2.	Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban	-	-	-	-
3.	Egyéb tartós részesedés	932	957	633	608
4.	Tartósan adott kölcsön egyéb rész. visz. váll-ban	-	-	-	-
5.	Egyéb tartósan adott kölcsön	10 267	9 250	9 096	8 839
6.	Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	-	-	-	-
7.	Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése	-	-	-	-
B.	Forgóeszközök	1 419 554	2 158 054	1 370 800	1 590 399
<i>I.</i>	<i>Készletek</i>	<i>147 501</i>	<i>195 781</i>	<i>192 954</i>	<i>210 985</i>
1.	Anyagok	146 438	195 767	189 899	196 529
2.	Befejezetlen termelés és félkész termékek	-	-	-	-
3.	Növendékek-, hízó- és egyéb állatok	-	-	-	-
4.	Késztermékek	-	-	-	-
5.	Áruk	-	-	3 055	14 101
6.	Készletekre adott előlegek	1 063	14	-	355
<i>II.</i>	<i>Követelések</i>	<i>681 538</i>	<i>804 740</i>	<i>1 084 573</i>	<i>1 059 135</i>
1.	Követelések áruszáll-ból és szolg-ból (vevők)	174 779	151 274	157 680	185 467
2.	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	4 207	7 668	3 903	1 706
3.	Követelések egyéb rész. visz. váll-sal szemben	-	641	-	-
4.	Váltókövetelések	-	-	-	-
5.	Egyéb követelések	502 552	645 157	922 990	871 962
6.	Követelések értékelési különbözete	-	-	-	-
7.	Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete	-	-	-	-
<i>III.</i>	<i>Értékpapírok</i>	<i>54 101</i>	<i>1 643</i>	<i>1 160</i>	<i>1 830</i>
1.	Részesedés kapcsolt vállalkozásban	-	-	-	-
2.	Egyéb részesedés	-	-	-	-
3.	Saját részvények, saját üzletrészek	623	1 643	1 160	1 830
4.	Forgatási célú hitelviszonyt megt. értékpapírok	53 478	-	-	-
5.	Értékpapírok értékelési különbözete	-	-	-	-
<i>IV.</i>	<i>Pénzeszközök</i>	<i>536 414</i>	<i>1 155 890</i>	<i>92 113</i>	<i>318 449</i>
1.	Pénztár, csekkek	2 712	2 734	5 678	4 910
2.	Bankbetétek	533 702	1 153 156	86 435	313 539
C.	Aktív időbeli elhatárolások	23 945	136 055	271 465	483 816
1.	Bevételek aktív időbeli elhatárolása	17 578	94 075	230 633	413 345
2.	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	6 367	2 741	2 898	6 046
3.	Halasztott ráfordítások	-	39 239	37 934	64 425
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	7 082 992	8 276 272	8 169 938	7 981 226

Veszprém		Mérleg (Források)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	FORRÁSOK				
D.	Saját tőke	4 695 001	5 432 276	5 518 053	5 462 213
I.	Jegyzett tőke	3 255 760	3 914 310	3 909 470	3 908 190
	Ebből: visszavás. tul. rész. névértéken	450	1 360	440	1 500
II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	-	-	-	-
III.	Tőketartalék	759 607	760 724	765 044	768 844
IV.	Eredménytartalék	571 095	627 836	714 623	793 801
V.	Lekötött tartalék	15 533	50 681	38 216	45 939
VI.	Értékelési tartalék	-	-	-	-
	1. Érték helyesbítés értékelési tartaléka	-	-	-	-
	2 Valós értékelés értékelési tartaléka	-	-	-	-
VII.	Mérleg szerinti eredmény	93 006	78 725	90 700	<54 561>
E.	Céltartalékok	152 981	110 908	93 472	73 714
1.	Céltartalék a várható kötelezettségekre	4 481	511	5 083	360
2.	Céltartalék a jövőbeni költségekre	148 500	108 989	80 481	50 945
3.	Egyéb céltartalék	-	1 408	7 908	22 409
F.	Kötelezettségek	1 704 507	2 062 830	2 132 692	2 001 102
I.	Hátrasorolt kötelezettségek	-	-	-	-
1.	Hátrasor. köt. kapcsol. váll.-sal szemben	-	-	-	-
2.	Hátrasor. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben	-	-	-	-
3.	Hátrasor. köt. egyéb gazdálkodóval szemben	-	-	-	-
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	227 481	342 893	576 387	437 037
1.	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök	-	-	-	-
2.	Átváltoztatható kötvények	-	-	-	-
3.	Tartozások kötvénykibocsátásból	-	-	-	-
4.	Beruházási és fejlesztési hitelek	111 797	106 067	177 527	104 590
5.	Egyéb hosszú lejáratú hitelek	-	-	162 436	148 840
6.	Tartós köt. kapcsol. váll.-sal szemben	-	-	-	-
7.	Tartós köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben	-	-	-	-
8.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	115 684	236 826	236 424	183 607
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	1 477 026	1 719 937	1 556 305	1 564 065
1.	Rövid lejáratú kölcsönök	-	-	-	-
	-ebből: az átváltoztatható kötvények	-	-	-	-
2.	Rövid lejáratú hitelek	140 196	234 952	257 373	241 143
3.	Vevőktől kapott előlegek	751	2 472	17	97
4.	Köt. áruszáll.-ból és szolg.-ból (szállítók)	577 872	844 999	630 130	689 051
5.	Váltótartozások	-	-	-	-
6.	Rövid lejáratú köt. kapcsol. váll.-sal szemben	37 697	37 126	28 407	25 996
7.	Rövid lej. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben	-	81	-	-
8.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	720 510	600 307	640 378	607 778
9.	Kötelezettségek értékelési különbözete	-	-	-	-
10.	Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete	-	-	-	-
G.	Passzív időbeli elhatárolások	530 503	670 258	425 721	444 197
1.	Bevételek passzív időbeli elhatárolása	119 886	265 832	70 428	63 224
2.	Költségek, ráfordítások passzív id. elhatárolása	56 475	96 387	78 879	72 083
3.	Halasztott bevételek	354 142	308 039	276 414	308 890
	FORRÁS ÖSSZESEN	7 082 992	8 276 272	8 169 938	7 981 226

Veszprém		Eredménykimutatás ("A" változat)			
Kód	Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010
01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	9 782 458	11 032 083	10 111 560	10 814 959
02.	Export értékesítés nettó árbevétele	1 486	-	-	-
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	9 783 944	11 032 083	10 111 560	10 814 959
03.	Saját termelésű készletek állományváltozása	-	-	-	-
04.	Saját előállítású eszközök aktivált értéke	39 826	13 536	26 696	43 381
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke (03+04)	39 826	13 536	26 696	43 381
III.	Egyéb bevételek	921 307	1 749 787	2 141 292	2 122 774
	Ebből: visszaírt értékvesztés	1 318	5 520	987	1 231
05.	Anyagköltség	2 646 101	3 276 243	2 813 511	3 094 896
06.	Igénybe vett szolgáltatások értéke	735 025	978 075	901 057	889 052
07.	Egyéb szolgáltatások értéke	90 936	95 999	111 983	116 355
08.	Eladott áruk beszerzési értéke	1 585 453	2 718 158	2 331 623	2 617 305
09.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	139 094	184 796	240 296	252 864
IV.	Anyagjellegű ráfordítások (05+...+09)	5 196 609	7 253 271	6 398 470	6 970 472
10.	Bérek	2 999 869	3 044 891	3 175 224	3 178 464
11.	Személyi jellegű egyéb kifizetések	449 558	537 891	510 685	565 991
12.	Béjárulékok	1 044 862	1 106 126	1 139 192	1 102 581
V.	Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	4 494 289	4 688 908	4 825 101	4 847 036
VI.	Értéksökkenési leírás	810 727	848 515	957 143	1 015 533
VII.	Egyéb ráfordítások	305 689	186 222	165 305	177 180
	Ebből: értékvesztés	7 247	7 711	6 006	10 515
A.	Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	<62 237>	<181 510>	<66 471>	<29 107>
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	1 014	-	-	154
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	-	-	-	-
14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	-	-	-	-
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	-	-	-	-
15.	Bef. pénzügyi eszközök kamatai, árf. nyeresége	-	-	-	-
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	-	-	-	-
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjell. bev.	32 684	71 039	28 918	5 909
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	-	-	-	-
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	3 621	6 506	948	717
	Ebből: Értékelési különbözet	-	-	-	-
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei (13+...+17)	37 319	77 545	29 866	6 780
18.	Bef. pénzügyi eszközök árfolyamvesztése	-	-	-	18
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott	-	-	-	-
19.	Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	75 594	58 260	80 695	76 669
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott	-	-	-	-
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek érték.	-	-	162	-
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	1 634	2 538	10 622	15 094
	Ebből: Értékelési különbözet	-	-	-	-
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+...+21)	77 228	60 798	91 479	91 781
B.	Pénzügyi műveletek eredménye	<39 909>	16 747	<61 613>	<85 001>
C.	Szokásos vállalkozási eredmény	<102 146>	<164 763>	<128 084>	<114 108>
X.	Rendkívüli bevételek	231 240	282 762	218 869	60 491
XI.	Rendkívüli ráfordítások	33 484	-	-	924
D.	Rendkívüli eredmény	197 756	282 762	218 869	59 567
E.	Adózás előtti eredmény	95 610	117 999	90 785	<54 541>
XII.	Adófizetési kötelezettség	2 535	-	-	-
F.	Adózott eredmény	93 075	117 999	90 785	<54 541>
22.	Eredménytart. igénybev. osztalékra, részesedésre	-	-	-	-
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés	69	39 274	85	-
G.	Mérleg szerinti eredmény	93 006	78 725	90 700	<54 541>

Vasi Volán		Mérleg (Eszközök)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	ESZKÖZÖK				
A.	Befektetett eszközök	2 709 299	3 087 396	3 007 559	3 014 308
<i>I.</i>	<i>Immateriális javak</i>	<i>22 501</i>	<i>15 173</i>	<i>5 040</i>	<i>7 066</i>
1.	Alapítás-átszervezés aktivált értéke				
2.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke				
3.	Vagyoni értékű jogok	22 501	15 173	5 040	7 066
4.	Szellemi termékek				
5.	Üzleti vagy cégérték				
6.	Immateriális javakra adott előlegek				
7.	Immateriális javak értékhelyesbítése				
<i>II.</i>	<i>Tárgyi eszközök</i>	<i>2 683 242</i>	<i>3 070 462</i>	<i>3 000 942</i>	<i>3 005 862</i>
1.	Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	766 080	729 323	705 474	692 142
2.	Műszaki berendezések, gépek, járművek	1 884 662	2 307 622	2 270 219	2 265 668
3.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	31 961	28 303	25 249	27 935
4.	Tenyészállatok				
5.	Beruházások, felújítások	539	5 117		20 117
6.	Beruházásokra adott előlegek		97		
7.	Tárgyi eszközök értékhelyesbítése				
<i>III.</i>	<i>Befektetett pénzügyi eszközök</i>	<i>3 556</i>	<i>1 761</i>	<i>1 577</i>	<i>1 380</i>
1.	Tarós részesedés kapcsolt vállalkozásban			-	
2.	Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban				
3.	Egyéb tartós részesedés	2 650	2 650	2 650	1 075
4.	Tartósan adott kölcsön egyéb rész. visz. váll-ban				
5.	Egyéb tartósan adott kölcsön	906	611	427	305
6.	Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír				
7.	Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése		<1 500>	<1 500>	
B.	Forgóeszközök	353 190	747 364	555 595	790 198
<i>I.</i>	<i>Készletek</i>	<i>104 974</i>	<i>76 688</i>	<i>68 248</i>	<i>75 068</i>
1.	Anyagok	85 624	63 767	63 619	70 007
2.	Befejezetlen termelés és félkész termékek	9 817	7 697		
3.	Növedékek-, hízó- és egyéb állatok	30			
4.	Késztermékek				
5.	Áruk	6 488	5 224	4 629	5 061
6.	Készletekre adott előlegek	3 015			
<i>II.</i>	<i>Követelések</i>	<i>170 227</i>	<i>295 857</i>	<i>480 900</i>	<i>566 971</i>
1.	Követelések áruszáll-ból és szolg-ból (vevők)	79 190	116 632	158 393	221 086
2.	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben				
3.	Követelések egyéb rész. visz. váll-sal szemben				
4.	Váltókövetelések				
5.	Egyéb követelések	91 037	179 225	322 507	345 885
6.	Követelések értékelési különbözete				
7.	Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete				
<i>III.</i>	<i>Értékpapírok</i>	<i>880</i>	<i>470</i>	<i>750</i>	<i>-</i>
1.	Részesedés kapcsolt vállalkozásban				
2.	Egyéb részesedés				
3.	Saját részvények, saját üzletrészek	880	470	750	
4.	Forgatási célú hitelviszonyt meg. értékpapírok				
5.	Értékpapírok értékelési különbözete				
<i>IV.</i>	<i>Pénzeszközök</i>	<i>77 109</i>	<i>374 349</i>	<i>5 697</i>	<i>148 159</i>
1.	Pénztár, csekkok	1 148	747	753	1 202
2.	Bankbetétek	75 961	373 602	4 944	146 957
C.	Aktív időbeli elhatárolások	5 191	96 893	285 277	359 060
1.	Bevételek aktív időbeli elhatárolása	2 459	14 785	209 874	215 783
2.	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	2 732	2 500	2 084	2 429
3.	Halasztott ráfordítások		79 608	73 319	140 848
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	3 067 680	3 931 653	3 848 431	4 163 566

Vasi Volán		Mérleg (Források)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	FORRÁSOK				
D.	Saját tőke	1 334 321	1 712 756	1 764 153	1 791 513
I.	Jegyzett tőke	1 395 320	1 697 600	1 697 130	1 693 930
	Ebből: visszavás. tul. rész. névértéken			-	
II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke				
III.	Tőketartalék	387 975	387 975	387 975	387 975
IV.	Eredménytartalék	<169 905>	<519 999>	<421 977>	<412 977>
V.	Lekötött tartalék	880	71 025	49 158	92 025
VI.	Értékelési tartalék	-	-	-	-
	1. Érték helyesbítés értékelési tartaléka				
	2 Valós értékelés értékelési tartaléka				
VII.	Mérleg szerinti eredmény	<279 949>	76 155	51 867	30 560
E.	Céltartalékok	46 644	134 774	39 904	80 966
1.	Céltartalék a várható kötelezettségekre	46 644	134 774	39 904	32 143
2.	Céltartalék a jövőbeni költségekre				
3.	Egyéb céltartalék				48 823
F.	Kötelezettségek	1 405 700	1 749 146	1 849 667	2 108 952
I.	Hátrasorolt kötelezettségek	-	-	-	-
1.	Hátrasor. köt. kapcsolt váll-sal szemben				
2.	Hátrasor. köt. egyéb rész. visz. váll-sal szemben				
3.	Hátrasor. köt. egyéb gazdálkodóval szemben				
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	400 904	624 560	722 721	830 262
1.	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök				
2.	Átváltoztatható kötvények				
3.	Tartozások kötvénykibocsátásból				
4.	Beruházási és fejlesztési hitelek	95 441	57 301	31 161	5 021
5.	Egyéb hosszú lejáratú hitelek				
6.	Tartós köt. kapcsolt váll-sal szemben				
7.	Tartós köt. egyéb rész. visz. váll-sal szemben				
8.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	305 463	567 259	691 560	825 241
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	1 004 796	1 124 586	1 126 946	1 278 690
1.	Rövid lejáratú kölcsönök				
	-ebből: az átváltoztatható kötvények				
2.	Rövid lejáratú hitelek	107 425	38 140	310 691	282 998
3.	Vevőktől kapott előlegek	16	-	-	
4.	Köt. áruszáll-ból és szolg-ból (szállítók)	388 978	728 582	372 272	330 855
5.	Váltótatozások				
6.	Rövid lejáratú köt. kapcsolt váll-sal szemben	-	-		
7.	Rövid lej. köt. egyéb rész. visz. váll-sal szemben		-		
8.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	508 377	357 864	443 983	664 837
9.	Kötelezettségek értékelési különbözete				
10.	Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete				
G.	Passzív időbeli elhatárolások	281 015	334 977	194 707	182 135
1.	Bevételek passzív időbeli elhatárolása	59 939	146 727	54 764	44 207
2.	Költségek, ráfordítások passzív id. elhatárolása	39 692	44 110	41 028	35 750
3.	Halasztott bevételek	181 384	144 140	98 915	102 178
	FORRÁS ÖSSZESEN	3 067 680	3 931 653	3 848 431	4 163 566

Vasi Volán		Eredménykimutatás ("A" változat)			
Kód	Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010
01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	3 760 048	3 692 280	3 413 689	3 606 648
02.	Export értékesítés nettó árbevétele				
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	3 760 048	3 692 280	3 413 689	3 606 648
03.	Saját termelésű készletek állományváltozása	<6 773>	<2 120>	<7 697>	
04.	Saját előállítású eszközök aktivált értéke	62 057	47 855	30 939	36 827
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke (03+04)	55 284	45 735	23 242	36 827
III.	Egyéb bevételek	346 285	871 759	1 089 133	943 826
	Ebből: visszaírt értékvesztés	310	13 775	765	605
05.	Anyagköltség	1 444 976	1 571 975	1 344 450	1 487 338
06.	Igénybe vett szolgáltatások értéke	449 895	374 412	385 928	327 090
07.	Egyéb szolgáltatások értéke	55 649	58 544	61 493	69 590
08.	Eladott áruk beszerzési értéke	46 573	37 144	31 370	33 187
09.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	51 043	61 467	40 210	35 247
IV.	Anyagjellegű ráfordítások (05+...+09)	2 048 136	2 103 542	1 863 451	1 952 452
10.	Bérek	1 246 482	1 252 964	1 359 422	1 338 966
11.	Személyi jellegű egyéb kifizetések	214 468	267 102	208 804	220 614
12.	Bérfizetések	433 549	461 465	481 861	467 093
V.	Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	1 894 499	1 981 531	2 050 087	2 026 673
VI.	Értékcsökkenési leírás	348 183	374 646	432 556	455 376
VII.	Egyéb ráfordítások	114 343	213 480	75 771	85 299
	Ebből: értékvesztés	14 251	7 740	6 746	4 145
A.	Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	<243 544>	<63 425>	104 199	67 501
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
15.	Bef. pénzügyi eszközök kamatai, árf. nyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamattjell. bev.	15 099	21 358	1 214	1 651
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	175	1 384	1 784	776
	Ebből: Értékelési különbözet				
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei (13+...+17)	15 274	22 742	2 998	2 427
18.	Bef. pénzügyi eszközök árfolyamvesztése				
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott				
19.	Fizetendő kamatok és kamattjell. ráfordítások	65 297	67 286	65 192	57 530
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott				
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékv.		1 500		75
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	410	5 411	22 106	31 027
	Ebből: Értékelési különbözet				
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+...+21)	65 707	74 197	87 298	88 632
B.	Pénzügyi műveletek eredménye	<50 433>	<51 455>	<84 300>	<86 205>
C.	Szokásos vállalkozási eredmény	<293 977>	<114 880>	19 899	<18 704>
X.	Rendkívüli bevételek	42 517	201 646	38 386	50 389
XI.	Rendkívüli ráfordítások	28 489	10 611	6 418	1 125
D.	Rendkívüli eredmény	14 028	191 035	31 968	49 264
E.	Adózás előtti eredmény	<279 949>	76 155	51 867	30 560
XII.	Adófizetési kötelezettség				
F.	Adózott eredmény	<279 949>	76 155	51 867	30 560
22.	Eredménytart. igénybev. osztalékra, részesedésre				
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés				
G.	Mérleg szerinti eredmény	<279 949>	76 155	51 867	30 560

Körös Volán		Mérleg (Eszközök)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	ESZKÖZÖK				
A.	Befektetett eszközök	2 309 349	2 162 903	2 111 357	2 194 570
<i>I.</i>	<i>Immateriális javak</i>	<i>60 271</i>	<i>22 967</i>	<i>11 281</i>	<i>24 325</i>
1.	Alapítás-átszervezés aktivált értéke				
2.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke				
3.	Vagyoni értékű jogok	57 703	21 066	10 122	23 854
4.	Szellemi termékek	2 568	1 901	1 159	471
5.	Üzleti vagy cégérték				
6.	Immateriális javakra adott előlegek				
7.	Immateriális javak érték helyesbítése				
<i>II.</i>	<i>Tárgyi eszközök</i>	<i>2 235 250</i>	<i>2 129 062</i>	<i>2 090 114</i>	<i>2 159 834</i>
1.	Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	587 592	575 407	645 296	659 223
2.	Műszaki berendezések, gépek, járművek	1 474 469	1 392 147	1 288 961	1 328 279
3.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	164 761	157 500	146 587	163 576
4.	Tenyészállatok				
5.	Beruházások, felújítások	8 428	4 008	8 211	8 483
6.	Beruházásokra adott előlegek		-	1 059	273
7.	Tárgyi eszközök érték helyesbítése				
<i>III.</i>	<i>Befektetett pénzügyi eszközök</i>	<i>13 828</i>	<i>10 874</i>	<i>9 962</i>	<i>10 411</i>
1.	Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban		-	-	
2.	Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban				
3.	Egyéb tartós részesedés	2 501	2 501	1 376	1 376
4.	Tartósan adott kölcsön egyéb rész. visz. váll-ban				
5.	Egyéb tartósan adott kölcsön	11 327	8 373	8 586	9 035
6.	Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír				
7.	Befektetett pénzügyi eszközök érték helyesbítése				
B.	Forgóeszközök	730 393	926 589	1 062 042	1 132 413
<i>I.</i>	<i>Készletek</i>	<i>122 316</i>	<i>114 347</i>	<i>121 841</i>	<i>138 844</i>
1.	Anyagok	122 316	114 347	121 841	138 844
2.	Befejezetlen termelés és félkész termékek				
3.	Növendékek-, hízó- és egyéb állatok				
4.	Késztermékek				
5.	Áruk				
6.	Készletekre adott előlegek				
<i>II.</i>	<i>Követelések</i>	<i>224 919</i>	<i>194 962</i>	<i>247 769</i>	<i>310 615</i>
1.	Követelések áruszáll-ból és szolg-ból (vevők)	33 996	34 102	20 935	37 188
2.	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	-			
3.	Követelések egyéb rész. visz. váll-sal szemben				
4.	Váltókövetelések				
5.	Egyéb követelések	190 923	160 860	226 834	273 427
6.	Követelések értékelési különbözete				
7.	Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete				
<i>III.</i>	<i>Értékpapírok</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
1.	Részesedés kapcsolt vállalkozásban				
2.	Egyéb részesedés				
3.	Saját részvények, saját üzletrészek				
4.	Forgatási célú hitelviszonyt meg. értékpapírok				
5.	Értékpapírok értékelési különbözete				
<i>IV.</i>	<i>Pénzeszközök</i>	<i>383 158</i>	<i>617 280</i>	<i>692 432</i>	<i>682 954</i>
1.	Pénztár, csekkek	1 231	3 818	1 329	1 630
2.	Bankbetétek	381 927	613 462	691 103	681 324
C.	Aktív időbeli elhatárolások	6 580	164 370	114 104	10 575
1.	Bevételek aktív időbeli elhatárolása	1 715	160 744	109 710	6 954
2.	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	4 865	3 626	4 394	3 621
3.	Halasztott ráfordítások			-	-
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	3 046 322	3 253 862	3 287 503	3 337 558

Körös Volán		Mérleg (Források)			
Kód	Megnevezés	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31
	FORRÁSOK				
D.	Saját tőke	2 340 214	2 596 727	2 622 495	2 659 209
I.	Jegyzett tőke	1 142 980	1 361 890	1 360 210	1 359 420
	Ebből: visszavás. tul. rész. névértéken			-	
II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke				
III.	Tőketartalék	538 551	540 060	541 551	543 090
IV.	Eredménytartalék	610 455	644 743	668 622	700 442
V.	Lekötött tartalék	13 277	12 431	24 664	18 752
VI.	Értékelési tartalék	-	-	-	-
	1. Érték helyesbítés értékelési tartaléka				
	2 Valós értékelés értékelési tartaléka				
VII.	Mérleg szerinti eredmény	34 951	37 603	27 448	37 505
E.	Céltartalékok	14 170	9 984	774	-
1.	Céltartalék a várható kötelezettségekre	14 170	9 984	774	
2.	Céltartalék a jövőbeni költségekre				
3.	Egyéb céltartalék				
F.	Kötelezettségek	460 467	398 004	447 408	423 339
I.	Hátrasorolt kötelezettségek	-	-	-	-
1.	Hátrasor. köt. kapcsolt váll.-sal szemben				
2.	Hátrasor. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
3.	Hátrasor. köt. egyéb gazdálkodóval szemben				
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	-	-	-	-
1.	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök				
2.	Átváltoztatható kötvények				
3.	Tartozások kötvénykibocsátásból				
4.	Beruházási és fejlesztési hitelek				
5.	Egyéb hosszú lejáratú hitelek				
6.	Tartós köt. kapcsolt váll.-sal szemben				
7.	Tartós köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben				
8.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek				
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	460 467	398 004	447 408	423 339
1.	Rövid lejáratú kölcsönök				
	-ebből: az átváltoztatható kötvények				
2.	Rövid lejáratú hitelek				
3.	Vevőktől kapott előlegek	2 922	2 393	2 106	1 492
4.	Köt. áruszáll.-ból és szolg.-ból (szállítók)	235 095	148 743	128 199	152 520
5.	Váltótatozások				
6.	Rövid lejáratú köt. kapcsolt váll.-sal szemben	-	-		
7.	Rövid lej. köt. egyéb rész. visz. váll.-sal szemben		-		
8.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	222 450	246 868	317 103	269 327
9.	Kötelezettségek értékelési különbözete				
10.	Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete				
G.	Passzív időbeli elhatárolások	231 471	249 147	216 826	255 010
1.	Bevételek passzív időbeli elhatárolása	4 856	5 083	19 277	32 586
2.	Költségek, ráfordítások passzív id. elhatárolása	65 887	65 105	48 062	55 966
3.	Halasztott bevételek	160 728	178 959	149 487	166 458
	FORRÁS ÖSSZESEN	3 046 322	3 253 862	3 287 503	3 337 558

Körös Volán		Eredménykimutatás ("A" változat)			
Kód	Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010
01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	4 241 371	4 209 215	3 946 922	4 015 548
02.	Export értékesítés nettó árbevétele				
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	4 241 371	4 209 215	3 946 922	4 015 548
03.	Saját termelésű készletek állományváltozása	-	-		
04.	Saját előállítású eszközök aktivált értéke	46 211	11 526	11 777	10 712
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke (03+04)	46 211	11 526	11 777	10 712
III.	Egyéb bevételek	333 480	572 246	757 748	683 770
	Ebből: visszaírt értékvesztés	216	355	221	620
05.	Anyagköltség	1 304 510	1 437 204	1 257 454	1 393 269
06.	Igénybe vett szolgáltatások értéke	290 220	362 500	415 404	375 983
07.	Egyéb szolgáltatások értéke	55 914	59 573	61 660	57 690
08.	Eladott áruk beszerzési értéke	1 358	1 000	755	1 845
09.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	9 005	9 815	10 619	8 365
IV.	Anyagjellegű ráfordítások (05+...+09)	1 661 007	1 870 092	1 745 892	1 837 152
10.	Bérek	1 580 547	1 587 055	1 650 700	1 596 978
11.	Személyi jellegű egyéb kifizetések	284 117	279 370	266 568	308 591
12.	Bérfizetések	557 004	579 389	592 098	544 641
V.	Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	2 421 668	2 445 814	2 509 366	2 450 210
VI.	Értékcsökkenési leírás	492 438	508 888	467 188	401 486
VII.	Egyéb ráfordítások	79 418	40 865	19 265	25 673
	Ebből: értékvesztés	606	2 166	5 515	2 957
A.	Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	<33 469>	<72 672>	<25 264>	<4 491>
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	125	300	387	472
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
15.	Bef. pénzügyi eszközök kamatai, árf. nyeresége				
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjell. bev.	16 602	32 507	48 683	43 422
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott				
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	10 282			
	Ebből: Értékelési különbözet				
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei (13+...+17)	27 009	32 807	49 070	43 894
18.	Bef. pénzügyi eszközök árfolyamvesztesége		-		
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott		-		
19.	Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	381			
	Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott				
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékv.			1 125	
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	4	-	11	5
	Ebből: Értékelési különbözet				
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+...+21)	385	-	1 136	5
B.	Pénzügyi műveletek eredménye	26 624	32 807	47 934	43 889
C.	Szokásos vállalkozási eredmény	<6 845>	<39 865>	22 670	39 398
X.	Rendkívüli bevételek	44 806	79 558	23 752	22 832
XI.	Rendkívüli ráfordítások	3 010	2 090	18 974	24 725
D.	Rendkívüli eredmény	41 796	77 468	4 778	<1 893>
E.	Adózás előtti eredmény	34 951	37 603	27 448	37 505
XII.	Adófizetési kötelezettség				
F.	Adózott eredmény	34 951	37 603	27 448	37 505
22.	Eredménytart. igénybev. osztalékra, részesedésre				
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés				
G.	Mérleg szerinti eredmény	34 951	37 603	27 448	37 505